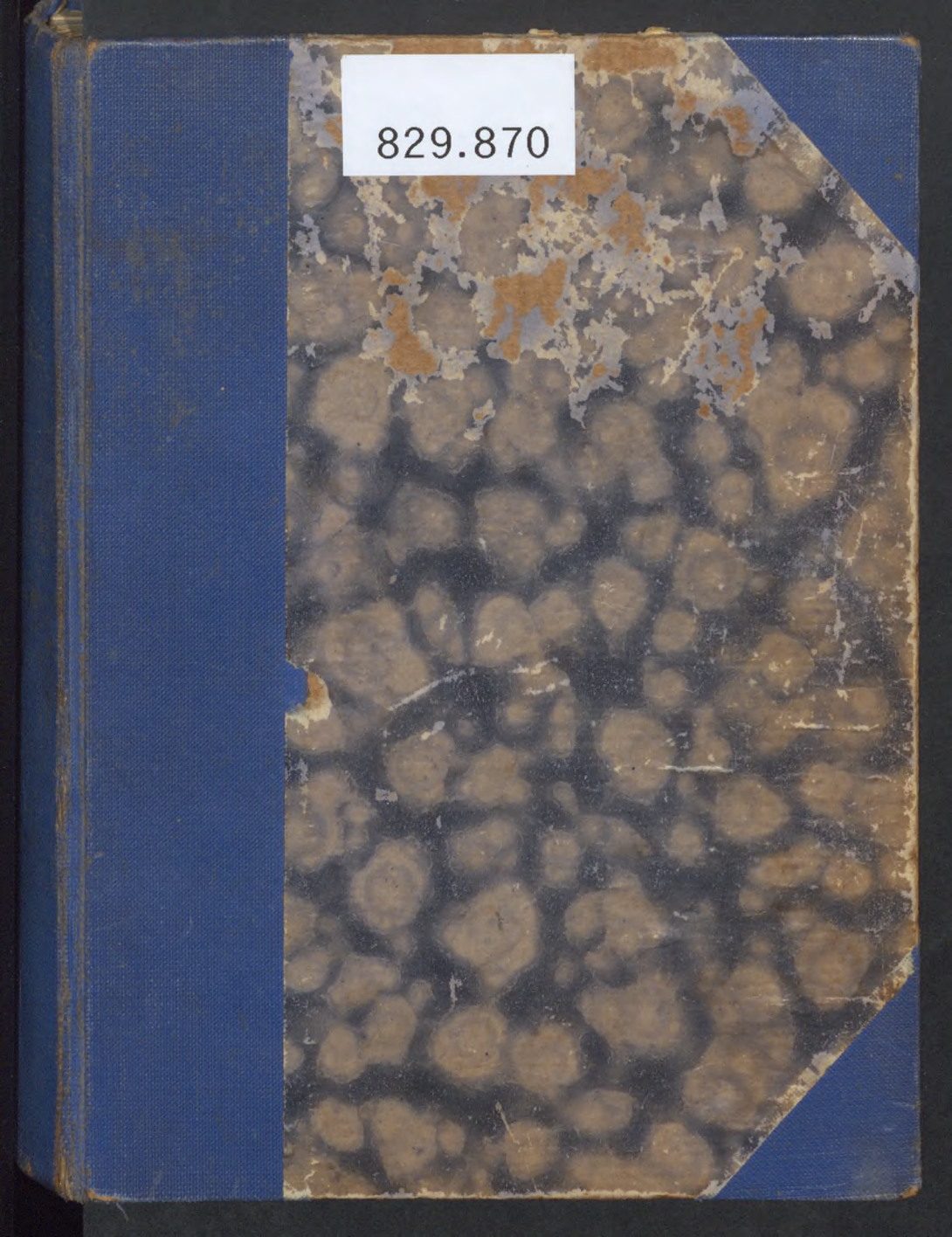
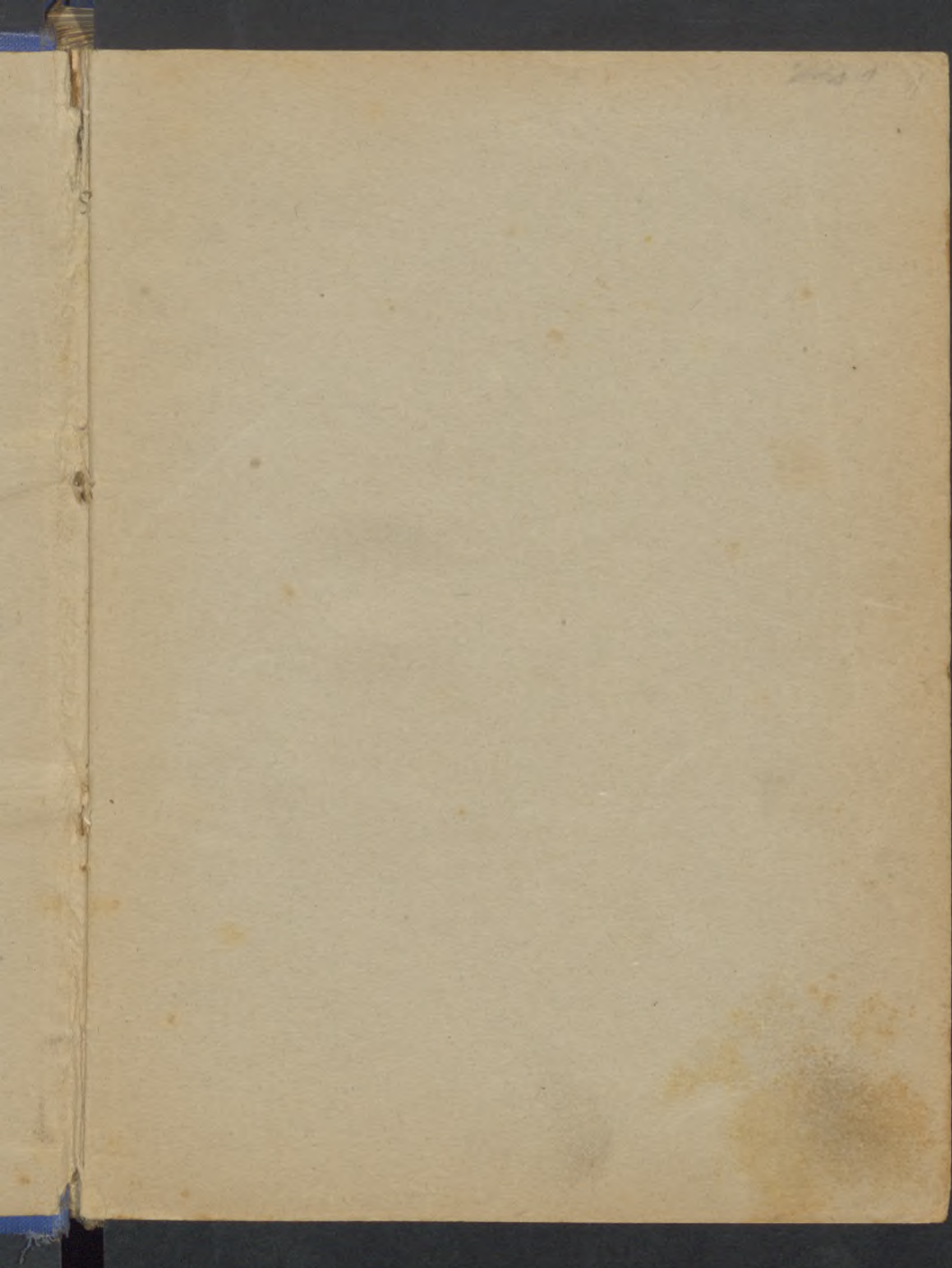
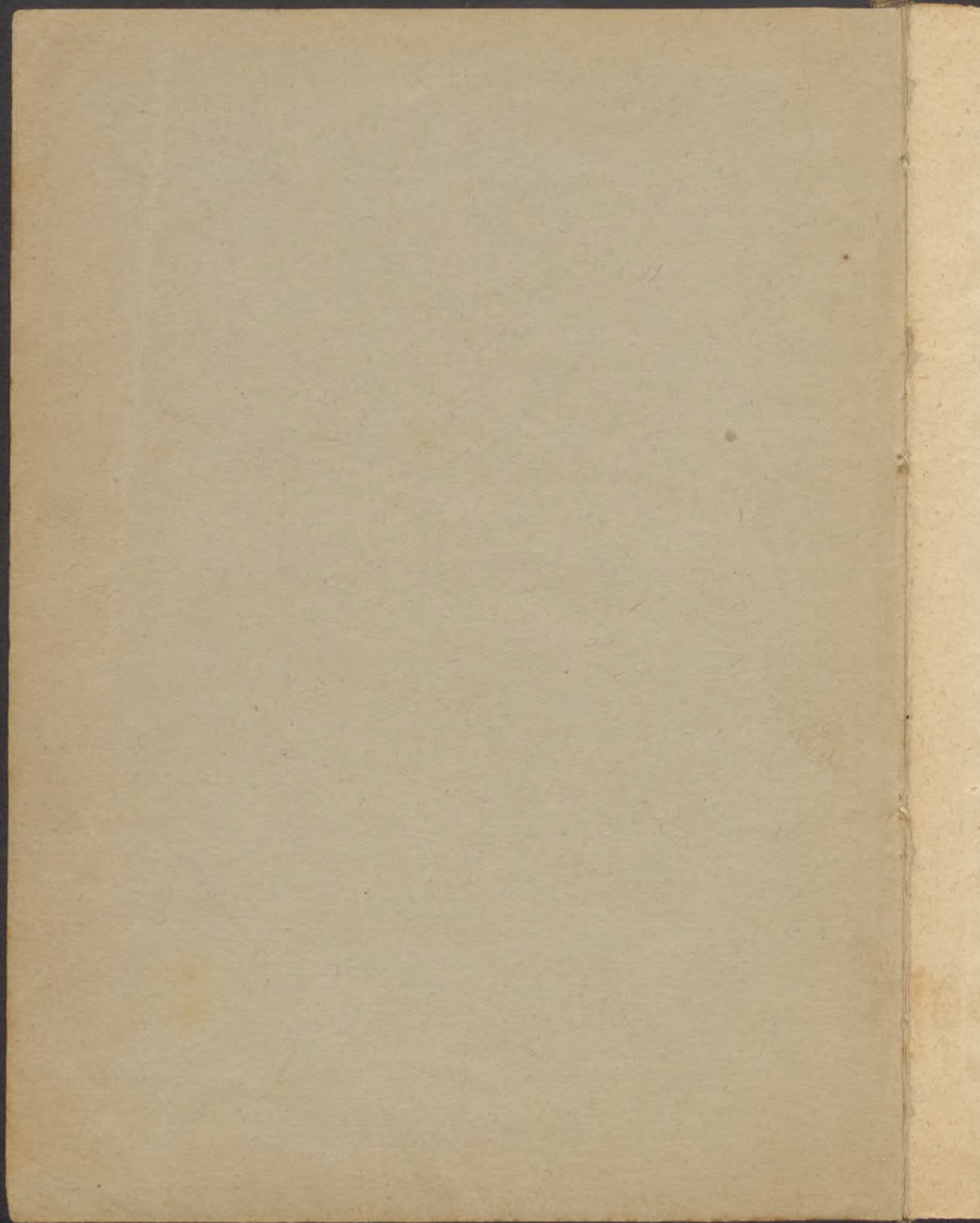
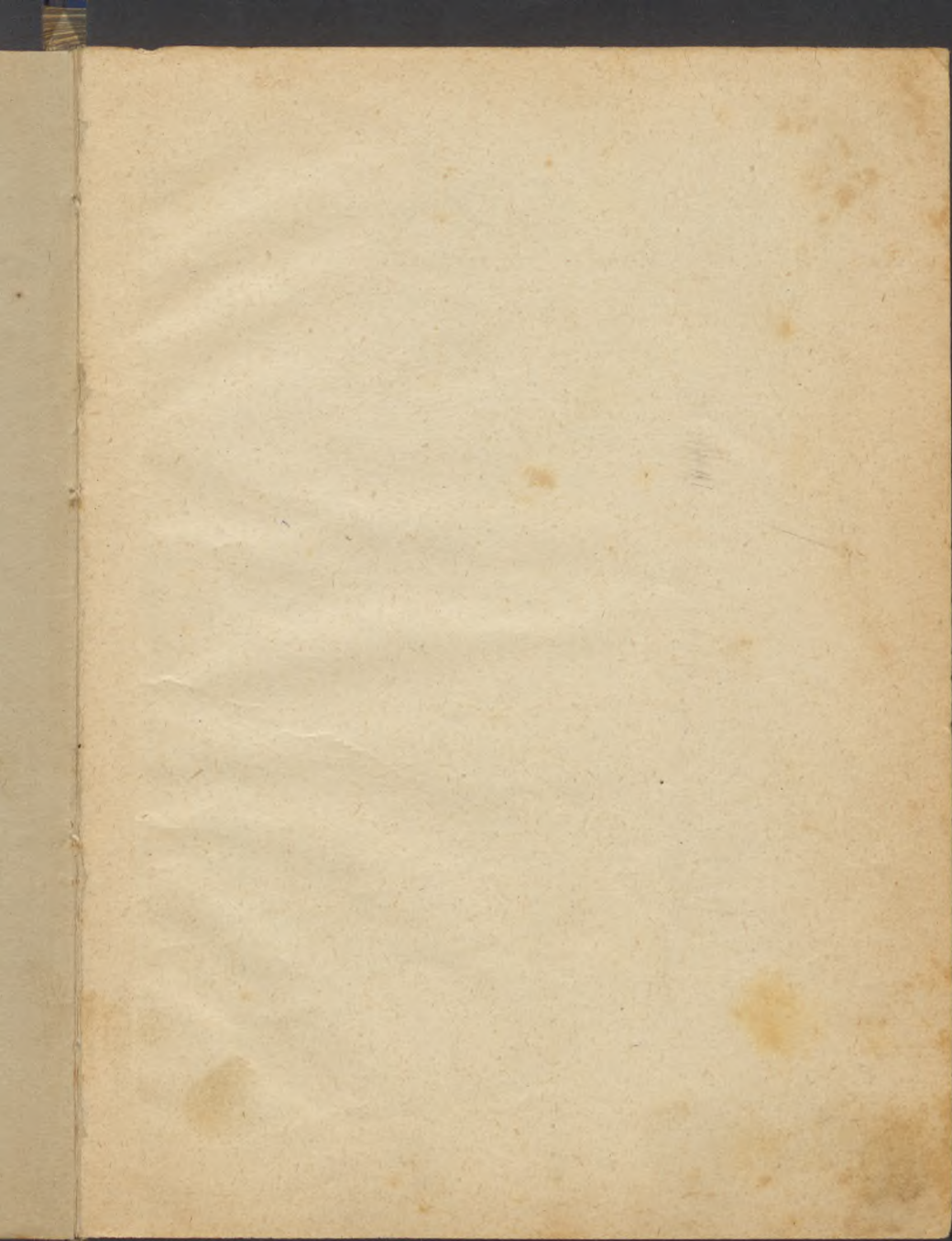

829.870

The image shows the front cover of an antique book. The spine, located on the left, is bound in a dark blue, textured cloth. The main part of the cover is decorated with marbled paper featuring a pattern of irregular, rounded shapes in shades of brown, tan, and black. The top edge of the marbled paper is heavily worn and damaged, with large areas of the top layer missing, revealing a lighter, possibly white or cream-colored, underlayer. A small, rectangular white paper label is affixed to the upper left corner of the marbled section, containing the number '829.870' printed in black. The corners of the book are frayed, and the overall appearance is one of significant age and use.

Fajankó

a fából faragott Paprikajancsi
tanulságos és vidám históriája.

C. Collodi nyomán magyarra átdolgozta

Czédly Károly dr.

„Vasárnap”

irodalmi és nyomdai műintézet Arad,
Minorita Kulturház.

ASÁRNAP
IRODALMI ÉS NYOMDAI
MŰINTÉZET, ARAD, 1928.
Igazgató: Dr. Wild Endre.

829. 870

2008

ELŐSZÓ.

Félmillió példányban forog közkézen
Itáliában *Pinocchio** aranyos története
és nincs olasz gyermek, aki ne ismerné
ezt a huncut lurkót. A maga nemében
páratlan erkölcsnemesítő meséjén egész
generációk nevelkedtek fel. Csak emlí-
teni kell az eleven olasz apróságnak
Fajankót, máris felragyog a szeme,
mert lelkéből lelkendezett barátja, aki-
nek csínytevései megnevettetik, de aki-
vel együtt szomorkodik is, ha rosszul
megy a dolga. Fakadó kis eszével tör-
ténetéből megérti azt is, hogy jószívű-
ség nyomában áldás jár, mulasztásért
pedig büntetés a fizetség. Ha rajtaka-
pom a föllentésen a kis embercsemetét,
elég neki annyit mondanom: „Jusson
eszedbe a hazug fabábú megnyúlt orra!”
és máris magába száll. A lusta fiú
azonnal borzongást érez a hátában, ha

*Fabábú neve az eredeti olasz kiadásban. (C. Collodi,
Le Avventure di Pinocchio. Firenze, R. Bemporad & Figlio.)

az iskolakerülőket fenyegető betegségre,
a „szamárláz“-ra gondol, amitől az em-
bernek hosszú füle és bojtos farka nő.
A változatos mesében rejtőző tanulsá-
goknak se szeri, se száma és ami fő,
a könyv minden lapja derűs, mint a
ragyogó olasz ég.

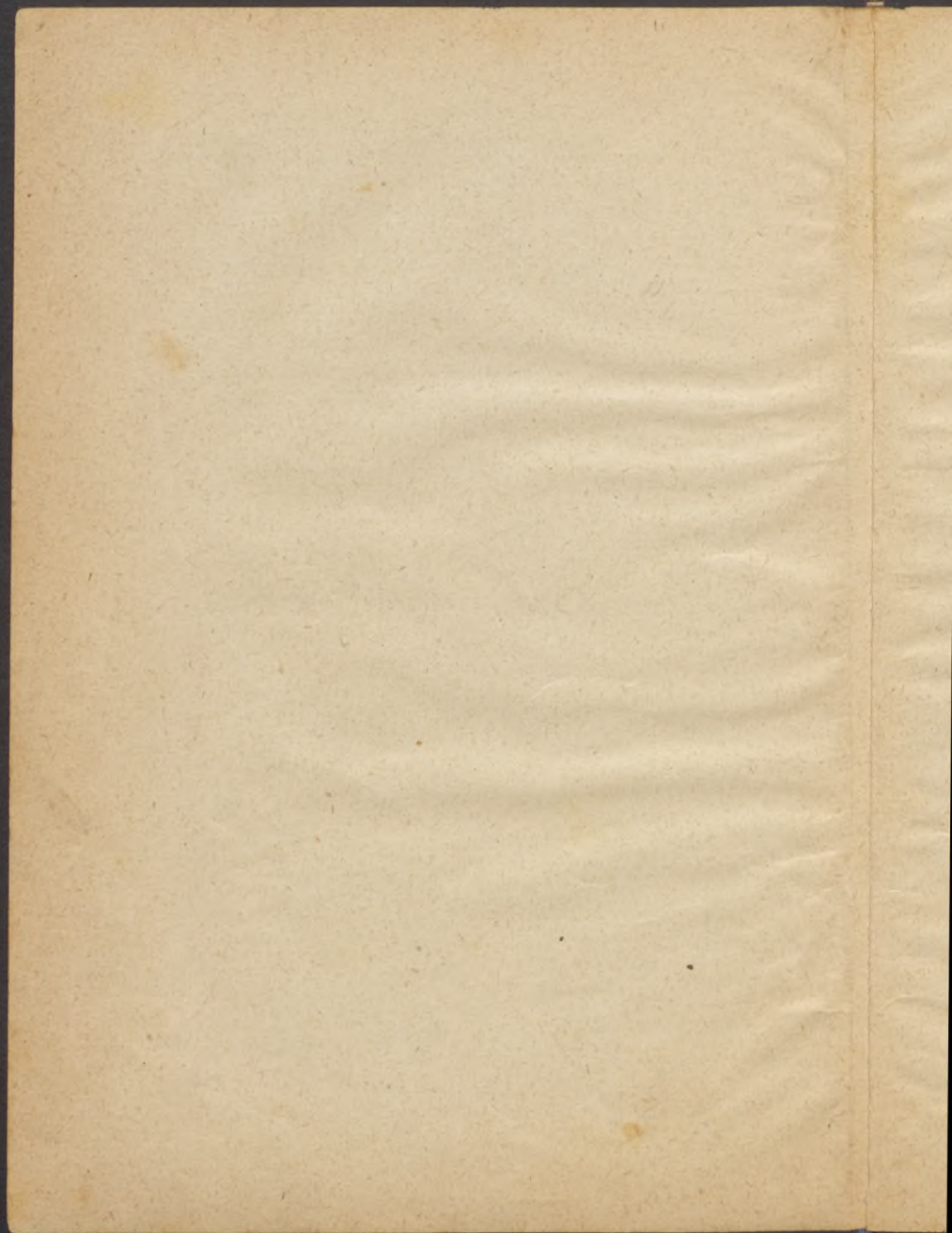
Magyar kiadásban Fajankónak eddig
csupán egy lerövidített átdolgozása je-
lent meg. Az olvasó most a teljes kia-
dást kapja. Jusson el minden példánya
a meggyújtott magyar karácsonyfák
alá, ahová szeretettel szántuk.

Árad, 1928. december 1.

A KIADÓK.

A híres fabábú története egyike a legkedvesebb olvasmányoknak, melyeket valaha gyermekek számára írtak. Mindvégig mulatós, mindvégig tanulságos. Gyökéren nőtt igazságai, tanulságai kiváló pedagógiai értéket képviselnek. S amellett aranyos humor, szívmeleg ragyogja át. Nincs gyermek, aki ezt a könyvet ne szeretné meg s nincs felnőtt, ki ha átlapozza, ne érezné magát egy édes pillanatban újra egészen közel a boldog gyermekkor visszahozhatatlanul gyönyörű világához.

KÖVÉR ERZSÉBET.

ELSŐ FEJEZET :

**amelyben egy fahasáb beszélni, sírni
és nevetni kezd.**

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer..

— Egy aranyhaju királykisasszony — gondoltátok most Ti, kis olvasóim.

Nem bizony! Most az egyszer nem találtátok el gyermekek; mert egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer: egy darab fa. Igen, igen ne csodálkozzatok olyan nagyon. Egy közönséges fahasáb, amilyen száz és száz fekszik kivágva az erdőben és amit azért visznek a városba, hogy télen jól befűthessenek vele.

Igy került a mi fahasábunk is Balta Márton asztalos-mesterhez, akinek a városban, nem messze az erdőtől volt a műhelye. Márton mester már épen hozzá fogott volna, hogy felfűrészelve a hasábot, amikor észrevette, hogy igen szép síma, semmi görcs nincs rajta. Gondolt hát egyet, félre állította a sarokba és elhatározta, hogy felhasználja valami bútordarabhoz.

Balta Mártont ismerte az egész város. Tudták róla, hogy jól érti mesterségét; a jó embert szerette is mindenki. Csak a vásótt gyermekek nem voltak kibékülve az orrával, mert az bizony jókora volt. Sokat csúfolták is érte, hol Krumpli Mártonnak, hol Krumpli Mesternek. Épen eleget bosszankodott a jó öreg, de a bosszankodástól bizony nem lett kisebb az orra.

Egy szép napon hozzáfogott Márton mester egy asztal készítéséhez. Körülnézett hát a műhelyben, hol találna egy arravaló fadarabot és meglátta azt a hasábot, amit annakidején a sarokba állított.

— Ejnye, egy asztallábhoz épen ilyen darab kell nekem — kiáltott fel, kezeit dörzsölve örömeiben. Rögtön elővette éles baltaját és hozzáfogott, hogy a hasábot vékonyabbra faragja.

Aminth azonban rácsapott a fadarabra, síránkozva, vékonyan, megszólalt egy nyöszörgő hangocska:

— Ne üss rám olyan gorombán! Taj ne üss rám olyan gorombán.

— Kutyafáját! hát ez mi a csuda lehetett! — gondolta az asztalos. Úgy megijedt, hogy végig futott rajta a hideg és ahány haja-

szála, mind az égnek meredt. Még a kezét is kinyújtva felejtette ijedtében. Ugy állott ott kezében a baltával, mint a vasúti jelzőkészülék, amikor tilosra állítják.

Kisidőmulva, amikor a nagy ijedtség elmúlóban volt, összeszedte magát és végigkutatta az egész műhelyt. Vajjon kicsoda szólhatott hozzá? Benézett a szekrénybe, amely mindig zárva állott — nem volt benne senki; bekukucskált a gyalúpad alá — ott sem volt senki; beleturkált a kosárba, amiben forgács és fűrészpor volt, csak nem talált senkit; végre is kinyitotta az ajtót, kinézett az utcára, hát — ott sem volt senki! Nahát!

Már erre mosolygott egyet savanyúan az öreg, megvakarta füle tövét és ezt motyogta:

— Világos, persze, hogy csak képzelődtem; kár is volt az időt vesztegetni, dolgozzunk csak tovább.

Jól marokra fogta a baltát és még nagyobb csapott a hasára mint az előbb, úgy, hogy a balta éle alaposan belement a fába. Hát csak megint elkezd jajgatni, sírálni az előbbi hangocska:

— Jaj de fáj! jaj de fáj!

Most már igazán úgy megijedt az öreg, hogy szinte kővé változott. A szeme kidülledt, a szája tátva maradt, még a nyelve is kilógott.

Jó időbe télt, amig megjött a hangja, de még akkor is reszketett, amikor nagy hebegve megszólalt:

— Honnan a csudából jöhetett ez a jajgatás? Az már mégis lehetetlen, hogy egy darab fa sírjon és jajgasson, mint egy kisgyermek! Végre is akárki akármit mond: ez is csak olyan fadarab mint a többi. Hát ha felfűrészelték és felhasogatták volna, bizony már réges régen csak hamu volna. Nem igaz?

— Vagy talán? — mégis — talán belebújt valaki ebbe a fahasábba? Na bizony az elég rossz helyet választott. De várjon csak, majd segíték én mindjárt rajta, majd kibújtom én ökelmét belőle!

Ezzel jól két marokra fogta a szegény fahasábot és úgy odacsapta a műhely falához, ahogy csak tudta. Azután megállt csendben, nézte a hasábot és várta, hogy mi lesz. Várt, várt. — Eltelt két perc, három perc, öt perc... de hiába, semmi sem történt — semmi.

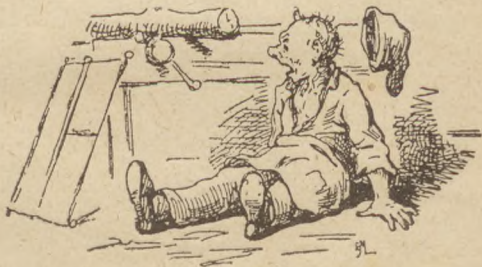
— Ejnye hát — szólalt meg végre borzas haját lesímítva, a mi hős asztalosunk — ez már mégis csak nevetséges dolog. Világos, hogy képzelődtem. Milyen ostoba az ember. De ennyi időt hiába elvesztegetni, ejnye-ejnye. Most azután fogjunk a

munkához annál szorgalmasabban.

Bátorság ide, bátorság oda, azért még mindig félt egy kicsit. Rágyújtott egy vidám nótára, de ezt is csak azért tette, hogy bátorítsa magát. Épen úgy, mint azok, akik sötétben félnek és hogy felbátorodjanak, fütyülni kezdenek.

A történetek után már nem mert olyan gorombán, baltával nekimenni a fahasábnak. Inkább arra határozta el magát, hogy jól legyalulja. Leakasztott a falról egy hosszú gyalut, ráerősítette a hasábot a gyalupadra és neki fogott.

Amint csúszik, csúszik a gyalu a hasábon, hát egyszerre csak elkezd valaki vi-

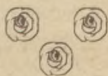
hogni és nevetni, mintha jól megcsiklandozták volna:

— Jujujuj! ne csináld tovább, ne csináld tovább, nagyon csiklandós vagyok!

Már erre igazán inába száll az öreg mesternek a bátorság. Úgy hanyatt esett,

mintha a mennydörgős mennykő csapott volna bele. Mikor magához tért, arra eszmélt, hogy a földön ült.

Láttatok volna csak gyerekek, hogy ült ott kimeredt szemekkel, égnek álló hajjal, bizonyosan jól mulattatok volna rajta.

MÁSODIK FEJEZET :

**amelyben a hasáb Faragó Péterhez
kerül.**

Egyszerre csak kopogtattak az ajtón.

— Bujj be, kiáltotta az asztalos, még mindig a földön ülve.

A mosolygós öreg Péter bácsi lépett a szobába, akit, mert ügyes faragó volt, általában csak Faragó Péternek hívtak. Csúfolták ugyan a vásott utcagyerekek Sárgarigónak is, de aki jóbarátságban akart vele lenni, nem nagyon emlegette ezt a szép nevet, mert ha valami, hát ez kihozta a sodrából a jószívű, de hirtelenharagú öregét. Hogy is ne haragudott volna a csúfolkodókra, amikor ezzel legszebb ékességét, nagy bozontos, sárgaszínű parókáját akarták kifigurázni.

— Jó reggelt Márton Mester — köszönt illedelmesen, — mi a csodát csinálsz te a földön?

— Nem látod milyen új mesterségre adtam magam? — hangzott a nem épen ba-

rátságos válasz — olvasni tanítom a hangyákat.

— Ez már azután igazán új foglalkozás, sok szerencsét hozzá — nevetett Faragó Péter.

— Köszönöm pajtás, de mi jó szél hozott téged erre ilyen jókor reggel?

— Jó gondolatom támadt az éjszaka és annak megvalósításához kérném segítségedet.

— Mondjad hát — biztatta az asztalos és közben feltápáskodott a földről.

— Egy Paprikajancsi szeretnék faragni, hogy sok pénzt szerezhessen vele, hiszen tudod milyen szegény vagyok. Megtanítom táncolni, tornászni, vívni úgy, hogy csoda lesz nézni. Elviszem vándorútra, mutogatni fogom, csak úgy jönnek majd az emberek, hogy láthassák. Ugy-e, hogy nagyszerű lesz?

— Nagyszerű lesz Sárgarigó — sipított egy vékony hangocska.

Amint Péter ezt meghallotta, olyan vörös lett a méregtől mint a paprika és tüstént ráförmedt az asztalosra:

— Mit gorombáskodol velem?

— Kicsoda gorombáskodott?

— Ki más mint Te, mit csúfolsz engem Sárgarigónak?

— Én ugyan nem csúfoltalak!

— Te nem csúfoltál? hát ki a csoda, talán én magam? Ne tagadd már, hogy te mondtad!

— Dehogy is mondtam, ki sem nyitottam a szájamat.

— Ne hazudj!

— Én hazudok? ez már igazán sok!

Mindig dühösebben és dühösebben veszekedtek. Már nem elégedtek meg a kiabálással, hanem egymásnak mentek és csihipuhi, püfölték, rugták, harapták egymást, ahogy csak bírták. Lehemperedtek a földre, ott gurultak egy darabig előre-hátra, majd mind a kettő felpattant egyszerre, farkaszemet néztek és végre is megelégtelve a dicsőséget abbahagyták a harcot, de mind a kettő azzal a szent meggyőződéssel, hogy a győztes ő volt.

Hiszen volt is okuk büszkeségre, mind a kettő szerzett valami hadizsákmányt. Faragó Péter markában szorongatta Balta Márton szép, bojtos házisapkáját, Krumplimester pedig a Sárgarigó híres fejfedőjét, a sárga parókát lobogtatta kezében, mintha legalább is egy zászlót zsákmányolt volna az ellenségtől.

Jó ideig diadalmasan néztek egymásra, végre megszólalt az asztalos:

— Add már ide a sapkámat.

— Odaadom, ha visszakapom a parókát— volt a felelet.

Mit volt mit tenni, nevetve kicserélték a

hadizsákmányt, kezét fogtak és megfogadták erősen, hogy mindig jó barátok maradnak, soha többé nem veszekednek egymással.

— Tulajdonképen mivel is lehetnék segítségére? — kérdezte az asztalos, visszaemlékezve, hogy honnan indult ki a veszekedés.

— Egy darab fára volna szükségem pajtás, amiből a Paprikajancsít kifaragjam. Nincs-e valami errevaló alkalmas hasábod?

— Dehogy is nincs — válaszolt örömmel Márton és máris levette a gyalupadról azt a hasábot, ami az előbb annyi ijedtséget okozott neki.

Hát aminő át akarja adni barátjának — hopp!!! kiugrik kezéből a hasáb, perdül egyet és olyat csap a szegény Péter láb-szárára, hogy csak úgy ropognak a csontjai.

— Jaj, jaj — ordította Faragó, ez azután igazán szép vendéglátás, eltörni az embernek a lábát; ezt már nem vártam volna tőled!

— Most meg már azt fognád rám, hogy rádütöttem ezzel a fuskóval. Hogy mondatsz ilyeneket — fortyant fel az asztalos.

— Szép! Még le is tagadod? Talán bizony én magamat csaptam meg?

— Dehogy is mondtam — a fuskó ütött rád!

— A fuskó? Azt gondolod elhiszek ilyen ostobaságokat? Ilyesmivel akarsz mentegőzni, amikor úgy megütöttél?

— Mondtam már, hogy nem ütöttelek meg!

— Megint hazudsz?

— Péter, ne gorombáskodj velem, mert megharagszom és én is goromba leszek.

— Akarsz még valamit mondani?

— Azt, hogy Sárgarigó vagy!

— Hogy mersz így beszélni? Te vén számár!

— Sárgarigó vagy, csak azért is Sárgarigó.

Három sárgarigó egyszerre, ez már aztán kihozta a sodrából Pétert. Olyan dühbe gurult, hogy se látott, se hallott. Nekiment az asztalosnak és az örök jóbarátok egy keftőre egymásnak estek, még nagyobb tűzzel dőngetve egymást, mint az előbb.

Végre amikor a nagy dulakodásban már mindkettőnek elállott a lélekzete, visszavonulót fűjtak, ismét csak eldöntetlen eredménnyel. Márton mester kapott két pompás piros karmolást a gyönyörű krumpli orrára, — jaj de milyen szép is volt így! — Péter bácsi mellényéről pedig két gomb maradt le a nagy küzdelem hevében.

Ilyen dicsőségteljes befejezés után mit is tehetek volna másf, szépen kezefogtak és újra örök barátságot esküdtek egymásnak.

Péter hóna alá fogta a hasábot, illendően megköszönte az asztalos szivességét és megindult, fájós lábbal, sántikálva hazafelé.

HARMADIK FEJEZET :

**amelyben alig jön Fajankó a világra,
máris rosszban föri fejét.**

Faragó Péter egy szűk kis pincelakásban lakott. Kamrájának csak egy ablaka volt és bizony a bútoraival se nagyon dicsekedhetett, mert egész berendezése egy bicegő lábú székből, szüette asztalból és ágyból állott, ha csak nem számítjuk a bútorok közé a lábast a vaskályha tetején, amiben vidáman gőzölgött, duruzsolt a forróvíz.

Ebbe a kis lakásba érkezett haza a mester, hóna alatt a fahasábbal. Alig várta, hogy munkájához kezdessen és sietve vette elő szerszámaít.

Igen ám, csakhogý még egy fontos dologban tanácsfalan volt. Hiába törte fejét, sehogy sem tudta kitalálni, milyen nevet adjon a Paprikajancsinak. Ez a név is eszébe jutott, az is; ez sem tetszett, az sem. Mindegyikben talált valami hibát a jó öreg, úgy, hogý már szinte beleizzadt a nagy

gondolkozásba, amikor egyszerre nagy örömmel ugrott fel:

— Megtaláltam! hát persze, hogy erre kellett volna mindjárt gondolnom. Paprikajancsít akarok csinálni, hát Jankó lesz; mivel pedig fából készítem, mi is lehetne más mint: Fajankó. Ennél szebb nevet már igazán nem lehetett volna kitalálni; na meg azután ismertem egy Fajankó családot; egytől-egyig derék emberek voltak!

A nagy kérdést ily módon bölcsen megoldva, nagy buzgalommal faragni kezdte a hasábot. Először a Jancsi homlokát, arcát, haját készítette el, majd hozzá fogott a szemekhez, de egyszerre csak megakadt munkájában és úgy állott ott, mintha sóbálvánnyá változott volna, mert Fajankó forogni kezdte a szemeit. Kacsingatott jobbra, kacsingatott balra, végre pedig rámeredt a meszerre és dacosan farkasszemét nézett vele.

Péter amúgy se szerette, ha valaki nagyon megbámulja, de most különösen mérgesen szólt rá Paprikajancsijára:

— Mit bámulsz reám, te meredtszemű, mint a borjú az újkapura?

Úgy látszik azonban, a kérdésnek nem sok foganatja volt, mert a faszemek továbbra is csak Faragóra meredtek. — Végül mit kezdjen az ember egy fahasábbal —? vállat vont és folytatta a munkát.

Most került sor az orr kifaragására, de itt megint micsoda meglepetés várt a szegény mesterre! Alig, hogy hozzáfogna, kezd kinőni a faember arcából egy hosszú valami és egy-kettőre akkora hegyes orr lesz belőle, akár egy jókora sárgarépa! Hiába erőlködött, hogy lefaragja. Minél többet vágott le belőle, annyival gyorsabban nőtt meg. Végre is mit volt mit tennie, hagyta: hadd nőjön meg akkorára, amekkorára akar.

Folytatta tehát türelmesen a faragást és elhatározta, hogy most már semmi sem hozza ki a sodrából. Igen ám, de amint a faember szája elkészült, a haszontalan megint kikezdett vele: a frissen elkészített száj rávigyorgott és a faember vígan finforgatta arcát.

— Hagyd már a csudába azt a vigyorgást — szólta rá végre mérgesen a mester és Fajankó szépen engedelmeskedett is, de vigyorgás helyett most meg a nyelvét öltögette rá.

Péter mester erre az arcátlanságra már igazán elhatározta, hogy akár mit is csinál a kis csirkefogó, nem hagyja abba a munkát.

El is készült szépen egymásután az emberke álla, nyaka, válla, teste, de különösen a keze sikerült gyönyörűen. Épen a lábakat faragta, amikor érezte, hogy valaki lekapja fejéről a parókáját. Felpillant gyorsan és mit lát? Fajankó a parókát saját fejére tette.

— Adod vissza rögtön a parókámat — rivált rá most már dühösen Péter, de a Paprikajancsi, ha akarta sem tehetfe volna ezt meg, mert olyan mélyen behúzta fejébe

a parókat, hogy már majdnem megfulladt
alatta.

Ennyi rosszaság már az öreg mester tü-
relmének is sok
volt. Elkecsere-
redve
hagyta abba a
munkát és felső-
hajtott:

— Ejnye-ejnye,
mivel szolgáltam
rá erre a sok
rosszra? Egyszép
Paprikajancsít
akartam faragni
és most kaptam
helyette egy ha-
szontalan lurkót,

aki még mielőtt készen volna, máris ros-
szalkodik.

Bizony még sírni is kezdett a jó öreg,
legszívesebben abbahagyta volna az égé-
szet, de mégis meggondolta a dolgot: — Ha
már ennyit fáradtam vele, be is fejezem.
Majd meglátjuk mi lesz belőle? —

Amikor a lábakat szépen kiformázta,
még büszke is volt a művészetére, de hogy
ne sokáig örüljön, akkora rugást kapott az
orrára a gyönyörű lábaktól, hogy a csilla-
gokat látta.

— Korábban kellett volna meggondolnom
a dolgot — dohogott az öreg. — Hogy is
nem jutott az eszembe? Bűvös Paprikajan-
csít kívántam, hát most láthatok elég csodát.

Végre mégis csak elkészült a faember. Péter szép óvatosan a padlóra állította és megpróbálta, tud-e járni?

Kézenfogta, megmutatta hogyan rakja egyik lábát a másik elé, mert a falábak bizony merevek voltak és nehezen indultak útnak. Sok próbálgatás után annyira vitte, hogy Fajankó fel és alá tudott járni a szobában. Alig totyogott még lassacskán ide-oda, amikor észrevette az ajtót. Most már egyszerre csak lábában volt a járás tudománya: ugrott egyet és hopp! kint volt az utcán.

Most ijedt meg igazán Péter mester. Szaladt a vásártól útán, ahogy csak bír, de hiába erőlködött, Fajankó úgy futott, mint a nyúl.

— Csipjék el! Fogják meg! — kiabált szegény

Péter apó, de hiába, mert az emberek úgy elképedtek a csodától, hogy egyiknek sem jutott eszébe nyakonfogni a szökevényt.

A nagy lármára előkerült egy rendőr is, aki azt hitte, hogy valami ló vadult meg. Odaállott hát széfterpesztett lábakkal az utca közepére, hogy megfékezze a száguldó állatot.

Fajankó már messziről észrevette, hogy nem tud elszaladni mellette, gondolt hát

egyet és elhatározta, hogy a rendőr lába között fog átbújni.

Igen ám, csak hogy rosszul számított, mert időközben a rendőr is rájött, hogy miért van a nagy láрма. Megvárta tehát, amíg Fajankó odaért és egy gyors fogással jól megmarkolta a szökevény hosszú orrát.

Csakhamar odaért Péter apó is, átvette a haszontalan lurkót a rendőrtől. Büntetésül jól meg akarta ráncigálni a fülét, csak hogy most vette észre, hogy a fülrángatáshoz hiányzik a legfontosabb dolog: Fajankónak nem volt füle, elfelejtett neki füleket faragni.

— Na várj csak te csirkefogó, majd el látom én a bajodat otthon, érjünk csak

haza — szolt nyakonfogva a Paprikajancsit és megindult vele hazafelé.

Persze, hogy ez a szép biztatás nem nagyon tetszett Fajankónak. Kapálódzott, sivalkodott, kiabált. Olyan lármát csapott, hogy újból egész sereg ember szaladt össze.

Amin't meglátták, hogy Faragó Péter egy kisfiút ráncigál, biztosra vették, hogy megint csúfolták az öreget és ő a csúfolódók közül kezébe kaparintott egyet, hogy azon töltsse ki bosszúját. Tudva, hogy milyen goromba az öreg, ha felmérgesílik, nem hagyhatták szó nélkül a dolgot, rendőrért kiabáltak, hogy szabadítsa ki a szegény gyermeket a durva Péter kezei közül, mert ha hazaviszi, bizonyosan agyon fogja ütni.

Nagysokára megjelent a rendőr, de nem az, aki az előbb Fajankót elcsípte és megkérdezte az embereket, hogy mi történt? Egyik is mondott valamit, másik is tódított hozzá, amiből a rend bölcs öre nem nagyon tudott kiokosodni, csak annyit értett meg, hogy mindenki Pétert szidja. A végén mit tehetett okosabbat: a haszontalan Jankót szélnek eresztette, menjen Isten hírével amerre tud, Péter apót pedig szegyen-szemre bevitte a börtönbe.

Szegény öreg úgy el volt keseredve, hogy nem is ellenkezett. Szomorúan csóválta a fejét és szánta, bánta, hogy ilyen haszontalan fickót faragott. Lám! lám! Paprikajancsit akart, hát most megkapta. Hát még ha tudta volna, hogy csak ezután jön a nemulass, akkor esett volna csak kétségbe!

NEGYEDIK FEJEZET :

**amelyben Fajankó hamar megbánja,
hogy nem hallgatott Tücsök Matyi
intő szavára.**

Amint elmondottuk volt, Péter apót ártatlanul dutyiba vitték, Fajankó, a csirkefogó, pedig szabad volt.

Most láttátok volna a kis széltolót, amikor igazán elemében érezte magát. Keresztül-kasul szaladt a városon szélfében, hosszában, majd ezt a mulatságot is megunta és tovább nyargalt, ki a mezőre. Átugrált árkon-bokron, sövényeken, pocsolyákon, bukfencezett, lepótyant, újra tovább szaladt mint a nyúl, napnyugtáig se vége, se hossza nem volt a nagy hajrának.

Mikor már esteledni kezdett, mégis jónak látta hazafelé venni útját és fáradtan bár, de még mindig jókedvűen megérkezett Péter apó házához.

Az ajtó nyitva állott, a szoba üres volt. Szegény öreg még mindig a börtönben ült, a haszontalan pedig birtokába vette a házat.

Ovatosan bezárta maga után az ajtót, végig terült a földön és nagyot nyújtózkodva, pihentette fáradt tagjait.

Nem örülhetett azonban sokáig a zavar-talan lustálkodásnak, mert amint kényelmesen heverészett a padlón, megütötte fülét egy furcsa, még sohasem hallott hang:

— Cirip, cirip, cirip, cirip.

Megijedt a mi barátunk alaposan, nem is sejtette, hogy mi lehet. Ovatosan felült és remegve kérdezte:

— Ki van itt?

— Én vagyok — ciripelt egy vékony hangocska. Fajankó megfordult és nagy fekete tücsköt pillantott meg a falon.

— Ki volnál te? — kérdezte valamivel bátrabban, látva, hogy a beszélőnek nincs valami veszedelmes külseje.

— Én Tücsök Matyi vagyok, aki már száz év óta lakom ebben a szobában — hangzott a felelet.

— Az meglehet — válaszolt Fajankó most már gorombán — de a szoba mától kezdve az enyém; azért nézd, hogy kotródjál innen és ne zavarj engem.

— Hát ha épen akarod, elmegyek, de mielőtt búcsút vennék tőled, valamit még szeretnék a lelkedre kötni.

— Nem bánom, de sokat ne beszélj — felelte Fajankó türelmetlen hangon.

— Jól van, rövid leszek! Rosszul jár minden gyermek, aki nem fogad szót szüleinek és megszökik hazulról. Az ilyen min-

dig bajba keveredik és később keservesen megbánja, hogy engedetlen volt.

— Prédikálj csak te prücsök, ameddig jól esik — vágott szavába Fajankó — úgy sem hallgatok rád. Holnap megint elszököm. Hogy is ne, talán azért maradjak itthon, hogy iskolába küldjenek? Az már igazán nem nekem való mulatság, mert ott akár akarom, akár nem, tanulásra fognak. Ennél pedig igazán okosabb dolog fára mászni, fészkeket leszedni és lepkét fogni.

— Ó te Tuskó! — gúnyolódott a tücsök. — Tudod mire viheted ezzel? Semmit sem fogsz tudni, nagy számár lesz belőled és mindenki kinevet.

— Ne karatylj már annyit, ördög tücske — kiállított mérgesen Fajankó. De Tücsök Matyi erre a gorombaságra sem jött ki a sodrából, hanem komolyan folytatta:

— Hát ha épen nem akarsz iskolába járni, tanulhatsz valami mesterséget. Ezzel is szép pénzt kereshet magának, aki szorgalmas.

Ennyi oktatás már sok volt Jankónak. Türelmetlenül kiállt fel a falra:

— Tudod te Prücsök melyik mesterség a legszebb a világon?

— Hadd halljam!

— Figyelj hát jól ide:

Enni, inni, aludni,
Egész nap kóborolni.

— Én ezt a mesterséget választom.

— Választhatod, ha akarod — felelte

Tücsök Matyi — de jól jegyezd meg: aki ezt a szép mesterséget folytatja, előbb-utóbb börtönbe, vagy akasztófára kerül.

— Jól vigyázz, te vészmadár — támadt rá dühösen Fajankó — mert megjáród, ha ilyeneket mersz jósolni!

— Megjárom?
Szegény Fajankó,
igazán sajnállak.

— Sajnálsz?
ugyan miért?

— Miért? mert
Paprikajancsi
vagy és fából van
a fejed!

Ez már sok volt Jankónknak a jóból. Felugrott a földről, felkapott egy fakalapácsot és Tücsök Matyi felé sujtott. Lehet, hogy nem is pontosan oda célzott, de a kalapács kirepült a kezéből és úgy fejen találta szegény Tücsök Matyit, hogy az fájdalomában még egy utolsót ciripelt, azután úgy a falhoz tapadt, mint egy agyonlapított légy.

ÖTÖDIK FEJEZET:

amelyben már a rántotta is elrepül.

Időközben lassan besötétedett és Fajankó barátunk érezni kezdte, hogy egész nap nem evett semmit. A nagy szaladgálástól olyan étvágya támadt, hogy a gyomra csak úgy korgott. Nekilátott tehát hogy valami enivalót keressen. Elsősorban, is a vaskályha tetején levő lábastól remélt valami jót. Leemelte a tetejét, de bizony csak a saját kép-mását látta meg a lábasban levő víz tükrében, mert abban ugyan vizen kívül semmi sem volt. Szomorúan, csalódva kezdett keresgélni, hogy legalább egy darab kenyeref fedezzen fel a szobában, de jaj! hiába húzogatta ki az összes fiókokat, hiába nyitogatta ki a legkisebb szekrényt is, nem akadt a szegény Péter apó házában semmi harapnivaló.

Eközben egyre éhesebb és éhesebb lett. Már úgy fájt a gyomra az éhségtől, hogy a csillagokat látta. Szégyen-szemre keserves sírásra fakadt:

— Lám-lám, Tücsök Matyinak igaza volt. Engedeltem voltam, nem hallgattam édesapám szavára, megszöktem, most itt a büntetés. Öt a börtönbe csukták ártatlanul, én pedig meghalok az éhségtől.

Amint így lamentál nagy bánatosan, felnéz az egyik polcra és mit lát ott? Talán káprázik a szeme? De nem, nem! nem tévedett: egy tojás feküdt ott, egy valóságos tojás. Éljen! Éljen! Kezébe kapta és táncolni kezdett vele örömeiben.

Hamarjában azt sem tudta nagy örömeiben, hogy mit is készítsen belőle? Kisüsse? Kemény tojást főzzön? A kemény tojásra sokáig kell várni, a rántotta gyorsabban elkészül, így hát a rántotta mellett döntött.

Leakasztott a falról egy serpenyőt és ráállította a parázsra, ahol Péter apó enyvet szokott melegíteni. Zsírja nem lévén, vizet öntött a serpenyőbe és szorgalmasan fújta a parazsat, hogy jó erősen izzék. Amikor a víz susorogni kezdett, elővette drága kincsét, a tojást, a serpenyő széléhez ütötte, hogy feltörje a héját és... Oh csodák csodája! Vidám csiripeléssel bujt ki a tojásból egy farkatollú kis madár. Leült a serpenyő szélére, letisztogatta szárnyait, szépen meghajította magát Jankó előtt és vígan csicse-regve dalolni kezdett:

Réges-régen, száz év előtt engedetlen voltam,
Ha tiltották, mégis mindig messzire szállottam.
Száz év óta szabadulást mindhiába várva,
Büntetésből e tojásba voltam itt bezárva.

Száz év után végre most hát kijöttem belőle,
Szabad vagyok, visszaszállok a szép zöld erdőbe.
A varázsnak vége van már, jötevőm te voltál,
Hogy feltörve börtönömet kiszabadítottál.

Búcsuzom is tőled Jankó, a jó Isten áldjon,
Búcsuzónak hallgasd meg még őszinte tanácsom:
Engedelmes légy, ne szokj rá az önfejűségre,
Makacsságnak előbb-utóbb, mindig jaj a vége!

Tágranyitott szemmel, tátott szájjal hall-
gatta Fajankó a dalos madár szavait, még

az üres tojás-
héjat is a ke-
zében felej-
tette. A kis
madár azon-
ban nem so-
kat törődött
vele. Amint
észrevette,
hogy az ablak
nyitva van —
huss! — kire-
pült, Jankó
barátunk pe-
dig sírva mon-
dotta:

— Lám, lám
Tücsök Matyi-

nak is, a kis madárnak is igaza volt. A ros-
zaságot, engedelmséget hamar utóleri a
büntetés, most éhen fogok halni.

Egy darabig még ott ült sírdogálva, de a

sírástól bizony nem lakott jól, sőt ahogy az idő haladt, csak éhesebb és éhesebb lett.

Mit volt mit tennie, végre elszántan elindult vaktában szerencsét próbálni, hátha akad valahol egy jó ember, aki megkönyörül rajta és ad egy darab kenyeret, hogy éhen ne haljon.

HATODIK FEJEZET:

amelyben megtudjuk, hogy milyen eredménnyel végződött Fajankó koldulása.

Alig indult útnak Fajankó, rettenetes zivatar tört ki. Egyik mennydörgés a másikat követte, az égbolt tűztengerré változott a folytonos villámlástól és a fák között süvítve fújt az északi szél. Jankó barátunk nagyon félt a zivatartól. Máskor ilyen időben a leg-sötétebb sarokba bujt volna, de most éhsége nagyobb volt félelménél és így reszkelve bár, de mégis nekivágott az országútnak. Rövid idő múlva a szomszéd faluba érkezett. Valóságos temetői csönd fogadta: minden ajtó, minden ablak zárva volt, még egy kutyát sem lehetett az utcán látni.

Nem maradt más hátra, mint becsengetni taláломra az első házba. Meghúzott tehát Jankó barátunk egy kapucsengőt és várta, hogy előkerüljön valaki. És csakugyan! Az ablak kinyílt, kihajolt egy hálósapkás öreg ember és mérges hangon kérdezte:

— Ki jár itt ilyen zivatarban éjnek éjszakáján?

— Könyörüljetelek meg rajtam, — síránkozott Fajankó — adjatok egy darab kenyeret, merf majd meghalok az éhségtől.

— Várj egy kicsit, mindjárt hozok valamit — hangzott a válasz.

Kis idő múlva az öreg ismét megjelent az ablaknál és lekiáltott:

— Tartsd ide a kalapodat!

Jankó barátunknak nem volt kalapja, feltartotta tehát a kezét, hogy a kenyér abba essék bele. Az öreg azonban, akif azelőtt már sokszor kiugráttak ágyából a csengéssel, biztosra vette, hogy megint egy haszontalan utcagyerek verte fel álmából és kenyér helyett egy veder vízzel öntötte nyakon Fajankót.

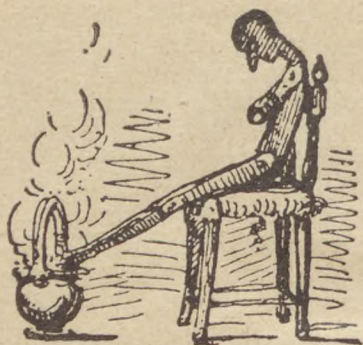
Tetőtől talpig csuromvizesen, mint egy kiöntött ürge, szaladt hazafelé Jankó barátunk. Mire haza ért, az éhségtől és hideg víztől még a fogai is vacogtak.

Szerencsére talált még pár szem paraszt az enyvöző edényben. Élesztgette, fújta úgy, hogy nemsokára kezeit melengethette fölötte.

Amikor kezei egy kicsit felengedtek, leült a parázs mellé, felrakta lábait az enyves edény szélére és a kimerültségtől nemsokára elaludt.

A parázs mind jobban és jobban melegítette lábait, majd lángralobbant, belekapott a fába és a falábak nemsokára úgy égtek, mint két fáklya.

Jankó barátunk a fáradságtól és éhség-

től olyan mélyen aludt, hogy mind-ebből semmitsem érzett. Csak nap-fölkelfekor riadt fel álmából arra, hogy valaki erősen zörgeti az ajtót.

— Ki az? — kérdezte nagyot ásítva.

— Én vagyok,

Péter apó — hangzott a jelelet.

Jankó örömmel ugrott fel, de óh jaj! alig próbált egy két lépést tenni, nagy koppánással a földre esett.

— Nyisd ki már az ajtót! — türelmetlenkedett Péter.

— Nem tudom kinyitni édes jó apuskám — jajgatott Fajankó, ide-oda csúszkálva a földön.

— Miért nem tudod kinyitni?

— Nincsen lábam, nem tudok odamenni!

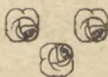
— Mi történt veled?

Fajankó látta, hogy a macska egy darab forgáccsal játszik, nem tudott hát hamarjában okosabbat kitalálni, mint ezt: — A macska lerágta a lábamat.

— Majd adok én neked macskát! — förmedt rá mérgesen Péter apó, aki szentül meg volt győződve, hogy haszontalan fia megint valami rosszban töri fejét. — Nyisd ki az ajtót azonnal!

— Nem tudok talpraállni — síránczótt Fajankó, — egész életemen át a térdemen fogok csúszkálni.

Péter már meguntá a várakozást. Erősen megkapaszkodott az ablakráámában és egy lendülettel — akárcsak egy tűzoltó — beugrott a szobába.

HETEDIK FEJEZET:

amelyben megtudjuk, hogy mit kapott
Fajankó reggelire.

Péter apó egész éjszakán át börtönben ült. Reggel azután bíró elé vezették, aki hamar rájött, hogy az öreg ártatlanul került dűtyiba és rögtön szabadon bocsájtotta. Kiszabulása fölötti örömében mindent megbocsájtott haszontalan fiának, azonban amikor látta, hogy nem akarja beengedni, újból megharagudott és elhatározta, hogy Jankó barátunkat szigorúan megbünteti.

Taj! de milyen látvány tárult szeme elé, amikor nagynehezen bejutott a szobába. Keservesen jajgatva csúszkált Fajankó a földön, szánalom volt ránézni. A jó öreg haragja egy-kettőre elpárolgott. Szomorúan vette karjába Paprikajancsiját, csitítgatta, símogatta, csókolgatta, majd gyengéden megkérdezte:

— Mit csináltál szegény kis fiam? miért nem vigyáztál magadra? hogyan égetted el a lábadat? —

Jankó barátunk nagy szepegve-szípogva kezdte mesélni kalandjait:

— Bizony magam sem tudom biztosan édes jó apuskám, de hidd el nekem, rettenetes éjszakám volt. Soha életemben nem fogom elfelejteni. Nagyon félttem, mert borzasztóan mennydörgött és villámlott. Tücsök Matyi megmondotta, hogy úgy kell nekem, mert rossz gyermek vagyok! Azt is mondom, hogy baj, hogy fából van a fejem. Erre én megharagudtam, rácsaptam a kalapáccsal és meghalt. De igazán ő volt az oka, mert én nem akartam agyonütni. Akkor a serpenyőt rátettem a parázsra, de a madárka elrepült és ezt énekelte: majd megbánod még, hogy önfejű voltál. Én mindig éhesebb és éhesebb lettem. A hálósapkás öreg kinézett az ablakon és azt mondta: tartsd ide a kalapodat, de kenyér helyett csak hideg vizet kaptam a nyakamba. Talán csak nem volt szégyelnivaló, hogy egy darab kenyeret kértem? Hazajöttem és még mindig éhes voltam, ráadásul a lábam is átnedvesedett. A parázon akartam egy kicsit megszáritani, de mire te hazajöttél arra ébredtem, hogy nincsen lábam, elégett. Most pedig jaj, jaj, jaj, még mindig éhes vagyok...

Szegény jó Péter apó sírva fakadt a szomorú történet hallatára. A zavaros históriából ugyan nem sokat értett, de azt látta, hogy Fajankó majd meghal az éhségtől. Egy-kettőre előhúzott zsebéből három kör-

tét, odanyújtotta Paprikajancsijának és azt mondotta:

— Egyél hamar. Ezt a gyümölcsöt ugyan magamnak vettem reggelire, de úgy látom, te éhesebb vagy, mint én.

— Köszönöm édes jó apuskám, köszönöm, — örvendezett Fajankó — de légy szíves hámozd meg a körtéket.

— Meghámozzam? — csóválta fejét az öreg. — Mire jó az? Nem is tudtam, hogy ilyen kényes vagy. Ejnye, ejnye Fajankó, jobb, ha nem finnyáskodol, ki tudja, mi minden vár még reád az életben.

— Igazad van apuskám — felelte Jankó — de mindig megfájul a gyomrom, ha a körtét héjastól eszem.

Péter nem szólt egy szót sem. Elővette bicskáját, meghámozte a körtéket és a körtéhéjat az asztal sarkára tette.

Jankó barátunk úgy nekifogott az evésnek, hogy egy-kettőre csak a körte csumája maradt a kezében. Épen el akarta dobni, amikor Péter apó megkapta a karját:

— Várj csak, várj. Tegyük ezt is a héjak mellé.

— De apuskám! Csak nem gondolod, hogy a körte csumát is megeszem? — szólt felháborodva Jankó barátunk.

— Ki tudja? — intette az öreg komolyan. — Soha sem jó elbizakodni az embernek.

A körte csumák a héjak mellé kerültek. Fajankó farkasétvággal ette a másik körtét is az első után. Egyszerre csak azt vette

észre, hogy nincsen több, mind a három körtét elfogyasztotta. Keserves fintort vágott, nagyot ásított és siránkozva mondotta:

— Bizony én még mindig éhes vagyok.

— Sajnálom édes fiam, de nincs semmi egyéb ennivalóm.

— Igazán semmi?

— Semmi, semmi. Azaz, hogy van — a körtehéjak és körtecsumák.

— Hát mit csináljak? — főprengett Jankó barátunk — úgy látszik nem marad más hátra, megpróbálkozom a körte héjával.

Hozzálátott. Eleinte fintorgatta ugyan az orrát, de bizony a végén szépen megette nemcsak a héjakat, hanem a csutkákat is, sőt még a magokat sem hagyta meg mutatóba. Végre amikor az asztal teljesen üres volt, nagyot nyújtózkodott, meglegedetten megsímogatta a gyomrocskáját és boldogan kijelentette:

— Most már igazán jóllaktam!

— Látod, látod — mosolygott Péter apó, — úgy látszik mégis nekem volt igazam. Nem szabad olyan nagy hangon beszélni, mert sohasem tudja az ember mikor adja lejjebb. Jankó, Jankó sok mindent fogsz te még az életben tapasztalni.

NYOLCADIK FEJEZET:

**amelyben Fajankó új lábakat és egy
ábécés könyvet kap.**

Fajankó reggeli után ugrálni szeretett volna egy kicsit, de nem volt lába. Egy darabig elszontyolodva ült, majd nagy keserűségében sírni kezdett.

Péter apó egész délelőtt úgy tett, mintha nem sokat törődne vele, hagyta sírni az engedelsten gyermekeket, hadd érezze, hogy milyen keservesen bűnhődik rosszaságáért. Mikor már a büntetést megelégette, megkérdezte:

— Talán bizony azt akarod, hogy új lábakat faragjak neked, hogy azután megint megszökhess?

— Dehogyan is szököm meg apuskám, — fogadkozott Fajankó — majd meglátod milyen jó leszek ezentúl!

— Igen, igen — felelte Péter — ismerem én már ezt, minden rossz gyermek így szokott beszélni.

— Édes jó apuskám, ígérem, hogy nagyon

jó leszek, mindig csak örömet szerzek neked. Még az iskolába is elmegyek.

— Jó, jó — mondotta Péter apó — ha a rossz gyermekek valamit szeretnének megkapni, mindent megígérnek. Mikor azután megkapták, kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy ígéretüket megtartsák.

— Édes jó apuskám, én nem is vagyok olyan nagyon rossz. Legőszintébb vágyam, hogy derék ember legyek és gondtalan öregséget biztosítsak számodra.

Péter apó még mindig nem engedett. Szigorúan csóválta fejét, de szíve mélyén már igazán megsajnálta az önmagával tehetetlen Paprikajancsit. Nem szólt egy szót sem, elővette szerszámait, kiválasztott két darab fát és faragni kezdett. Jankó barátunk csak ámult, bámult, milyen ügyesen jár a kés az apja kezében, de nem sok ideje maradt a csodálkozásra, a két új láb egy kettőre készen volt.

— Na most feküdj le fiacskám egy kicsit aludni, — parancsolt rá Jankóra. — Mire felébredsz, teljesedik a kívánságod.

Jankó barátunk ez egyszer azonnal engedelmeskedett. Lefeküdt és elaludt. Péter pedig az új lábakat alvás közben oly ügyesen enyvezte a csonka láb-szárazhoz, hogy észre sem lehetett venni a ragasztást.

Képzelve fétek Fajankó boldogságát. amikor arra ébredt, hogy új lábai vannak. Azt sem tudta mit csináljon örömeiben: bukfen-

cezett, ugrált, fán-
colt és vidáman tap-
solva kiáltotta:

— Olyan kimond-
hatatlanul boldog
vagyok, jó apus-
kám. Most tüstént
bebizonyítom, hogy
milyen jó gyermek
leszek ezentúl: in-
dulok az iskolába!

— Ezt már szere-
tem, — szolt vállát
veregetve Péter apó
— csakhogy most

jut eszembe, hogy ruháról még nem gon-
doskodtam. Így pedig nem mehetsz el, mert
a fanító úr hazakerget.

Péter apó nagyon szegény volt. A három
körtét is utolsó krajcárján vette, pénz nél-
kül pedig nem lehet ruhát venni. Nem kis
fejtörésébe került, de a végén mégis csak
kitalálta, hogy hogyan öltöztesse fel Pap-
rikajancsiját. Szép virágos papirból kivágott
egy öltözet ruhát, fakéregből faragott egy
pár cipőt és kenyérbélből olyan gyönyörű
sapkát formázott, hogy öröm volt nézni.
Fajankó alig várta, hogy új ruháját fölvegye.
Hamar megtöltötte a mosdótálát vízzel és
belenézett. Illegette magát jobbra is, balra
is, végül pedig meglegedetten kiáltott föl:

— Szakasztott olyan vagyok, mint egy
divatos gavallér; aki az utcán meglát, mind
megfordul utánam!

— Lassan, lassan, barátocskám! Csúnya dolog a hiúság. Mi bizony szegények vagyunk, nincsen pénzünk, hogy drága ruhákat vegyünk, de tanuld meg, hogy a legegyszerűbb ruha is szép, ha tiszta. Ezért ügyelj mindig a ruhádra, be ne piszkítsd el ne szakítsd.

Jankó barátunk, aki nem nagyon szerette a jó tanácsokat, gyorsan másra terelte a beszélgetést:

— Igen ám apuskám, csak hogy hiába megyek iskolába, ha hiányzik a legfontosabb dolog.

— Micsoda?

— Nincsen ábécés könyvem.

— Látod ebben igazad van. De hogyan szerezzünk ábécés könyvet?

— Könyvkereskedésben árulják, ott lehet kapni.

— Azt én is tudom, de miből fizessük ki? Nekem bizony nincsen pénzem.

Szegény Fajankól hamar megízlelte már a szegénység keserves kenyerét. Az előbb még olyan vidám és jókedvű volt, most pedig szomorúan nézett maga elé, még sírva is fakadt bánatában.

— Na várj csak egy kicsit — vigasztalta Péter apó. — Most kis időre elmegyek, azután majd ha visszajövök, meglátjuk, mit tehetünk.

Ezzel az öreg felvette ócska kabátját és elment. Amikor nem sok idő múlva visszaérkezett, hóna alatt vadonat új ábécés

könyvet hozott, de kabát bizony nem volt rajta. Eladta szegény öreg egyetlen kabátját, hogy az árából ábécés könyvet vehessen Jankójának. Ingújjban járkált a hidegben, pedig ez nem volt tréfa dolog, mert időközben havazni is kezdett.

— Látod fiam, már itt is van, amit kívántál — szólát átadva az ábécés könyvet, — holnap már csakugyan iskolába mehetsz.

— Köszönöm szépen apuskám, de hol maradt a kabátod?

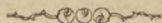
— Eladtam.

— Miért adtad el? — csodálkozott Fajankó.

— Ne kérdezősködj annyit! Meleg volt, hát eladtam.

Fajankó csak most értette meg, hogy milyen nagy áldozatot hozott érte jó édesapja. Meghatottságában csak ennyit tudott mondani:

— Drága jó apuskám! — és sírva borult Péter apó nyakába.

KILENCEDIK FEJEZET:

**amelyben Fajankó iskola helyett
bábszínházba megy.**

Másnap reggel Fajankó hóna alá vette új ábécés könyvét és elindult az iskolába. Útközben folyton azon törte fejét, hogyan hálálja meg mihamarabb édesapja jóságát:

— Most elmegyek az iskolába — tervezgette — és estére már megtanulok olvasni. Holnapra már írni is tudok, holnapután pedig kisújjamban lesz a számtan mestersege is. Olyan ügyes fiú vagyok, hogy ezzel a sok tudománnyal egy-kettőre sok pénzt fogok szerezni. Ebből a sok pénzből mindenekeelőtt új kabátot veszek édesapámnak. De az azután finom szövetből lesz. Vagy mit is beszélek, szövetből? hogy is ne; aranyból és ezüstből, gyémánt gombokkal. Bizony megérdemli szegény öreg. Eladta egyetlen kabátját, ingújjban jár ebben a szörnyű hidegben, csakhogy én iskolába mehessek. Nincs a világon még egy ilyen jóságos apa, mint az enyém. Hálás is leszek örökké a jóságáért.

Amint így gondolataiba mélyedve ballagott, vidám muzsika ütötte meg fülét. — Trara-rarara-rararara — szólt harsogva a trombita; bum, bum, bum, — vágott bele mély hangjával a nagydob, csak úgy visszhangzott az utca.

A zene egy mellékutca végéről, a város szélén levő mezőről hallatszott. Jankó barátunk kíváncsian fülelni kezdett:

— Ejnye, micsoda muzsika ez? Milyen jó volna közelebbről hallgatni. De nagy kár, hogy iskolába kell mennem. Rögtön odaszaladnék, ha iskola nem volna a világon.

Lám-lám, Fajankó már ingadozott: iskolába menjen-e, vagy muzsikát hallgasson. Nem sokáig habozott, rögtön talált rá módot, hogy a dolog könnyebb végét foghassa meg:

— Az iskola nem szalad el holnapig, de azt bizony nem tudom, muzsika lesz-e holnap. Ezért inkább ma zenét hallgatok és holnap megyek iskolába.

Ime! a kis haszontalan milyen könnyen határozott, a jó szándék egy-kettőre füstté vált. Befordult a mellékutcába és szaladt a mező felé. A zene mindig közelebbről hallatszott és mindig több és több emberrel találkozott, akik a mezőre siettek. Kiért a város végére és ime mit látott! Tarkára festett vásári sátor állott ott, előtte pedig nagy embersődülef hallgatta a cirkuszi muzsikát.

Jankó barátunk befurakodott az emberek közé és kíváncsian kérdezősködött:

— Mi szépet lehet itt látni?
— Olvasd el, mi van kiírva arra a táblára, — felelt egy fiú.

— Elolvasnám, de nem tudok olvasni, — szólt szégyenkezve Fajankó.

— Ó te nagy csacsi! — nevetett a fiú. — Na várj, majd elolvasom neked: Itt lát-ha-tó a nagy Báb-szin-ház.

— Jaj de nagyszerű! Megkezdődött már az előadás?

— Épen most kezdik meg.

— Jaj de szeretném látni! Mit kell fizetni?

— Húszt fillért.

Jankó barátunkat majd megejtette a kíváncsiság. Törte a fejét, hogyan jusson be. Végre nagyszemtelenül új barátjához fordult:

— Ejnye, épen otthon felejtettem a pénztárcámat. Nem adnál holnap reggelig kölcsön húsz fillért?

— Nagyon sajnálom — nevetett a fiú, — de épen ma nem adhatok.

— Tudod mit, — próbálkozott tovább Fajankó — vedd meg a kabátomat, eladom olcsón, húsz fillérért.

— Ugyan mit kezdjek vele, hiszen az első esőben összeázik az a virágos papiros.

— Hát akkor vedd meg a cipőmet.

— Igazad van, azokkal legalább be lehet fűteni, — gúnyolódott a fiú.

— Talán inkább a sapkám tetszik neked?

— Én nem sokra mennék vele, de az egerek hasznát vehetnék. Ha hozzájutnának, egy-keftőre megennék.

Fajankó már égett a kíváncsiságtól. Türelmetlenül topogott jobbra-balra, végül határozott:

— Vedd meg tőlem húsz fillérért az ábécés könyvet.

— Megtiltották otthon, hogy más gyermektől vegyek valamit és én engedelmeskedni akarok, — felelt az okos fiú.

Gyere csak ide azzal a könyvvel — kiáltott közbe egy épen arramenő ócskás, — ha olcsón adod megveszem. Mit kérsz érte?

— Csak húsz fillért — kiáltott boldogan Jankó barátunk.

A vásárt egy-kettőre megkötötték, az ábécés könyv az ócskáshoz került, Fajankó pedig boldogan szaladt jegyet váltani, hogy minél előbb bekerülhessen a bábszínházba.

Lám-lám Jankó Barátunk! Milyen hamar kiment fejedből, hogy mit ígértél édesapádnak. Sőt azt is elfelejtetted, hogy egyetlen kabátját adta azért a könyvért, amit te most olyan könnyelműen elvesztegettél. Szegény öreg ingújjban járkal a hidegben, neked pedig egyébre sincs gondod, mint iskola helyett mulatsággal lopni a napot!

TIZEDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó új társaságba kerül.

Jankó barátunk megjelenése nagy felfordulást okozott a színházban. A függőnyt már felhúzták, az előadás már megkezdődött. A színpadon javában veszekedett két fabáb: Síró Laci és Nevető Pali. Szidták egymást, pofozkodtak és úgy hadonásztak két fabóttal, hogy a közönség a hasát fogta a nevetéstől.

Azonban amint Fajankó belépett a színházba, egyszerre félbeszakadt az előadás. Síró Laci megállt a nézők felé fordulva, mintha földbe gyökerezett volna a lába és lelkendezve kiáltotta:

— Mennybéli csillagok, kit látnak szemeim! Ébren vagyok-e vagy álmodom? Hiszen ez a mi szeretett testvérünk, Fajankó!

— Fajankó biz az testestől lelkestől, — rikoltotta Nevető Pali, majd a padlásig ugorva örömeiben.

— Hol van? Hol van? mufassátok meg nekem is — szaladt ki a színpalak mögül Aranyhajú Erzsike.

A nagy lármára valamennyi fabábu kiszaladt a színpadra és ujjongva kiabálta:

— Itt a mi Fajankónk! Éljen a mi Fajankónk!

Valamennyit túlharsogta azonban Síró Laci hívogató szava:

— Ide gyere Jankó, hadd öleljelek meg. Úgyis olyan régen nem láttuk egymást. Gyere Jankó, gyere testvéreidhez!

Jankó barátunk nem sokat kérette magát. Hatalmas ugrással az első sorban volt, egy másodikkal pedig a karmester fején keresztül a színpadon termett. Most kezdődött csak az igazi vásár. A fabábok majd

feldöntötték egymást, hogy ki jusson közelebb Fajankóhoz. Sorra csókolták, ölelgettek, szorongatták, kis hija volt, hogy agyon nem szorították.

A nagy festvéri szeretet kétségkívül meghatóan szép volt, de a közönség megso-

kallta a mulatságot és türelmetlenkedni kezdett:

— Mi lesz a darab folytatásával! Lássuk már tovább az előadást.

A fabábok azonban nem sokat törődtek a közönséggel. Vállukra kapták Fajankót és úgy hordozták körös-körül a színpadon mint egy kiskirályt. Épen tetőpontját érte el a lárma, amikor megjelent Tűzevő Balázs, a bábszínház igazgatója. Na hiszen vége

is lett egy-kettőre a felfordulásnak. Olyan csend támadt, hogy még a légy dongását is meg lehetett hallani; a fabábok úgy reszektek ijedtükben, mint a nyárfalevél.

De bizony gyermekek, ti is megijedtetek volna, ha elétek toppan Tűzevő Balázs. Akkora volt mint egy szálfa. Szénfekete szakálla térdét verdeste, szája akár egy sütőkemence, szemei pedig kocsilámpának is beillettek volna. Kezében kutyakorbácsot csattogtatott és dörgő hangon kiáltott Fajankóra:

— Te haszontalan, hogy mered zavarni

az előadást, majd adok én mindjárt neked.

— Ne tessék haragudni igazgató úr — szepegett Jankó barátunk, — én igazán nem csináltam semmi rosszat.

— Na jól van — dörögte bosszúsan az óriás — előbb fejezzük be az előadást, azután majd előveszlek.

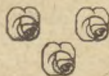
Előadás után Tűzevő egyenesen a kony-

hába sietett, ahol a vacsorája készült. A nyársra húzott fél borjú (ennél kevesebbet sohasem evett) már majdnem megsült, amikor észre vette, hogy kifogyott a tüzelője. Nem sokat habozott, kikiabált Síró Lacinak és Nevető Palinak:

— Hozzátok csak ide azt a haszonfalan Paprikajancsít, aki olyan felfordulást csinált a színpadon. Jó száraz fából van, ha tűzre dobom, épen megsül a vacsorám.

A két bábú szörnyen megijedt a kegyetlen parancs hallatára, de ellenkezni senki sem mert, elég volt a rettenetes igazgatónak egy pillantása, hogy minden alattvalójának jéggé fagyjon a vére. Nyakonfogták tehát Fajankót és a konyhába vitték, hiába jicáinkolt, mint a szárazra került hal.

— Jaj, jaj — kiabált kétségbeesetten a szerencsétlen Paprikajancsi — édes jó apuskám segíts rajtam. Tűzbe akarnak dobni, elégefik a te Jankódat!

TIZENEGYEDIK FEJEZET:

amelyben Tűzevő prüsszenteni kezd és
ennek következtében Jankó barátunk
megmenekül a tűzhaláltól.

Tűzevő Balázs, aki rettenetes szemével és hosszú fekete szakállával szörnyűséges zsarnoknak látszott, alapjában véve jószívű ember volt. Fajankó addig-addig jajgatott, sírángozott, amíg az óriás szíve meglágyult. Egy darabig pislogott jobbra, pislogott balra, végre is hatalmasan prüsszenteni kezdett.

Síró Laci, aki eddig olyan búsan lógó fej-jel szemlélte a történeteket, mint egy szomorúfűz, most hirtelen Fajankóhoz fordult és biztatva súgta fülébe:

— Pajtás, ha az igazgató úr prüsszenteni kezd, az jó jel. Bizonyosan megsajnál és talán nem fog elégetni.

Más ember tudnillik sírni kezd, ha valami megindítja szívét. Tűzevő ellenben sírás helyett ilyenkor mindig prüsszenteni kezdett. Persze, aki ismerfe ezt a tulajdonságát, már

tudta, hogy a nagy prüsszögés a meghatottság jele.

A prüsszögés elmulta után Tüzevő ismét vadul nézett Fajankóra és rákiáltott:

— Ne óbergass annyit! Hasfájást kapok a jajgatásodtól! hupci! hupci! — na tessék már újból kezdődik.

— Kedves egészségére kívánom — szólt illedelmesen Fajankó.

— Köszönöm fiam — felelte most már nyájasabb hangon az óriás. — Élnek a szüleid?

— Édesapám él, de édesanyámat nem ismertem.

— Szegény édesapád. Milyen nagy fájdalmat okoznék neki, ha tűzbe dobnálak. Ejnye, ejnye, mennyire sajnálom őt — hupci! hupci, hupci. — Háromszor is prüsszentett rá.

— Kedves egészségére kívánom — szólt ismét Fajankó.

— Jól van no, jól van. Tulajdonképen téged is sajnállak egy kicsit, de mit csináljak, ha elfogyott a fám. A vacsorám fa nélkül nem sül meg, én pedig szörnyen éhes vagyok. Te ugyan nagyszerű száraz fából vagy, de most már nem bántalak. Miután azonban a vacsorának el kell készülnie, majd másként gondoskodunk tüzelőről. — Halló rendőrök!

Tüstént megjelent két jól megtermett farendőr, tollas csáköval, hosszú villogó kardokkal és feszesen vigyázzba állt Tüzevő előtt. Az igazgató keményen rájuk parancsolt:

— Fogjátok meg Síró Lacit, kötözzétek meg és dobjátok a tűzbe, hadd süljön meg már végre a vacsorám.

Képzeljétek csak el, hogy megijedt erre szegény Síró Laci. Úgy hanyatt esett az ijedtségtől, mintha bele ütött volna a villám. Ebben a félelmetes pillanatban Fajankó nem esettre szánta el magát. Térdre esett az igazgató előtt és sírva könyörgött:

— Kegyelmezzon meg neki, Tűzevő bácsi.

— Micsoda? Hogy mersz engem Tűzevő bácsinak szólítani?

— Kegyelmezzon meg igazgató úr!

— Micsoda igazgató úr?

— Kegyelem Nagyságos Uram!

— Nagyságos uram?

— Kegyelem Méltóságos Uram!

— Méltóságos uram?

— Bocsásson meg neki Kegyelmes Uram!

A „Kegyelmes Uram” már hatott. Haragja szemmel láthatóan alábbhagyott. Még el is mosolyodott egy kicsit, amikor nagylelkűen megkérdezte Fajankót:

— Halljuk hát, mi a kívánságod?

— Nagyon szépen kérem, ne égesse el Síró Lacit.

— Hohó barátocskám, az nem úgy van. Nekem vacsora kell. Neked megkegyelmeztem, hát most más valaki kerül a tűzbe.

— Hát akkor — ugrott fel bátran Fajankó — tudom, hogy mi a közelességem. Senkitől sem fogadhatom el azt az áldozatot, hogy helyettem meghaljon, de legkevésbé legjobb barátomtól, Rendőrök, kötözzetek meg és dobjatok tűzbe.

Ekkora hősiesség hallatára a fabábúk annyira elérékenyedtek, hogy csak úgy potyogtak a könnyeik, még a két kemény rendőr is píttyergett. Tűzevő egy darabig hajthatatlan maradt, de az általános elérékenyülésnek ő sem tudott sokáig ellentállni. Prüsszenteni kezdett, meg sem állt vagy tízig, végül gyöngéden megsímogatta Fajankót:

— Na jól van. Derék Paprikajancsi vagy, hát legyen meg a kívánságod, Gyere csókolj meg.

Boldogan kapaszkodott fel Fajankó a hatalmas ember szakállán és hatalmas csókot nyomott az orrahegyére.

— Igazán megkegyelmezett nekem igazgató úr? — kérdezte Síró Laci még mindig szepegve.

Tűzevő vállat vont és nagyot sóhajtott:

— Hát megkegyelmeztem, mit tehetnék egyebet. Úgy látszik ma félig nyers vacsorát eszem. De máskor azután vigyázzatok magatokra, ne mérgesítsetek fel, mert akkor jaj lesz valamennyiefeknek.

Az örömhíre valamennyi fabábu a szín-
padra szaladt. Meggyűjtötták az összes lám-

pákat, mint ünnepi előadáson szokták és
kivilágos kiveradtig ugráltak, bukfenceztek,
táncoltak örömben.

TIZENKETTEDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó öt aranyat kap és barátságot köt a sánta rókával, meg a vak macskával.

Másnap reggel Tűzevő maga elé hívatta Fajankót és megkérdezte:

- Hogy hívják édesapád?
- Apám neve Péter.
- Mi a foglalkozása?
- Szegény ember.
- Szegény ember? Hát olyan kevés pénzt hoz a mestersége?
- Bizony olyan szegény, hogy soha sincsen a zsebében egy krajcár sem. Ábécés könyvet is csak úgy vehette nekem, hogy eladta egyetlen kabátját.
- Szegény ember — csóválta fejét Tűzevő Balázs, — igazán sajnálom. Nesze itt van öt arany. Vidd el neki és mondd meg, hogy tiszteltetem.

Fajankó boldogan köszönte meg a szép ajándékot. Elbúcsúzott mindenkitől, még a rendőröktől is és hazafelé indult.

Alig ment azonban pár lépést, amikor találkozott egy sánta rókával és egy vak

macskával. Úgy támogatta egymást a két állat, mint két barát. A róka vezette a világtalan macskát, közben pedig rátámaszkodott pajtására, hogy nyomorék lábával könnyebben járjon.

— Jó reggelt Fajankó — köszönt a róka udvariasan.

— Hát te honnan ismeresz engem? — kérdezte Jankó barátunk csodálkozva.

— Régóta ismerem már édesapádat.

— Hol találkoztál vele?

— Tegnap láttam a kaputokban.

— Mit csinált?

— Bizony fázott szegény, mert ingujjban volt.

— Szegény jó édesapám! — szólott elgondolkozva Fajankó. — Ha Isten is úgy

akarja, mától kezdve nem fog fagyoskodni.

— Hogy-hogy? — kérdezték csodálkozva új ismerősei.

— Úgy, hogy én nagy úr lettem — vágta ki Fajankó büszkén.

— Micsoda! Te nagy úr lettél? — szólt gúnyosan a róka. A macska is elmosolyodott, de hogy eltakarja mosolygását, első lábával megpödörte bajuszát.

— Ez nem olyan nevetséges dolog — förmedt rájuk Fajankó. — Ide nézzetek, hadd maradjon fátva a szátok a csodálkozástól. Ezt az öt aranyat én szereztem.

— Ezzel úgy megcsörgette aranyaif, hogy csak úgy csengtek. A pénz hangjára csodálatos módon kiegyenesedett a róka sánta lába, mintha semmi baja sem lett volna, sőt a macska vak szeme is tágranyílva, mint valami zöld lámpa meredt az aranyakra. De mindez csak egy pillanatig tartott. A következő percben mindkét állat rájött, hogy megfélemedezett magáról és olyan gyorsan változott újra nyomorékká, hogy a csacska Fajankó nagy boldogságában semmit sem vett észre.

— Na és most mit kezdesz a pénzeddel? — kérdezte hosszú hallgatás után a róka.

— Elsősorban szép új kabátot varratok édesapámnak aranyból, ezüstből, drágakövekkel, azután pedig ábécés könyvet veszek magamnak.

— Mire jó neked az az ábécés könyv?

— Mire jó? Iskolába fogok járni és szorgalmasan tanulok.

— Ugyan-ugyan, — csóválta fejét a róka — nem vezet jóra a sok tanulás. Okulhatnál az én példámon: annyit tanultam, hogy belesántultam.

— Én pedig — folytatta a macska, — szemem világát vesztettem attól, hogy mindig a könyveket bújtam.

Miközben Jankó barátunk ezeket a bölcs oktatásokat kapta, egy kis madár szállott az útszéli bokorra és dalolni kezdett:

Ne higj nekik Jankó,
Rászednek meglátod!
Ez a két gézengúz
Nem igaz barátod!

A becsületes madárka nem folytathatta tovább, mert a macska egy hatalmas ug-

rással karmai közé kaparintotta. Még egy utolsót kiáltott szegény kis dalos:

— Színtiszta igazságot mondtam — de nem szólhatott többet, mert a kegyetlen

macska átharapta forkát és felfalta. Azután ismét behunyta szemét és tetette a vakságot.

— Szegény kis madárka — sajnálkozott Fajankó. — Mit vétett neked, hogy olyan kegyetlenül elbántál vele?

— Megtanítottam a kis szemtelent — vigyorgott az alávaló gyilkos — hogy máskor ne üsse bele az orrát mások dolgába.

A három útitárs időközben jó darab utat tett meg együtt. Már közel jártak Péter apó házához, amikor a róka hirtelen megállott:

— Te Fajankó, adok neked egy jó tanácsot, hogy miképpen sokszorozzad meg az öt aranyat.

— Megsokszorozzam? Nem értem, mit jelent az.

— Nem érted? Hát szeretnéd-e, hogy öt arany helyett száz, vagy ha épen akarod ezer aranyad legyen?

— Bizony az nem volna rossz. De hogyan?

— Nagyon egyszerű a dolog. Ne menj haza, hanem gyere velünk.

— Hova?

— Aranyországba.

— Nem, nem. Nem megyek veletek. Hazamegyek szegény jó édesapámhoz, aki bizonyosan nagyon aggódott értem már tegnap este is. Elég sokat rosszkodtam mostanáig, ezután mindig csak az egyenes úton akarok járni. Engedtlenségemmel úgyis elég bajt zúditottam már szegény fejemre. Magam is belátom, hogy Tücsök Matyinak igaza volt: Aki nem fogad szót, pórul jár.

Holtom napjáig sem felejttem el Tűzevő Balázs szörnyű ítéletét:

— Dobjátok tűzbe. — Brr, még most is borsódzik a hátam, ha rá gondolok.

— Hát csak eredj haza Isten hírével, — vonogatta vállát a róka, — de mondhatom, hogy könnyelműen elszalasztod szerencsédet.

— szerencsédet! — erősítette meg a macska is.

— Ezért hát gondold meg jól — folytatta a róka — nem kis dolog az, amiről beszélünk.

— beszélünk — visszhangoztatta a macska.

— Őt aranyad holnapra ezer arannyá változnék.

— változnék — bólintott rá a macska.

— Még most sem értem a dolgot — tamáskodott Fajankó. — Légy szíves, magyarázd el nekem részletesen.

— Már kezdem is — vágott szavába a róka. — Tehát eljössz velünk Aranyországba. Gödröt ásol, beleteszel — mondjuk — egy aranyat és betemeted. Megöntöződ jól, sőt hintesz rá, azután pedig mehetsz nyugodtan aludni. Az arany éjszaka kicsírázik mint a búzaszem, de mindjárt ki is hajt, virágzik és reggelre már gyümölcsöt is hoz. Nem fogsz hinni a szemednek, amikor másnap reggel meglátod. A kis bokron úgy csüngenek majd az aranydarabok, mint az érett, piros almák a jól megrakott almafán.

— Csodálatos! — ragyogott fel Jankó

barátunk szeme. — De mondd csak: mi lesz, ha mind az öt aranyat elásom?

— Na azt igazán nem nehéz kiszámítani. Még számológép sem kell hozzá. Tehát elásol öt aranyat, lesz belőle öt bokor. Mind-egyik bokorra legalább ötszáz aranyalmát számítva, ötször ötszáz, annyi mint kétfő-ezerötszáz, tehát másnap reggel kétezer-ötszáz aranyat vághatsz zsebre.

— Nem, nem ez lehetetlen — kiáltott fel Fajankó táncra perdülve örömeiben, — de ha mégis így lesz, a kétezerötszáz aranyból csak kétezret tartok meg magamnak, a többit nektek adom.

— De, hogy is mondhatsz ilyeneket — szólt látszólag megsértődve a róka, — csak nem gondolod, hogy megfosztunk pénzedtől? Eszünk ágában sincsen!

— ágában sincsen — visszhangoztatta a macska.

— Nem tudod, hogy mi mindig önzetlenül osztogatjuk a jó tanácsokat — folytatta a róka. — Legnagyobb örömünk, ha más ember boldogságát, szerencsáját elősegíthetjük.

— elősegíthetjük! — bizonykodott a macska is, nagy fejbólogatással.

— Ti igazán derék emberek vagytok. Vele-tek megyek, gyerünk Aranyországba.

Jankó, Jankó! Lám, lám, egy-kettőre megfeledkeztél édesatyád aranyos kabátjáról, az új ábécés könyvről és minden egyébről, amit az előbb elhatároztál!

TIZENHARMADIK FEJEZET:

amelyben Fajankó elveszti új barátjait.

A három jövődöbeli aranytermelő késő estig gyalogolt, amikor elérkeztek végre, holtrafáradtan a „Zöld hordóhoz” címzett vendéglőhöz.

— Pihenjünk egy kicsit — indítványozta a róka. — Eleget kutyagoltunk, ránk fér egy jó vacsora. Alsunk is egy pár órát, éjjelkor tovább megyünk és hajnalban már Aranyországban leszünk.

A jó tanácsot megfogadva, betértek a vendéglőbe és asztalhoz ültek. Mire azonban a vacsorához fogtak volna, kiderült, hogy egyiküknek sincsen étvágya. Szegény macska nagyon fájlalta a gyomrát és így nem is tudott mást bekebelezni, mint tíz szilvás-gombócot, na még előzőleg öt pár formás-virslit. Igaz, hogy ezt is csak úgy ímmel-ámmal ette. Mikor egy pár eltűnt gyomrában mindig panaszkodott:

— Nem ennék többet, de az utolsó nem volt egészen friss, hamar hozzanak egy másikat.

A róka a nagy gyaloglás után szívesen evett volna egy jó adag rostélyost, de miután az orvos azt ajánlotta, hogy hüvelyes ve-

teményeket egyék, kénytelen volt megelégedni hat pár debreceni kolbásszal, meg egy kis májas hurkával. Főzelék helyett két rántott csirkét tüntetett el gyomrában, gyengén kisütött békacombokkal körítve, csemegeként pedig egy jó kosár szőlőnek nézett a fenekére. Mikor mindezekkel elkészült, sóhajtván megjegyezte:

— Alig vártam már, hogy a végére jussak. Valóságos kinszenvedés, amikor étvágy nélkül kell enni. Boldog vagy Fajankó, hogy ilyen jó gyomrod van.

A jó gyomrú Fajankó vacsorája ugyanis mindössze néhány almából állott, amihez pár

jalat kenyeret evett. Úgy elfoglalták gondolatai, hogy egyébhez hozzá sem nyúlt, az esze örökösen Aranyországon járt.

A róka vacsora után behívatta a vendéglőst és ráparancsolt:

— Nyissanak két szobát, az egyikben alszik Fajankó úr, a másikban mi keftén. Valamivel éjjel előtt költsenek fel, mert tovább akarunk menni. Megértette?

A vendéglős szolgálatkészen hajlongott:

— Parancsára, nagyságos uram. Mindenről kívánsága szerint fogok gondoskodni. — E közben azonban olyan megértően hunyorgott a róka és a macska felé, mintha azt mondta volna:

— Tudom én mit akartok! Ismerjük mi jól egymást!

Fajankó felment szobájába és amint lehajtotta fejét párnájára, tüstént elaludt. Álmában Aranyországban járt. Amerre csak nézett, tele volt a mező, széltében hosszában aranytermő bokrokkal. Ahogy a szél az ágait rázta, az aranyak egymáshoz ütődtek és szépen csilingeltek:

Csin-csin — gyere, gyere Jankó.

Csin-csin — ide siess Jankó.

Már kinyújtotta kezét, hogy leszakítson egy aranyat, amikor arra ébredt, hogy kopogtatnak az ajtón. A vendéglős jött be és jelentette, hogy éjjel van.

— Barátaim már készen vannak? — kérdezte Fajankó kiugorva az ágyból.

— Már el is mentek, két órával ezelőtt —
hangzott a válasz.

— Elmentek? Hova siettek annyira?

— Egy holló repült ide utánuk. A kandúr nagyságos úr felesége üzenté, hogy férje jöjjön rögtön haza, mert nagyon beteg a kisfiacskájuk.

— Ejnye de kár, — sajnálkozott Fajankó. —
A vacsorájukat ugy-e kifizették?

— De hova gondol Fajankó úr, — szörnyülködött a vendéglős, — csak nem sértették meg ilyen gorombán a nagyságos urat, hogy ők fizessék ki vacsorájukat, amikor a nagyságos úr vendégei voltak.

— Na ezt a sértést még elviseltem volna — morogta füle tövét vakarva Fajankó. — Legalább üzentek valamit?

— Igen is parancsolatjára. Hajnalban várják Aranyországban.

Fajankó nem sokat teketóriázott tovább. Kifizette a vacsorát és a szállást — a szerény vendéglős „csak” egy aranyat számított — és nekivágott az éjszakának, egyedül. Nem valami gyorsan haladt, mert olyan sötét volt, hogy nem látott tovább az orránál. A halotti csöndet még a falevelek susogása sem zavarta meg. Ijedten rezzent össze Jankó barátunk, amikor az út mentén egy éji bagoly röppent fel. — Ki az, mi az? — kiáltotta megriadva, de szavára csak a gúnyos visszhang felelt: — Ki az, mi az?

Óvatosan baktatott tovább, amikor egyszerre az út mentéről sápadt, pislákoló

fény ötlött szemébe. Amint közelebb ért a világossághoz látta, hogy az útmenti kőrákason csillogó, fénylő tücsök ül.

— Ki vagy? — kérdezte Fajankó.

— Én Tücsök Matyi szelleme vagyok — hangzott a felelet.

— Mit akarsz? — folytatta Fajankó ijedten.

— Ne félj, nem bántalak, — felelt a szellem, — ismét csak jó tanáccsal akarok neked szolgálni: Ne menj tovább, fordulj vissza! Vidd haza megmaradt négy aranyadat szegény jó édesatyádnak, aki keservesen sirat.

— Holnap már nem fog siratni, — büszkélkedett Fajankó, — mert úrrá teszem, de nem négy, hanem kétezer arannyal.

— Jankó, Jankó! Ne bizz az olyan csalfa barátokban, akik egyik napról a másikra gazdaggá akarnak tenni. Aki ilyen lehetetlen dolgot ígér, az vagy bolond, vagy csaló. Hallgass rám és fordulj vissza!

— Visszatérjek? Soha! Tovább akarok és tovább fogok menni!

— Jankó vigyázz, késő éjszaka van!

— Nem fordulok vissza!

— Jankó, gondold meg milyen sötét van!

— Én tovább megyek!

— Jankó megbánod! Ez az út veszélyes!

— Nem ijedek meg tőle!

— Jankó, Jankó! Jusson eszedbe, hogy az önfejűség nem marad büntetlenül!

— Nahát, ha ennél újabbat nem tudsz mondani, akkor jó éjszakát kívánok, te vén prűcsök!

— Jó éjszakát Fajankó! Isten óvjon a
rablóktól!

Ezzel Tücsök Matyi szelleme halványodni
kezdett, a sápadt fény kialudt és az út még
sötétebbnek látszott mint azelőtt.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET:

**amelyben Fajankót rablók veszik
üldözőbe.**

— Az már szent igaz, — békéflenkedett Fajankó, — hogy mi gyermekek mindenben a rövidebbet húzzuk. Mindenki kifiguráz bennünket és ráadásul, legkedvesebb mulatóságának tartja, hogy bölcs tanácsokkal lason el. Az egész világ úgy viselkedik, mintha apánk, vagy tanítónk volna. Szakasztott ilyen ez a Tücsök Matyi is. Most, hogy nem hallgattam szavára, rögtön szerencsétlenséget jósol. Még csak az lenne szép, ha rablókkal találkoznom. Úgy is tudom, hogy rablók nincsenek a világon. Az egész mesét csak azért találták ki, hogy ráijesszenek azokra a gyermekekre, akik hazulról el akarnak szökni. Na — és végre is, akkor sem ijednék meg, ha egynéhány rabló kerülne utamba. Megijedni? azt már nem! Nekik mennék és rájuk ordítanék: Hé! Rabló bácsik mit akartok! Nem jó lesz velem kikezdeni, mert jaj nektek! Értettétek! Lássátok, hogy egy-keftőre odébb álljatok! Hű, —

hogy szaladnának! És tegyük fel azt az esetet, hogy olyan udvariatlanok volnának és ott maradnának? Akkor nyakam közé szedném...

Fajankó nem fejezhette be gondolatát, mert megzörrent háta mögött a bokor. Megfordult és ime! Két hórihorgas, fekete köpönyeges alak állott előtte, akik még sötétebbek voltak, mint az éjszaka.

— Tyüh, kutyafáját! Ezek csakugyan rablók — gondolta Fajankó. — Hamar az, aranyakat! Nem tudott azonban hirtelen okosabb dolgot kieszelni, hát bekapta és a nyelve alá dugta őket. Azután pedig uccu neki vesd el magad, futásnak eredt.

Alig szaladt azonban három lépést, máris a nyakán érezte üldözője kezét és felhangzott a vészes kiáltás:

— Pénzt vagy életet!

Jankó barátunk a nyelve alatt levő négy arany miatt a legjobb akaráttal sem tudott válaszolni. Jobbnak találta ennélsojva, ha némának tettei magát és jelekkel magyarázza meg a rablóknak, hogy tőle ne sokat várjanak, mert egy huncut krajcár sincs a zsebében.

A sötét legények, akiknek szeme úgy villogott a köpönyeg alól, mint egy mozdonylámpa, nem törődtek Fajankó handabandázásával, hanem ráfordultak:

— Elő a pénzzel! Ne sokat lamentálj!

Fajankó tovább vonogatta vállát és még kétségbeesettebben kapálódzott.

— Ide a pénzeddel, mert meghalsz! —
fenyegette meg újból a nagyobbik rabló.

— meghalsz! — ismételte a másik.

— Ha veled végeztünk, édesapádat vesz-
szük sorra! — folytatta az előbbi:

— sorra! — visszhangoztatta a kisebbik.

— Ne bántsátok szegény jó édesapámat!

— kiáltott fel Fajankó ijedten, megfélemlkezve
a némaságról és az aranyokról. Hirtelen
észre vette ugyan, hogy elárulta magát, de
már késő volt, az aranyak megcsörrentek
a szájában.

— Hohó, te haszontalan gazfickó! Hát a
nyelved alá dugtad aranyaidat! Köpöd ki
rögtön!

Jankó állhatatos maradt és nem adta
elő kincsét.

— Na várj csak! Majd mindjárt ellátjuk
a bajodat! — Ezzel nekimentek és leteper-
ték. A kisebbik megmarkolta két kézzel
Jankó orrát, a nagyobbik pedig teljes ere-
jével szétfeszítette ajkait. De hiába, mert
Fajankó szája erős fából készült és olyan
pontosan záródott, mint egy harapófogó.
Ilyen módon nem mentek semmire. Ezután
a kisebbik rabló előhúzta bicskáját és
befeszítette Fajankó ajkai közé, mint egy
vésőt, de ez sem sikerült, mert ügyetlenül
fogott hozzá. A kés nyelvét egészen a penge
mellé markolta meg, úgy, hogy keze köz-
vetlenül Jankó szája mellé került, amire
hősünk sem volt rest, hirtelen mozdulattal
a rabló kezébe harapott. Pfuj! Nagyot kö-

pöött utána, mert fogai közé nem emberi kéz, hanem szőrös macskaláb került.

A hirtelen fordulattól a rablók egészen megzavarodtak. Fajankó hamar észbekapott, hatalmas lendülettel átugrotta az útszéli sövényt és uccu neki vesd el magad, szaladt, ahogy bírta. A rablók sem voltak restek. Első meglepetésükből magukhoz térve úgy utána rugaszkodtak, mint a kopófalka az üldözött nyúl után.

Három óra hosszat tartott a vad hajsza. Jankó barátunk jól tudott futni, nem érték utól, de végül mégis csak kifogyott a lélekzete. Már-már azt hitte, hogy mindennek vége, amikor az utolsó pillanatban egy magas fenyőfához érkezett. Megragadta az alsó ágakat, hatalmas lendülettel felugrott és egy pillanat alatt a fa tetején volt. Az üldözők sem sajnálták ám a fáradságot. Egy kettőre utána kapaszkodtak, de úgy látszik nem voltak olyan ügyesek, mint a szökevény, mert egyik a

másik után potyogott a földre. Ez a kis baleset azonban nem vette el a rablók bátorságát. Rövid tanácskozás után összeszedtek a bozótban egy nyalábravaló száraz rőzsét és felhalmozva a fenyőfa fővében, meggyújtották. Amikor a lángok már az alsó ágakat nyaldosták, odébb mentek vagy húsz lépésnyire és várták munkájuk eredményét, ami nem is lehetett más, mint hogy Fajankó megfullad a sűrű füstben és előbb-utóbb a földre pottyán. Nem számítottak azonban arra, hogy mire képes a kétségbeesés. Amikor Jankó látta, hogy menthetetlenül megfullad, ha tovább is a fán marad, nyaktörő ugrással levetette magát a földre — volt esze, hogy nem arrafelé ugrott, amerre a rablók voltak — és illa berek, nád a kert, szaladt tovább teljes erejéből.

Természetesen a rablók se sokat késelemeskedtek. Amikor látták, hogy áldozatuk újból kisiklik körmeik közül, utána vették magukat olyan buzgalommal, mintha még egy lépést sem szaladtak volna.

Ezalatt lassankint virradni kezdett. Jankó baráfunk óvatosan futott a félhomályban és hirtelen, iszapos vízzel telt széles árokhoz érkezett. Olyan későn vette észre, hogy már nem kerülhette ki. Nem volt más választása: nekiszaladt és hatalmas ugrással a másik partra jutott. Sikerén felbátorodva üldözői is utánarugaszkodtak, de elszámították az ugrást és puff! — mindketten nyakig estek

a vízbe. Jankó a nagy csobbanásra hátrafordult és látva a történeteket gúnyolódva kiáltott vissza:

— Kedves egészségtekre kívánom a hajnali fürdőt rabló bácsik!

Öröme azonban korai volt, mert a rablók nem fulladtak bele a vízbe, hanem átúszták az árkok és kikapaszkodtak a partra. Köpönyegükről patakokban ömlött a víz, tetőtől talpig csuromvizesek voltak, de mindez nem vette el kedvüket, újból Jankó után vetették magukat.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó hurokra kerül.

Erre már nem számított Jankó barátunk. Azt hitte, végleg megszabadult üldözőitől és ime tovább kellett folytatni a menekülést. Kellott volna, de már nem bírta szusszal. Minden tagja reszketett a fáradtságtól, tüdeje zihált, lélegzete végleg kifogyóban volt. Már már arra az elhatározásra jutott kétségbeesésében, hogy lesz ami lesz, lefekszik a földre és magadja magát, amikor az erdő szélén, messze-messze egy kis házat pillantott meg.

— Hej! Csak odáig eljutnék! — sóhajtott kétségbeesve. — Abban a házban elbújnék üldözőim elől, sohasem találják meg.

Még egy utolsó kísérletet tett, minden erejét összeszedte és egy fél óra múlva, se élve, se halva, kopogtatott a ház kapuján.

Senki sem mutatkozott.

Újra próbálkozott, de az ajtó nem nyílt ki.

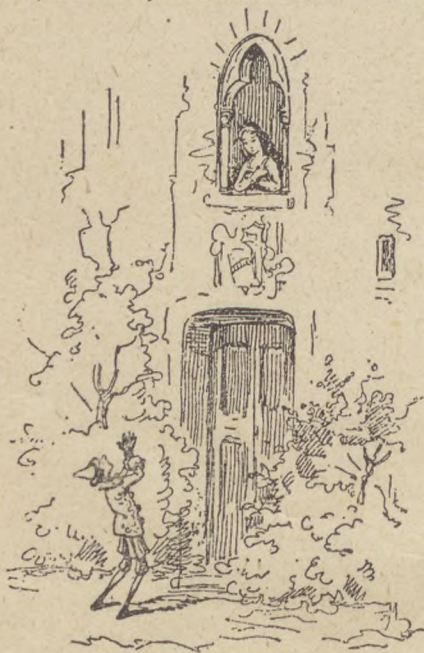
Szegény Paprikajancsi már hallotta háta mögött üldözői dobogását és szuszogását.

Kétségbeesetten dörömbölt lábával és kezével, amikor végre kinyílt a kapu fölötti ablak.

Gyönyörű szép, aranyhajú leányka jelent meg az ablakban. Arca azonban olyan sá-

padt volt, mintha nem is élőlény, hanem viaszbáb volna. Mellén keresztbetett kezekkel, behúnyt szemmel, a nélkül, hogy ajkai

megmozdulnának, olyan halkán szólt meg, mintha hangja a túlvilágról jött volna:

— Ebben a házban nem lakik élőlény. Itt mindenki meghalt.

— Kérlek szépen nyiss ajtót! — könyörgött Fajankó, nem is ügyelve arra, amit a leányka mondott.

— Nem te-

hetek eleget kérésednek, én is halott vagyok.

— Te is meghaltál? Hogyan jöhettél akkor az ablakig?

— Most várom a koporsómat — hangzott a felelet. Ezzel az ablak bezárult és a beszélő eltűnt.

— Oh te szépséges aranyhajú tündér —

esdekelt Fajankó — engedj be! Könyörülj meg rajtam szegény útason, akit a rablók... üldöznek, — akarta befejezni, de már akkorára meg is fogták és felhangzott az üldözők diadalkiáltása:

— Végre megcsíptünk jómadár!

Fajankó érezte, hogy vége van. Halálfélmében úgy reszketett, hogy facsuklói ke-replőként zörögtek, az aranyak pedig való-ságos harangozást csaptak a szájában.

— Kinyitod-e végre a szájadat, vagy sem?

— kérdezték fenyegetően a rablók. — Nem felelsz? Úgy is jó. Akkor egy keffőre vég-zünk veled.

Két hosszú, villogó kést húztak elő és Fajankó oldalába döfték. Igen ám, csak hogy Jankó barátunkat kemény fából faragták. Az acélpengék darabokra törtek és a rablók tátott szájjal bámulták a csodát.

— Mit kezdjünk vele? — törte meg a csendet hosszú hallgatás után a nagyobbik.

— Tudom már, felakasztfjuk.

— felakasztfjuk — visszhangoztatta a másik.

Egy-keffőre hátrakötötték a szerencsétlen Paprikajancsi kezét és elhurcolták áldozatukat az erdőbe, a legmagasabb fához. Nyakára hurkot kötöttek, a kötel szabad végét áthúzták a fa alsó ágán és Fajankó barátunkat annak rendje módja szerint fel-húzták. Ezután, mint aki jól végezte dolgát, letelepedtek a fűbe és várták munkájuk eredményét.

Hiába vártak azonban, mert Fajankó még

három óra múlva is nyitott szemekkel és csukott szájjal lógott a kötélén, s talán még jobban rugdalódzott, mint eleinte.

A hóhérok elunták a várakozást, feltápáskodtak és odakiáltottak áldozatuknak:

— Isten megáldjon te fáradhatatlan tornász. Holnap reggel visszatérünk, akkorára bizonyosan kinyitod majd a szádát!

Alig, hogy elmentek, szörnyű szélvész kerekedett. Süvöltve fújt az ágak között és lóbálta Fajankót, a szélrózsa minden irányában. A himbálódzás szörnyű fájdalmakat okozott szegény Paprikajancsinak, mert a hurok mind szűkebbre és szűkebbre húzódott nyaka körül és úgy összeszorította tor-

kát, hogy már alig kapott lélekzetet. Szempillái lassan lecsukódtak, érezte, hogy már nem bírja sokáig. Még mindig remélt, hátha arra jár valaki és kiszabadítja szörnyű helyzetéből, de hiába, senki sem mutatkozott. Eszébe jutott ekkor drága jó édesapja és haldokolva suttogta:

— Apuskám, édes jó apuskám, bár csak itt volnál...

Szava elakadt, szempillái lecsukódtak, szája kinyílt, még egy utolsót sóhajtott és...

TIZENHATODIK FEJEZET:

amelyben közelebbről is megismerkedünk az aranyhajú tündérrel.

Ebben a szörnyű pillanatban, amikor Fajankó már a halállal vívódott, az aranyhajú leányka ismét az ablakhoz lépett. Amint a szörnyű látványt megpillantotta, nagyon megsajnálta szegény himbálódzó Paprikajancsít és elhatározta, hogy megszabadítja. Kezével hármat tapsolt, lábával hármat dobantott, amire nagy szárnyzuhogással hatalmas sólyom jelent meg és az ablakpárkányra ült.

— Hívtál szép tündér, várom parancsodat — szólt feszesen tisztelőlegve.

Az aranyhajú kisleány, ugyanis — aki már ezer esztendeje lakott az erdőszéli kis házban, — nagyon-nagyon jószívű tündér volt.

— Látod azt a szerencsétlen Paprikajancsít, akif a rablók felakasztottak arra a magas fára?

— Látom szépséges tündérem.

— Repülj tüstént oda. Szakítsd le nyaká-

ról a hurkot éles csőröddel és fektesd a szerencsétlent vigyázva a fűbe!

A sólyom szélvészfént repült tova és két perc sem telt el, már vissza is tért:

— Parancsodat teljesítettem szépséges tündérem.

— Jól van derék madaram. Él-e még a szegény Paprikajancsi?

— Bizony alaposan elbántak vele, de mégis, amikor a fűbe tettem, mintha egy gyenge sóhajrást hallottam volna:

— Most már nem fáj annyira.

A tündér nem sokat késlekedett, négyet fapsolt és négyet dobantott, amire tüstént megjelent egy szolgálatkész uszkár.

Ezt a gyönyörű kutyát láttatok volna csak gyermekek! Két hátulsó lábán járt, akár csak egy ember. Fején aranysegélyű kalap volt, ami alól szőke parókája kandikált ki, csokoládébarna kabátját gyémánt gombok díszítették. Piros bársony nadrágja száraif zöld selyemharisnyákba bujtatta, lábán pedig tükörfényes sárga csizmák ékeskedtek. Jóságos úrnőjének még arra is volt gondja, hogy a kabátja szárnyai közé selyem zacskót varrjon, amelybe uszkár barátunk behúzhatta a farkát, ha esett az eső. Ezt a gyönyörű libériát méltóan kiegészítették a délről megmaradt csontok, amelyek a kabát hatalmas zsebeiből kandikáltak kifelé.

— Pufi! — parancsolta a tündér. — Fogj be tüstént, de a legszebb hintóba. Hajts az erdőbe, amilyen gyorsan csak tudsz. A

legnagyobb fölgyfa alatt a fűben találász egy szerencsétlen félholt Paprikajancsit. Fektesd óvatosan a kocsiba és hozd ide. Megértetted?

Pufi uszkár háromszor megcsóválta a farkát annak jeléül, hogy megértette úrnője parancsait és máris rohant, hogy teljesítse azokat.

Rövid idő múlva díszes hintó robogott ki a kapun. A kocsipárnák tejszínhabbal voltak töltve, a párnahuzatok pedig kanáritollakból készültek. A bakon büszkén csatogtatta ostorát Pufi uszkár, akár egy valódi kocsis. De volt is oka a büszkeségre, mert hintáját száz pár fehér egér húzta.

Tíz perc sem telt el, a batár visszaérkezett. Az aranyhajú tündér már várta a kapuban. Óvatosan leemelte Fajankót, felvitte az emeleltre, egy gyöngyházzal kárpitozott szobába, ágyba fektette és rögtön elhívatta a beteghez a környék leghíresebb orvosait.

A világhírű doktorok: egy holló, egy bagoly és Tücsök Matyi, — aki úgy látszik még sem halt meg — egy-kettőre megjelentek.

A tündér barátságosan üdvözölte a kiválóságokat, Fajankó ágyához vezette őket és hozzájuk fordult:

— Legyenek szívesek uraim megvizsgálni betegemet és megmondani, hogy él-e még?

Elsőnek a holló lépett a beteghez. Megvizsgálta érverését, megtapogatta kis lábujját és az orra hegyét, majd megigazítva

fekete csontkeretű pápaszemét, komoly arccal fordult a körülötte állókhoz:

— Alapos vizsgálatom eredményeként kénytelen vagyok azon nézetemnek kifejezést adni, hogy a Paprikajancsi már nem él. Amennyiben azonban mégis életben volna, úgy kétségkívül az a rendkívül érdekes eset áll előttünk, hogy még nem halt meg.

— Végtelenül sajnálom, — vágott szavába rosszaló fejcsóválással a bagoly, — de ki kell jelentenem, hogy nem vagyok teljesen egy nézetem igen tisztelt barátom és kollégámmal, Holló doktor úrral. Véleményem ugyanis az, hogy a Paprikajancsi ezidőszerint életben van. Amennyiben azonban förténetesen mégsem mutatkoznék rajta sem-

miféle életjel, úgy azt hiszem teljes bizonyossággal arra következtethetünk, hogy már meghalt.

Talán lesz szíves ön is megmondani véleményét? — fordult Tücsök Matyihoz a tündér.

— Kedves tündérem! Az én véleményem az, hogy ha egy okos orvos nem tud biztosat mondani, ne beszéljen ostobaságokat, hanem inkább hallgasson. A Paprikajancsif én egyébiránt régóta ismerem, már többször volt szerencsém hozzá...

Fajankó, aki eddig mozdulatlanul feküdt, most hirtelen olyan görcsrohamot kapott, hogy az egész ágy megrázkódott.

— Ez itt Fajankó — folytatta Tücsök Matyi — a hírhedt csirkefogó...

Fajankó erre már felpillantott, de felismerfe a beszélőt és tüstént újra lehunyta szemeit.

...egy haszontalan fickó, aki sohasem hallgat semmiféle jó tanácsra. Megszökött hazulról és...

Erre már Jankó barátunk feje búbjáig magára húzta a takarót.

...ha így folytatja tovább, rosszaságával sírba viszi szegény jó édesapját.

E szavaknál az ágyból halk sóhajítás, majd keserves zokogás hallatszott. A tündér lekapta Fajankó arcáról a takarót és íme a faember szemei könnyben úsztak.

— Amint látni méltóztatnak, — szólalt meg ünnepélyes hangon a holló, — véleményem helyessége hamar beigazolódo. Azt hiszem

ugyanis, fölösleges hangsúlyoznom, hogyha egy halott sírni kezd, úgy minden bizony-
nyal rövid időn belül meggyógyul.

— Igazán nehezemre esik, — vágott szá-
vába a bagoly, — hogy igen tisztelt bará-
tom és kollégám Holló doktor úr nézetével
ismét szembe kell helyezkednem. Ha azon-
ban egy halott sírni kezd, úgy ebből bizton
arra következtethetünk, hogy egyelőre nin-
csen szándékában meghalni.

TIZENHETEDIK FEJEZET :

**amelyben Fajankó megbűnhődik
hazugságáért.**

A tudós doktorok eltávoztak, Fajankó azonban a jövendölések dacára sem lett jobban. Gyors szakgatott lélekzete, kihevült arca, mind arra mutatott, hogy veszélyes láza van. A kedves tündér egy darabig aggódva nézte, majd megsímogatta betege homlokát és megszólalt:

— Szegény kis betegem. Nem tudtak rajtad segíteni azok az okos doktorok. Na ne félj, majd én meggyógyítalak.

Arany szelencéből fehér port vett elő, feloldotta egy pohár vízben és Fajankónak nyújtotta:

— Ha ezt az orvosságot megiszod, holnap reggelre semmi bajod sem lesz.

— Keserű? — kérdezte orrát fintorítva Fajankó.

— Bizony keserű, de meggyógyulsz tőle.

— De én nem szeretem a keserű orvosságot.

— Hallgass csak rám szépen és idd meg.

— Jaj, de én nem tudom a keserű orvosságot bevenni.

— Csak idd meg hamar. Ha kiíttad a poharat, kapsz egy darab csokoládét.

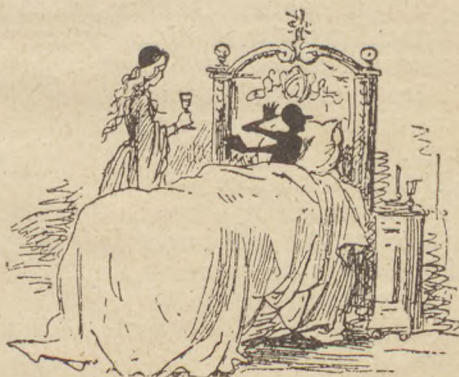
— Kérem a csokoládét! Hol van?

— Itt a zsebemben.

— Tudod mit, kedves jó tündér, előbb megeszem a csokoládét, azután megiszom az orvosságot.

— Megígéred, hogy megiszod?

— Igérem.

A tündér egy tábla csokoládét vett elő. Letört egy szeletet és Fajankónak adta. A kis haszontalan bekapta egy szempillantás alatt, nagyot nyelt és megleégedetten sóhajtott fel:

— Ilyen finom orvosságot akár minden nap szívesen bevennék!

— Azt már elhiszem — nevetett a tündér, — de most egy-kettő idd meg az orvosságot!

Jankó barátunk húzódozva vette kezébe a poharat. Beleszagolt, nyelve hegyét is bele-nyujtotta, majd síránkozó hangon kijelentette:

— Hiába, nem megy, nagyon keserű.

— Hiszen még hozzá sem fogtál! Próbáld meg legalább — biztatta a tündér.

— Érzem azt már a szagáról is. Édesít-sük meg még egy darab csokoládéval, akkor Isten neki megiszom.

A végtelen türelmes tündér, szájába dugott még egy darab csokoládét és újból odanyujtotta a poharat. Hát a haszontalan Paprikajancsi most sem ífta meg az orvos-ságot, hanem hánykolódni kezdett ágyában és akaratosan ismételte:

— Nem megy, sehogysem megy, így nem tudok inni.

— Miért nem tudsz inni?

— Nagyon nehéz a takaróm!

A Tündér levette a takarót Fajankóról.

— Még mindig nem tudok inni!

— Mi bajod van megint?

— Az ajtó nyitva van, nyitott ajtó mellett nem tudok inni.

A tündér felkelt és becsukta az ajtót. Fajankó okosabbat már nem tudott kitalálni, hát csuklani kezdett és a csuklások között ismételte:

— Nem — nem veszem — be a keserű — orvos-ságot. Nem én-száz-szor is nem.

— Édes fiam én csak jót akarok neked, rosszul teszed, hogy akadékoskodol.

— Nem bánom!

— Szerencsétlen gyermek, pár óra alatt meghalsz!

Azt se bánom!

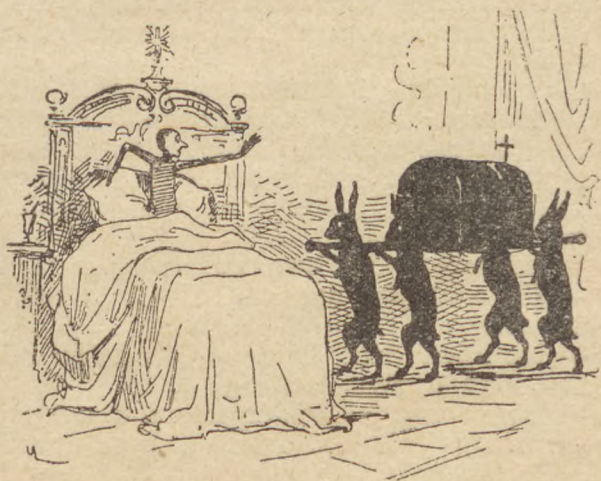
— Hát nem félsz a haláltól?

— Nem félek! Százszor inkább meghalok, minthogy keserű orvosságot vegyek be.

Mintha csak parancsszóra történnék, kinyílt az ajtó és négy fekete nyúl lépett a szobába, akik vállukon fekete koporsót hoztak.

— Mif akartok? — kiáltott ijedten Fajkó és felült az ágyban.

— Érted jöttünk — felelt komolyan a legnagyobbik nyúl.

— Érttem? — de hiszen én még nem haltam meg!

— Még nem, de már nem sok idő van hátra, mert nem íttad meg az orvosságot, ami egy-kétfőre elmulasztotta volna a lázadat.

— Kérem hamar a poharat édes kedves aranyhajú tündérem, — könnyörgött Jankó barátunk. — Siess kérlek, siess vele. Nem akarok meghalni, jaj dehogy is akarok meghalni! — Ezzel két kézre fogta a poharat és egy hajtásra kiürítette.

— Ez egyszer még nem viszünk el — intette a kis haszontalanít a nyulak vezére, — de jaj neked, ha még egyszer szükség lesz reánk. Másodszor nem szabadulsz meg ilyen könnyen.

Ezzel a négy koporsóvivő sarkonfordult, vállára vette a koporsót és kimasírozott a szobából.

Az orvosság jó hatása már rövid idő múlva mutatkozott. A paprikajancsik ugyanis ritkán betegek és ha betegek is, hamar meggyógyulnak. Amikor a tündér látta, hogy Jankó barátunk jókedvében már ugrálni kezd, megkérdezte:

— Hát mégis csak használt az orvosság?

— De mennyire használt! Egészen rend-behozott!

— Na látod! Hát akkor vajjon miért kértted magad olyan sokáig?

— Bizony kedves tündér ezt minden rossz gyermek így csinálja. Jobban fél az orvosságtól, mint a betegségtől!

— Mekkora nagy csacsik az ilyen gyermekek! Hát nem százszor jobb lenyelni a

keserű orvosságot és meggyógyulni, mint továbbra is betegen feküdni? Még talán meg is hal, aki így makacskodik!

— Soha többé nem fogok makacskodni, ha orvosságot kell bevennem — erősködött Fajankó. — Olyan leckét kaptam, hogy holtom napjáig sem felejttem el. Akármiféle keserű port kell bevenni, egy-kettőre lenyelem, ha eszembe jutnak a fekete nyulak.

— Látod, látod, — szólta tündér, megsimogatva Fajankó fejét — most ülj szépen ide mellém és meséld el, hogyan kerültél a rablók kezébe!

Fajankó nagyot sóhajtott és hozzáfogott kalandjai elbeszéléséhez.

— A dolog úgy történt, hogy Tüzevő Balázstól öt aranyat kaptam ajándékba, hogy apuskámnak hazavigyem. Útközben azonban falálkoztam két derék pajtással: egy rókával és egy macskával. Ezek felbiztattak, hogy menjek velük Aranyországba, ott öt aranyam kétezeröt száz arannyá fog változni és én velük mentem. Útközben betértünk vacsorázni a „Zöld hordó“ vendéglőbe. Éjjélkor akartunk továbbmenni, de amíg én aludtam, útitársaim elmentek nélkülem. Így hát bizony egyedül bandukoltam tovább a vaksötétségben. Akkor falálkoztam a fekete köpönyeges rablókkal. Rám kiáltottak: pénzt vagy életet. Én azt feleltem nekik: egy krajcár sincsen a zsebemben, ami igaz is volt, mert aranyaimat a nyelvem alá dugtam. A rablók erre megfogták és szét akar-

ták feszíteni a szájamat, de én beleharaptam az egyiknek a kezébe. Pfüj! olyan szőrös praclija volt, mint egy macskaláb. Megugrottam fölük, de utánam eredtek és hetedhét határon keresztül kergették. Én szaladtam, ameddig csak ki nem fogyott a lélekzetem, de a végén mégis csak utolérték és felakasztották. Mikor látták, hogy nagyon sokáig kell várniok, míg megfulladok, elmentek és azt mondták: holnap visszajövünk, akkorára bizonyosan nyitva lesz a szájad és elvihetjük aranyaidat.

— Hol vannak az aranyaid? — kérdezte a tündér.

— Elvesztettem — hazudott Fajankó, az aranyak ugyanis a zsebében voltak.

Alig hagyta el azonban a hazug szó az ajkát, nőni kezdett az orra és egy keftőre fiz centivel hosszabb lett.

— Hol vesztetted el? — kérdezte a tündér.

— Az erdőben.

Jankó barátunk orra erre a második hazugságra még hosszabb lett.

— Ha az erdőben vesztetted el, — szól mosolyogva a tündér — könnyen megtalálhatjuk. Tüstént keresésükre indulunk.

— Ejnye, épen most jut eszembe, — füllentett tovább Fajankó, — rosszul mondtam előbb. Nem vigyáztam és az orvossággal együtt lenyelfem az aranyakat is.

Erre a harmadik hazugságra már úgy megnyúlt Jankó barátunk orra, hogy mozogni sem tudott tőle a szobában. Akármerre fordult, vagy az ajtóba, vagy az ablakba, vagy a falba ütközött. Még szerencse, hogy a tündér vigyázott magára, máskülönben bizonyosan felnyársalta volna a hosszú hegyes orrával.

Fajankó mindehez olyan ostoba képet vágott, hogy a tündér jóízű kacagásban tört ki. A Paprikajancsi félénken megkérdezte:

— Mi derítette ilyen jó kedvre?

— A te ostoba hazudozásod.

— Hát te tudod, hogy én hazudtam?

— Persze, hogy tudom. Hazug embert még a sánta kutya is utoléri. De különben is csak rá kell nézni az orrodra.

Fajankó szégyenletében legszívesebben a föld alá süllyedt volna, de bizony még a szobából sem tudott kiszaladni, mert az orra nem fért ki az ajtón.

amelyben Fajankó eljut Aranyországba.

A tündér kiment a szobából. Hősünket büntetésből egyedül hagyta, hadd töprengjen rajta, milyen útfálos dolog a füllentés. Hát nem csúnya az gyermekek, ha valaki hazudik?

Fajankó az egyik sarokba húzódott és onnan gyönyörködött szépséges orrában. Ó ez a rettenetes orr! Hogy menjen ilyen orral az emberek közé? Jankó barátunk bánatában hangosan felzokogott.

Nem sok idő múlva visszajött a tündér. Kinyitotta az ablakot, kettőt tapsolt és íme csicsergő fecskeraj repült a szobába. Szép sorban Jankó barátunk orrára telepedtek, megsuhogtatták szárnyukat és a röfhosszú orrt gyalulni kezdték hegyes csőrükkel. Olyan szorgalmasan dolgoztak a kis munkások, hogy a szoba egy-kettőre megfelforgáccsal és a hosszú orr láthatóan rövidült. Egyre kisebb és kisebb lett és végül visszanyerte eredeti, természetes alakját.

Fajankó leírhatatlanul megörült a gyors változásnak. Boldogan kezét csókolt a jó-ságos tündérnek és hálálkodva mondogta:

— Drága jó tündérem! Mivel érdemeltem én meg jószágodat? Ugy szereslek érte.

— Én is szereslek — felelte a tündér. — Ha akarsz, ezentúl itt maradhatsz: te leszel az én kedves bátyám és én a te szerető húgocskád.

— Már hoggyne maradnék, — újjongott

Jankó barátunk, — de mi lesz akkor szegény jó édesapámmal?

— Már gondoskodtam arról. Üzentem, hogy jöjjön ide, itt megtalálhat. Estére már viszontláthatod.

Fajankó örömében bukfencet vetett és boldogan kiáltotta:

— Mesés, nagyszerű! Elébe szaladok. Ugye beleegyezel drága húgocskám. Alig várom már, hogy láthassam szegény öregemet, aki annyit szenvedett miattam.

— Nem bánom, elébe mehetsz, de vigyázz, el ne tévedjl! Ha ezen a gyalogösvényen elindulsz, biztosan találkozol vele.

Fajankót sem kellett kétszer biztatni. Vágatva indult útnak és csakhamar az erdőbe érkezett. Amikor a nagy főlgyfáig jutott, megzördült háta mögött a haraszt. Megfordult és — mit gondoltok kit látott az úton? — két útitársát, akikkel a Zöld hordóban együtt vacsorázott, a rókát és a macskát.

— Kif látnak szemeim? — örvendezett a róka már messziről. — Hiszen ez a mi Jankó barátunk. Hogy kerülsz te ide?

— ide — visszhangozta a macska.

— Nagy sor volna azt most mind elmesélni, — felelte Fajankó. — Majd máskor ha több időnk lesz. Mára elég annyit is tudnotok, hogy rablók törtek reám azon az éjszakán, amikor a Zöld hordónál hagytatok.

— Rablók? Te szegény fiú. Mit akartak azok tőled?

— Aranyaimat akarták elvenni.
— Hallatlan, ilyen arcátlanság!
— arcátlanság — bizonykodott a macska is.
— Én ugyan megszöktem tőlük — folytatta Fajankó, — de utánam eredtek és addig hajszoltak, amíg nyakon nem csíptek. Sőt fel is akasztottak erre a főlgyfára.

— Ki gondolná, hogy ilyen cudar világot élünk! — méltatlankodott a róka. — Már sétálni sem mehet a tisztességes ember.

Beszélgetés közben Fajankó észrevette, hogy a macska jobb első lábára sántít, sőt a praelijából is hiányzik egy darab. Ezért megkérdezte:

— Mi történt a lábaddal?

A macska a kérdésre olyan szörnyű zavarba jött, hogy hamarjában felelni sem tudott. Ötölt-hatolt, amíg végre kisegítette a róka:

— Látod milyen szégyenlős az én derék barátom. Fél, hogy szerénytelennek tartod, ha elmondja históriáját. Úgy egy fél órával ezelőtt egy öreg farkassal találkoztunk. Szegény már félhalott volt az éhségtől. Ennivalót kért, de szerencsétlenségünkre egy darab száraz kenyérünk sem volt. Mif gondolsz, mif tett ez a derék jóú? Nem hiába mondtam én mindig, hogy aranyból van a szíve. Leharapott egy darabot a praelijából és odadobta a farkasnak, hogy a szegény pára éhen ne vesszen.

A róka az elbeszélés közben úgy elérzékenyedett, hogy könnyei potyogtak, de Fa-

jankót is nagyon meghatotta a nemes önfeláldozás. Megsímogatta a macskát és hízkelkedve a fülébe sugta:

— Ha minden macska rólad venne példát, még az egerek is táncolhatnának örömkben.

— Most hová készülsz? — kérdezte a róka.

— Édesapám nemsokára ide érkezik, őt várom.

— Mi történt aranyaiddal?

— A „Zöld hordóban“ vacsoránkért egy aranyat fizettem, a többi négy pedig itt csörrög a zsebemben.

— Úgy! Hát már elfelejtetted, hogy holnap reggelre ebből a négy aranyból kétezer lehet? Talán már nem is akarsz Aranyországba jönni?

— Ma nem mehetek, majd máskor.

— Mások annyi mint soha — válaszolt szomorúan a róka.

— Miért? — zökkent meg Fajankó.

— Megvette Aranyországot egy gazdag ember. Holnap bekerítetté és akkor ott föbbé senkinek semmi keresnivalója nincsen.

— Messze van ide Aranyország? — kérdezte ijedten Fajankó.

— Nevetséges kérdés. Félóra sem kell hozzá, máris ott vagyunk. Elásod aranyaidat és pár perc múlva ezer annyit szedsz le a csodabokorról. Estére már itthon is lehetsz, de tele zsebekkel. Ne gondolkozz tehát sokat, hanem gyere velünk.

Fajankó még habozott. Eszébe jutott az aranyhajú tündér, Tücsök Matyi intő szava

és édesapja, de végtére ő sem volt különb,
mint a legtöbb gyermek. Nem hallgatott
sem szívére, sem eszére, könnyelműen en-
gedett a csábításnak:

— Hát nem bánom, gyerünk!

És a három jóbarát újból útnak indult.
Mentek-mentek, fél napon át vándoroltak,
amikor végre az Aranyországgal szomszéd
városba: Bolondvárra értek. Fajankó cso-
dálkozva nézett körül ebben a szépnevű
városban, mert olyan társaságot, amilyen

ott az utcákon lődörgött, még álmában sem
látott. Kiéhezett, sovány kutyák fátogatták
szájukat, hol az éhségtől, hol az unalomtól.
Lenyírt, gyapjaslan bárányok dideregtek a
hidegtől. Taréj nélküli kakasok koldultak.
Tarka, törött szárnyú lepkék vergődtek a

földön. Tollaflan pávák szégyenkeztek csúnyaságukon és ide-oda tipegő fácánok síránkoztak, hogy elveszítették aranytollukat.

E szegény, nyomorék utcai koldusok között nagy büszkén vágatott egy-egy díszes fogat, amelyekben hol egy tolvaj szarka, hol egy ravasz róka, vagy vadposájú farkas pompázott és szemmel láthatólag megvetette az utcákon lézengő koldus népséget.

— Ejnye de szép hely ez! — csodálkozott Fajankó — Talán ez Aranyország?

— Még nem Aranyország, de mindjárt ott leszünk, — felelte megnyugtatóan a róka.

Csakugyan nem mentek már sokáig. Alig, hogy a várost elhagyták egy pusztaságra érkezték, ahol a róka megállott.

— Megérkeztünk — jelentette ki ünneplően. — Fajankó láss hozzá szerencséd megalapításához. Áss egy gödröt és ültess el aranyaidat.

Fajankó sietve követte az utasítást. A gödör egy keftőre készen volt. Beledobta aranyait, betemette a gödröt és a földet szépen elegyengette.

— Eredj csak oda a patakhhoz, — rendelkezett tovább a róka, — hozz egy kanta vizet és öntözd meg jól a földet.

Fajankó engedelmesen ment a patakhhoz, miután azonban locsolót sehol sem talált, lehuzta cipőjét, színültig töltötte vízzel és buzgón öntözte az aranytermő helyet.

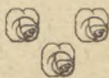
— Így ni! Most készen vagyunk — szólt a róka. — Legjobb lesz, ha sétálsz egy fél-

órácskát a környéken. Mire visszajössz, hozzáfoghatsz az aranszedéshez: csak azután győzd hazavinni.

Jankó barátunk azt sem tudta, mihez fogjon örömében. Hol a rókának, hol a macskának hálálkodott. Ezek azonban hallani sem akartak arról, hogy elfogadjanak valamit. A róka ötször is elmondotta:

— Már hallottad, hogy mi tőled egy krajcárt sem veszünk el. Boldogok vagyunk, hogy megtaníthattunk téged, hogyan jussál fáradtság nélkül sok pénzhez és ez a boldogság a mi legnagyobb jutalmunk.

A jóbarátok végre is érzékenyen elbűcsúztak Fajankótól, újra sok szerencsét kívántak töméntelen gazdagságához és útra kelték.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET:

amelyben a bolondvári bíró bölcs íté-
letet mond.

Fajankó nehezen várta a kitűzött idő le-
telét, de engedelmeskedett a rókának és
bement a városba sétálni. Azonban bár-
merre is járt, mindig az aranyakra gondolt:

— Mi mindent veszek én ebből a kétezer
aranyból! Talán nem is kétezer, hanem tíz-
ezer arany vár reám. Mindenestre egy
szép kastélyban fogok lakni, lesz ezer hin-
talovam, ezer ólomkatonám és egy óriási
könyvtáram, cukorból és csokoládéból ké-
szült könyvekkel.

A nagy tervezgetés közben mégis csak
eltelt a félóra és Jankó barátunk sietett
vissza Aranyországba.

Már messziről tágranyította szemeit, hogy
hamarabb meglássa aranytermő bokrait, de
hiába, semmit sem vett észre.

Szaladva érkezett az elültetett aranyak-
hoz, de bizony a kopár földből még egy
fűszál sem nőtt ki. Leült elgondolkozva és

várt, hátha nagyon sietett és csak most fog kibujni a földből a bokor, amikor egyszerre vidám kacagás ütötte meg fülét.

Fajankó megfordult és egy faágon borzas, tépett tollú papagályt pillantott meg, amely épen még ki nem hullott tollait tisztogatta.

— Mitől van olyan jó kedved? — kérdezte hősünk bosszúsan.

— Mosakodás közben megcsiklandoztam magam — hangzott a felelet.

Fajankó vállat vont. Elment újból a patakhoz, megtöltötte cipőjét vízzel, újból meg-

öntözte a földet és várt. Alig ült azonban öt percig, a papagály ismét harsányan kacagni kezdett.

— Te neveletlen fickó! — szólta rá Fajankó — mit vigyorogsz annyit?

— Azon mulatok, hogy akad olyan bolond, akif a legnagyobb ostobasággal is rá lehet szedni.

— Talán bizony reám céloztál ezzel a bölcs mondással?

— Bizony szegény Fajankó senki másra, mint reád, aki elhitted azt az együgyű mesét, hogy az aranyakat úgy ültetik és szedik, mint a borsót, vagy lencsét. Réges-régen én is olyan hiszékeny voltam, mint te, de meg is adtam az árát. Saját káromon tanultam meg, hogy az ember kenyerét két keze munkájával keresse meg.

— Igazán nem tudom, mi közöm neked mindehhez? — mérgelődött Fajankó.

— Nem tudod? Hát figyelj ide! Amikor bementél a városba, a róka és a macska visszalopódzott. Kiásták aranyaidat és ke-reket oldottak.

Fajankó eleinte nem hitt a papagály segítségének, de amikor a gödröt sietve fel-ásta, kétségbeesetten tapasztalta, hogy a madár igazat beszélt: az aranyak eltűntek.

Jankó barátunk rettenetes méregbe jött. Esze nélkül szaladt Bolondvárra a bíróhoz, hogy szigorú büntetést kérjen a két laforra.

Sok kérdezősködés után találta meg a városházát. A bejárat fölött ott díszelgett Bolondvár címere: egy liszteszsákokkal megrakott szamár, a kapuban pedig ravasz-tekinetű róka ült. Jankó barátunk hozzá fordult felvilágosításért, de a portás úr sehogysem volt hajlandó kérdezősködésére választ adni. Végre hosszú rábeszélés után felvezette Jankót a tanácsterembe, ahol zöld posztóval letakart asztal mellett ült

Bolondvár bírása: Csimpánz úr. Ez a híres bíró — aki különben ostoba tekintetű, fehér szakállú, öreg majom volt — üveg nélküli, aranykeretű pápaszemét hordott és ez a pápaszem kölcsönzött neki olyan tekintélyt, hogy, mint a város legokosabb emberét, bíróvá választották.

Fajankó elbeszélte történetét, hogyan csalta meg a róka és a macska. Pontosan leírta a két haszontalanít, megmondta hol laknak, mi a foglalkozásuk és szigorú büntetést kért.

A tudós bíró az egész históriát komolyan hallgatta végig. Felháborodva méltatlankodott a két lator gonoszságán, majd amikor Fajankó befejezte mondókáját, erélyesen rácsapott az aszfalon álló ezüst csengőre. Az ajtó felpattant, két rendőrruhába öltözött farkaskutya jelent meg. A bíró Fajankóra mutatott és kiadta a parancsot:

— Ettől a szerencsétlen fickótól elraboltak négy aranyat. Fogjátok meg tehát és vessétek börtönbe!

Fajankó elképedve hallgatta ezt a bölcs ítéletet. Tiltakozni akart ellene, de hiába. A rendőrök nem sokat teketóriáztak: megkötözték és elhurcolták.

Négy hosszú hónapig ült börtönben Jankó

barátunk, amikor egy rendkívüli esemény visszaadta szabadságát.

Tizenötödik Seregély király öfelsége ugyanis dicsőséges háborúból tért vissza. A nagy győzelem öröme óriási ünnepeket rendeztek: a várost kivilágították, fáklyászenét, tűzoltóünnepélyt, népünnepélyeket, autóversenyeket tartottak és ami a legfontosabb, sok fogoly kegyelmet kapott.

Amikor azonban Fajankóra került volna a sor, a börtönigazgató gondolkozni kezdett:

— Te még várhatsz egy kicsit, hiszen alig négy hónapja vagy itt. Majd a legközebbi alkalommal téged is szabadon engedünk.

— Kérem szépen — könyörgött a szerencsétlen Paprikajancsi, — nem tettem én semmi rosszat, hogy így bánjanak velem. Olyan ártatlan vagyok, mint a ma született bárány.

— Jó, jó, ismerem én az ilyen beszédeket. Minden csirkefogó azt hirdeti, hogy ártatlanul került börtönbe. De hát nem bánom, ha megígéred, hogy soha többé be nem teszed a lábad Bolondvárra, szabadon engedlek.

Gondolhatjátok, hogy Jankó barátunk a történetek után amúgy se nagyon vágyódott Bolondvárra. Boldogan tett eleget a börtönigazgató kívánságának és nemsokára szabad volt,

HUSZADIK FEJEZET:

**amelyben Fajankó hazaindul, de
váratlan akadályra bukkan.**

Jankó barátunk a börtönajtón kilépve se jobbra se balra nem nézett, hanem egyenesen hazafelé vette útját. Alig várta már, hogy viszontlássa édesapját és húgocskáját az aranyhajú tündért.

Ebben az időben sok eső esett azon a vidéken. Az országút olyan sáros volt, hogy Fajankó térdig gázolt a lucsokban. De mit törődött ezzel a boldog Paprikajancsi, hiszen hazafelé igyekezett. Miközben a pocsolókat kerülgette, bűnbánóan töprengett:

— Sokat szenvedtem, de megérdemelfem. Önféjű, makacs gyermek voltam, sohasem hallgattam azokra, akik okosabbak nálam és javamat akarták, mindig saját eszem után mentem. Ezentúl majd másképp lesz. Engedelmes derék fiú leszek, hogy jóvátegyek hibámat. Saját káromon tanultam meg, hogy az engedelmen gyermek mindig megbűnhődik rosszaságáért.

— Vajjon a jó tündér haragszik-e még

reám? Hálátlan, szívtelen Paprikajancsi voltam, amikor jóságos szeretetét, amellyel gondjaiba vett, betegségemben ápolt, sőt életemet is megmentette, azzal viszonzottam, hogy nem hallgattam szavára.

Egyszerre halálra rémülten hőkölt vissza Jankó barátunk. Egy óriáskígyó feküdt keresztben az úton. Zöld pikkelyes bőre csillogott a napfényben, szeme villogott, mint két tűzcsóva, hosszú hegyes farka pedig úgy füstölt akár egy gyárkémény. Nem csoda, hogy hősünk szörnyen megijedt tőle.

Óvatosan hátrált száz lépést és leült egy kőrakásra. Onnan figyelte a szörnyeteget, hogy mikor mászik tovább. A kígyó azonban nem sok hajlandóságot mutatott, hogy odébbkotródjék. Három hosszú óra telt el

és még mindig mozdulatlanul feküdt. Jankó barátunk már megunt a várakozást. Bát-
ran nekiindult, majd a hüllőhöz érve alá-
zatos hangon megszólította:

— Kedves kígyó bácsi! Légy szíves, hú-
zódj egy kicsit félre, az út egyik oldalára.
Szerefnék továbbmenni.

Akár a falnak beszélt volna, a szörnye-
teg meg sem mozdult.

Jankó barátunk nem vesztette el türel-
mét, újra megszólalt, még udvariasabban:

— Kedves kígyó bácsi, nagyon szeretnék
hazamenni. Olyan régen nem láttam édes-
apámat. Alig várom, hogy hazaérjek. Na-
gyon szépen kérlek, engedj utamra!

Ismét semmi eredmény, azaz, hogy mégis,
mert a kígyó elaludt. Lángoló szemeit be-
hunytá és a farka sem füstölgött tovább.

— Nini, ez megdöglött! — okoskodott Fa-
jankó. — Soha jobbkor nem tehetné volna.
Ezzel nekiszaladt, hogy átugorja. Alig tett
azonban pár lépést, a hüllő felébredt a lár-
mára és kitérítette száját. Rémülten ugrott
hátra Jankó barátunk. Ijedtében azonban
megbőszült és úgy esett fejével a puha,
ragadós sárba, hogy lábai égnek meredtek.
Hiába igyekezett kiszabadulni kínos hely-
zetéből: kapálódzott, rugdalódzott, mint egy
hátára esett katicabogár, de a ragadós sár-
ból nem tudott kimászni, sőt feje mindig
mélyebbre és mélyebbre süllyedt.

A kígyó ilyesmit még soha életében nem
látott. Ugy elfogta a nevetés, hogy csak úgy

rázkódott belé. Addig nevetett, addig kacagott, amíg a végén póruljárt: megpukkadt nevetésében.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó csapdába kerül.

Amikor Jankó barátunk hosszú vergődés után kievickélt sárbörfönéből, a kigyó már nem állt útjában. Egy ugrással túl volt a mozdulatlan szörnyetegen és sietve folytatta útját, hogy estére hazaérkezzenek.

Időközben szörnyen megéhezett. Amióta Bolondvárról elindult, se nem evett, se nem ivott, na meg azután a bolondvári börfönben sem fraktálták valami finom ennivalókkal. Az országút épen egy szőlőhegy alá kanyarodott. Jankó barátunk nem sokat gondolkozott, letért az útról, hogy éhségét egy kis szőlővel csillapítsa.

Bár ne tette volna! Alig jutott pár lépésnyire az útfől: krak-krak csapdába került. Két vasfogó úgy összeszorította lábát, hogy a szerencsétlen Paprikajancsi menten elájult.

Ezen a környéken egy idő óta ugyanis görények garázdálkodtak. Éjjelenként a tyúk-ólakba lopóztak, ellopták a tojásokat és

széttépték a csirkéket. Ezért a gazdák min-
mindenfelé csapdákat állítottak fel, hogy a

tolvajokat megcsíp-
jék és a mi hősünk
szerencsétlenségé-
re épen egy ilyen
vastörbe lépett.

Amikor ájulása-
ból magához tért,
hangosan segítsé-
gért kiáltott, de hiá-
ba, mert a szőlőhegy
egészen elhagyatott
volt és a közelben
senki sem lakott.

Időközben beeste-
ledett. A vasfogó
rettenetesen szorította Jankó barátunk lá-
bát. Hozzá még félni is kezdett, mert iga-
zán nem volt valami barátságos dolog, éj-
nek éjszakáján egyedül lenni a szőlőhe-
gyen.

A sötétségből egyszer csak egy Szent-
jánosbogárka bukkant fel. Fajankó megszó-
lította:

- Szentjánosbogárkám, szabadíts meg
engem, örökké hálás leszek érte!
- Szegény fiú! Hogy kerültél csapdába?
- Szőlőtakarfam szedni és letértem az útról.
- Tied ez a szőlőskert?
- Nem.
- Ki engedte meg, hogy más ember kert-
jét megdézsmáljad?

— Nagyon éhes voltam.

— Igen igen, tudom, hogy a rossz gyermekek mindig találhatnak mentséget, amikor más holmiját bántják.

— Igazad van, — sóhajtott Fajankó, — többé nem is teszem.

A beszélgetés itt megszakadt, mert az útról léptek hallatszottak, amire a Szentjános-bogárka megijedt és elrepült. Lábújjhegyen jött a szőlőskert gazdája utána nézni, fogott-e valamit a csapda. Leírhatatlan volt azonban a meglepetése, amikor lámpájával odavilágított és a csapdában görény helyett Fajankót találta.

— Na várj csak, te haszontalan semmirekelő! — szólt haragosan. — Hát te dézsmálsz meg a csirkéimet?

— Dehogy is dézsmálsz! — védekezett Fajankó. — Nagyon éhes voltam, egy kis szőlőt szerettem volna enni és belépfem a csapdába.

— Lári, fári! Aki szőlőt lop, csirkét is lop. Várj csak, majd ellátom én mindjárt a bajodat! Megemlegeted még ezt az éjszakát!

Ezzel kinyitotta a csapdát, nyakonfogta Fajankót és vitte hazafelé.

A kapuban földredobta foglyát, egyik lábával nyakára lépett és kimondta a szentenciát:

— Most aludni megyek, mert nagyon késő van. Holnap reggel majd leszámolunk. Hogy addig is hasznomra légy, befoglak házőrző kutyának. Bundás kutyámat úgyis ma reg-

gel temettem el, legalább van, aki vigyáz helyette a házra. Ezzel elővette a kutyaörvetés jó szorosán Fajankó nyakára kötötte, nehogy a fejét kihúzhassa belőle. A kutyaörv hosszú láncal a falba volt erősítve.

— Ha esik az eső, bebujhatsz a kutyaházba. Bundás is mindig odahúzódott.

Szalma van benne bőven. Jól vigyázz és ha jönnek a tolvajok, ugass forkodszakadtából. Értetted?

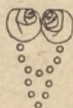
Ezzel, mint aki jól végezte dolgát, bement a házba aludni.

Az éjszaka hűvös volt. Fajankó majd megfagyott, ezenfelül még az éhség is kínoztá. Eleinte megpróbálkozott, hátha sikerül kibújni a nyakörvből, de az úgy ráfeszült a nyakára, hogy minden kísérlet hiábavalónak bizonyult.

Mit tehetett mást, beletörődött sorsába. Leült egy kőre a kutyaól elé és belebámult az éjszakába. A hold fényesen ragyogott, a csillagok barátságosan pislákoltak. Fajankó nagyon elszomorodott. Eszébe jutott, hogy mennyi minden rosszság terheli már lelkét. Bűnbánóan sóhajtott fel:

— Bizony megérdemeltem mindezt. Önfeladót voltam és megszöktem hazulról. Hallgattam a rossz pajtásokra, most megadtam az árát. Bezzeg, ha otthon maradtam volna édesapám mellett, nem lennék most házőrző kutya. Hej! Csak újra kezdhethetném! Bizony késő a megbánás, ezen most már nem tudok változtatni.

Sírva látott hozzá, hogy éhségét a hideg kutyamoslékkel csillapítsa, amit Bundás hagyott ott, majd bemászott fáradtan a kutyaházba és elaludt.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET:

amelyben a becsületesség elnyeri
jutalmát.

Fajankó éjjeltájban felébredt. Úgy rémlett neki, mintha valami zajt hallott volna, ezért hát óvatosan kikandikált a kutyaházból. Az ajtó előtt négy macskaforma állat suffogott: a görények voltak. A vérszomjas rablók megint friss tojásra és fiatal csirkehústra éheztek és éppen haditervüket beszélték meg.

Egyikük a kutyaházhoz csúszott és hal-
kan beszólt:

— Jó estét Bundás.

— Bundás nincs itt — felelte Fajankó.

— Ki vagy te?

— Én Fajankó vagyok.

— Mit csinálsz itt?

— Jelenleg házőrző kutya vagyok.

— Hova lett a Bundás?

— Ma reggel temették el.

— Szegény fickó, milyen kár érte! Olyan hűséges jóbarátunk volt. De azért, ha jól megnézek, úgy látom te is derék kutya vagy.

— Kikérem magamnak! Én nem vagyok kutya!

— Hát ugyan micsoda?
— Paprikajancsi.
— És te helyettesíted a Bundást?
— Ezidőszerint sajnos igen — büntetésből.
— Rendben van. Bundással jóbarátságban voltunk, azt hiszem veled sem veszünk össze.

— Hogy gondolod ezt? magyarázd meg bővebben, — szólt gyanakodva Fajankó.

— Figyelj ide! Hefenkint egyszer eljövünk és körülnézünk egy kicsit a tyúkól környékén. Minden alkalommal elviszünk nyolc csirkét. Ebből hét a mienk, egyet neked adunk, ha csendben maradsz és nem ébreszted fel ugatásoddal a gazdát.

— Bundás is így tett?

— Természetesen. Mindig nagyszerűen értettük egymást. Aludj hát csak szépen tovább. Amikor elmegyünk, a kutyaház elé teszünk egy finoman megkoppasztott csirkét, épen jó lesz reggelire. Ugye nincs ez ellen semmi kifogásod?

— Dehogyan is van, sőt nagyon tetszik nekem — felelte hangosan Fajankó. Magában azonban azt gondolta: Várjatok csak! Majd adok én nektek csirkepecsenyét!

A görények, miután biztosak voltak a dolgukban, a kutyaház melletti tyúkólhoz mentek. Hegyes fogukkal kinyitották az ajtót és besurrantak. Alig voltak azonban egy percig odabent, az ajtó hirtelen rájuk csapódott.

Fajankó zárta be a folvajokat, sőt ráadásul egy nagy követ is hengerített az ajtó

elé, nehogy valamiképen kijöjjenek. Azután ugatni kezdett, ahogy csak kijért a torkán:

— Vau! Vau vau! vau, vau, vau!

A gazda egy szempillantás alatt talpon volt. Lekapta puskáját a falról és kinézett az udvarra.

— Mi történt?

— Rablók, rablók — kiabált Jankó barátunk.

— Hol vannak?

— Bezártam őket a tyúkólba.

— Rögtön jövök! — kiáltott a gazda vígan. Egy-kettőre az udvaron termett. Bement a tyúkólba, nyakonfogta a görényeket és zsákba dugta őket.

— Végre megcsíptelek! — szolt megelégedetten. — Haszontalan tolvajok, most röviden elbánhatnék veletek, de ne mondjátok, hogy kegyetlen voltam. Holnap reggel a

vendéglőbe viszlek benneteket. A vendéglős majd lenyúzza a bőrötöket és nyúlpecsenyét süt belőletek. Ez ugyan túl nagy kifizetés csirkefoltvajok részére, de ilyen úr mint én, még csirkefogókkal is úrimódon bánik.

Ezután Fajankóhoz fordult, megdicsérte ügyességéért és kíváncsian kérdezte:

— Hogy fogtad meg a rablókat? Szegény Bundásom sohasem vette észre őket.

Fajankó elbeszélhetett volna a gazdának mindent. Elmondhatta volna, hogyan szövetezett a haszonfalan Bundás a rablókkal, de nem akarta befekesíteni azt, aki már nem él, mert a halottakról sohasem szabad rosszat mondani. Amikor a gazda nagyon faggatta, így felelt:

— Aludtam, de felébredtem a görények fecsegésére. Egyikük idejött és azt mondom: Egy finoman megkoppasztott csirkét kapsz, ha hallgatsz és nem ébreszted fel a gazdát ugatásoddal. Ilyen szemtelenséget! Hogy is merészelt ilyesmit ajánlani nekem, aki ugyan csak Paprikajancsi vagyok és azt se nagyon állíthatom, hogy túlságosan jó volnék, de odáig már mégsem aljasodtam, hogy rablók segítőtársa és foltvajok cimborája legyek.

— Jól van fiam, derekasan viselkedtél! — szólt vállára veregetve a gazda. — Tiszteletbecsület az észjárásodnak. Most már látom, hogy derék ember vagy, elengedlek, hazamehetsz.

Ezzel leoldotta a nyakörvet Fajankó nyakáról és hősünk ismét szabad volt.

HUSZONHARMADIK FEJEZET :

amelyben Fajankó a tengerpartra
érkezik.

Jankó barátunk ugyancsak nyaka közé
szedte a lábait. Toronyiránt szaladt, mező-

kön, erdőkön ke-
resztül, kereste a
legrövidebb utat,
hogyan jusson
minél hamarabb
a tündérházához.
Nemsokára fel-
bukkant előtte az
ismerős erdő, kö-
zepén a nagy
tölgyfával, amely-

nek ágain olyan keserves pillanatokat élt
át, majd elérkezett az erdő szélére. Körül-
nézett, de hiába meresztette szemeit, a tün-
dér házát seholsem látta.

Meggyorsította lépteit, áthaladt a réten,
de a háznak se híre se hamva nem volt.
A ház helyén hősünk — nagy csodálkozása-
rára — aranybetűs felirattal ellátott, fehér

márvány sírkövet pillantott meg. Rosszat sejtve szaladt oda, megállott előtte, de a feliratot sajnos nem tudta kibetűzni, mert amint tudjuk, még mindig nem tanult meg olvasni.

Amint tanácstalanul álldogált a sír előtt, a fűből egy fekete bogár mászott ki. Felkapaszkodott a sírkőre és szaladgálni kezdett a betűk között, épen úgy, mint az első elemisták amikor még nem tudnak jól olvasni és újjukkal követik a sorokat. Ahogy a betűk között ide-oda mozgott, lassú gyászos hangon mormogta:

— Itt nyugszik az aranyhajú tündér, aki nek megszakadt a szíve fájdalomában, mert Fajankó hűtlen lett hozzá.

Kétségbeesetten hallgatta hősünk e gyászos szavakat. Leborult a hideg márványra, ölelgette, csókolgatta és zokogott egész nap és egész éjszakán át. Annyit sírt másnap reggelig, hogy könnyei már elapadtak, de annál keservesebb volt sóhajtása:

— O drága tündérem, miért haltál meg? Miért nem haltam meg inkább én, hiszen én voltam rossz, te mindig jó voltál. Vajjon hol találom most meg édes jó apámat? Mindig nála maradnék, sohasem szöknék meg tőle, soha, soha! Kedves jó tündérem! Hát csakugyan itt hagytál? Jöjj vissza, ha igazán szeretsz. Én vagyok Fajankó a testvéred! Nem hallod amit mondok? Egyedül hagysz engem a nagyvilágban? Bizonyosan vissza fognak jönni a rablók, hogy fel-

akasszanak. Mi lesz velem? Ki ad most nekem enni, hogy elvesztettelek téged is, apuskámat is? Ki ad szállást éjszakára? Ki varrja meg a ruháimat? Inkább én is meghalok. Jobb lesz, sokkal jobb lesz...

Fajankó szomorú gondolatait barátságos hang szakította félbe:

— Mit csinálsz fiacskám?

Hősünk felriadt, körülnézett és ime, feje fölött a levegőben óriási nagy galamb lebegett, kiterjesztett szárnyakkal.

— Láthatod — felelte Fajankó, — sírok.

— Mondd csak, — folytatta a galamb, — nem találkoztál valami Fajankó nevű Paprikajancsival?

— Fajankót mondtál? — kiáltott hősünk talpra ugorva. — Jól értettem? Fajankó én vagyok.

A galamb a földre ereszkedett és megállott Jankó barátunk előtt. Most látszott csak, hogy milyen óriási állat. Nagyobb volt egy jól megfermett pulykánál.

— Talán te az öreg Pétert is ismered? — kérdezősködött tovább.

— Hogyne ismerném, hiszen az édesapám. Beszélt ő rólam? Vezess hozzá hamar! Él még? — Hol találhatom meg?

— Három nappal ezelőtt a tengerparton találkoztam vele.

— A tengerparton? Vajjon mit keresett ott?

— Csónakot ácsolt, hogy átkeljen vele a tengeren. Négy hónapja járja a világot, té-

ged keres. Miután seholsem talált meg, át akar most kelni az Oceánon, mert azt hiszi, hogy Amerikába mentél.

— Messze van ide a tenger? — kérdezte Fajankó.

— Bizony messze. Több mint száz mérföldnyire!

— Száz mérföld! — sóhajtott Fajankó. — Hej ha oda repülhetnék!

— Odaviszlek!

— Igazán?

— Felülteslek a hátamra, ha nem vagy nehéz és odarepülünk.

— Dehogyan vagyok nehéz! Olyan könnyű vagyok, mint egy pihe.

Ezzel Fajankó már fel is pattant a galamb hátára. Szétvetette lábait, mintha nyeregben ülne és vígan felkiáltott:

— Gyí! Gyí lovacsám! Induljunk, hogy mielőbb célhoz érjünk!

A galamb felrepült és egy keffőre olyan magasra völt, hogy majd a felhőkbe ütkö-

zött. Paprikajancsink kíváncsian kukucskált lefelé, de úgy elszédült, hogy mindkét kezével a galamb tollába kellett kapaszkodnia, hogy le ne zuhanjon. Többet nem is nagyon kíváncsiskodott. Odasímult szárnyas paripája nyakához és vigyázott, hogy le ne pottyanjon.

Repültek-repültek, estig meg sem állottak. Alkonyat táján megszólalt a galamb:

— Nagyon megszomjaztam, jól esnék egy ital víz.

— Én pedig éhes vagyok — mondotta Fajankó.

— Ha így áll a dolog, akkor megpihenünk a legelső galambdúcnál. Eszünk, iszunk, azután tovább megyünk és reggelre a tengerparton leszünk.

A legközelebbi galambdúcnál tehát megállottak. Nem találtak azonban benne mást, mint egy korsó vizet és egy fál lencsét.

Jankó barátunk azelőtt sohasem evett lencsét. Mindig azt állította, hogy már a szagától is rosszul lesz. Mit tesz azonban az éhség? Ugy bekebelezte egy-kettőre a fál egész tartalmát, hogy hírmondónak is alig maradt belőle. Mikor az evést befejezte csodálkozva megjegyezte:

— Nem is tudtam, hogy a lencse ilyen pompás.

— Hja barátocskám: — mondotta a galamb, — az éhség a legjobb szakács.

Rövid pihenés után tovább folytatták útjukat és reggelre a tengerpartra érkeztek.

A galamb leereszkedett. Fajankó leugrott szárnyas paripája hátáról és meg akarta köszönni szívességét, de mire megfordult, a madár ismét felrepült és búcsúszó nélkül tovaszállt.

A tengerparton Jankó barátunk nagy embertömeget pillantott meg. Valamennyien kiabáltak, integettek és mindig egy irányba fordulva tanakodtak.

— Mi történt itt? — kérdezte hősünk egy öreg asszonytól.

— Nagy sora van annak fiacskám. Egy szegény öreg ember hónapok óta hasztalan keresi fiát. Kétségbeesésében csónakot ácsolt, beleült és elindult Amerikába, hátha ott rátalál. A tenger azonban, amint látod ma nagyon hullámszik és a csónak bizonyosan el fog süllyedni.

— Merre van a csónak? — kérdezte szívszorongva Fajankó.

— Nézz csak jó erősen arrafelé! — szolt az öregasszony, újjával a habok felé mutatva.

Messze messze, a hullámok hátán hanyódott a kis csónak. Már csak akkorának látszott mint egy dióhéj, a benne ülő pedig nem volt nagyobb egy szúnyognál. Fajankó kétségbeesett kiáltásban tört ki:

— Ő az, ő az, az én szegény jó apuskám!

A dühöngő zivatar ide-oda dobálta a csónakot. Hol eltűnt, hol ismét felbukkant a házmagas hullámok között. Fajankó felszaladt a legközelebbi sziklára és onnan inte-

getett kezével és sapkájával, kiáltozva:

— Apuskám, édes jó apuskám!

És ime az öreg Péter, mintha meghallotta volna fia hangját, integetni kezdett, de ebben a pillanatban egy rettenetes hullám tarajára kapta a törékeny csónakot és lezúdította a mélységbe. Eltelt öt perc, tíz perc, de a csónak nem bukkant fel többé, a hullámsírban maradt.

— Szegény ember, ezen már nem segíthetünk — mondották fejcsóválva az öreg, tapasztalt halászok. Imádkoztak és haza-indultak.

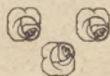
Ekkor azonban kétségbeesett kiáltás ütötte meg fülüket. Megfordultak és ime mit láttak: Fajankó fejest ugrott a vízbe, harsányan kiáltva ugrás közben: — Megmentem édesapámat.

Jankó barátunk úgy úszott mint a hal.

Könnyű volt neki, hiszen fatesté sohasem merült el, mindig a víz színén maradt. Néha-néha elborították ugyan a hullámok, de egy-kettőre ismét a víz színére került. Hatalmas csapásokkal hasította a vizet, úgy, hogy nemsokára oly messzire jutott a parttól, hogy az ott állók semmit sem láttak belőle.

— Szegény fickó, bizony ez is odaveszett — mondták az öreg halászok. Ismét imádkoztak és most már csakugyan hazamentek.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó eljut Hangyavárra.

Mire besötétedett, a bátor Paprikajancsi már messze kint úszott a nyílt tengeren. Rettenetes zivatar tombolt, a szélvész tornymagasságra korbácsolta a zajló hullámokat. A tajtékzó hullámhegyek egyik percben nappali fényben csillogtak, hogy a következő pillanatban annál nagyobb sötétségbe borítsák a levegőt és vizet.

Emberfölötti erőt kölcsönzött Fajankónak az a tudat, hogy édesapját akarja megmeníteni. Egész éjszakán át küzködött a tomboló hullámokkal, amikor végre hajnalban — midőn ereje már végleg kifogyott — szívet bukkant fel előtte. Minden erejét összeszedve úszott a part felé, de a hullámok szalmaszálként dobták vissza. Végre, hosszas küzdelem után egy, a part felé tartó hullám tarajára került a bátor úszó, amely azután kidobta a homokra. A nagy zuhánástól ropogtak ugyan összes csontjai, de mit törődött ezzel Jankó barátunk. Boldogan érezte, hogy ismét szárazföld van a

lába alatt és megkönnyebbülten sóhajtott fel:

— Na az egyszer úgy látszik ép bőrrel meg menekültem.

A vihar lassankint lecsillapodott. A nap kisütött, a hullámok elsímultak.

Hősünk megszárította ruháit és körülnézett, nem látja-e valahol édesapja csónakját, de hiába: a tenger síma tükrén semmi sem látszott, egy nagyon nagyon messze haladó vitorláson kívül.

Most eszébe jutott Fajankónak, hogy még azt sem tudja, hova került. Megindult lassan a part mentén, azon főprengve, hogy vajjon milyen új szerencsétlenség vár rá.

— Vajjon miféle emberek laknak ezen a vidéken. Amilyen balszerencse üldöz, még megjárom és ismét rablók közé jutok, pedig semmi kedvem sincs újból kötélre kerülni. Legalább találkoznom valakivel, aki útba igazítana. Az sem valami biztató kilátás, hogy esetleg lakatlan szigetre kerültem, mint Robinzon.

Szomorú gondolatait a víz csobogása zavarta meg; a part mellett hatalmas hal úszott.

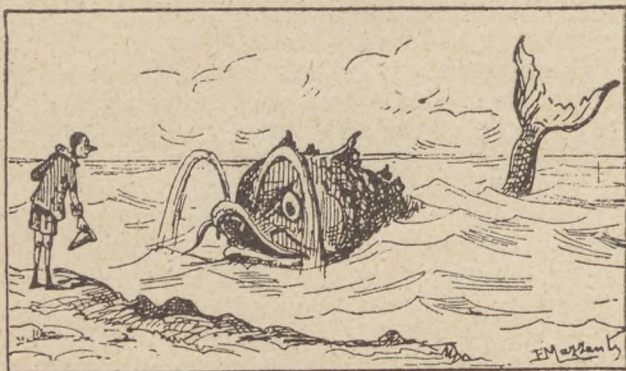
Fajankó nagyon megörült, hogy élőlény kerül szeme elé és tüstént megszólította:

— Kérem szépen hal bácsi, nem haragszik, ha zavarom egy kérdéssel?

— Nem én fiacskám, kérdezz csak bátran, — felelt a hal, aki finom nevelésű delfin volt.

— Légy szíves mondd meg nekem: nincsenek-e ezen a szigeten emberevők?

Nem sziget ez barátocskám. Úgy látszik elfévesztetted az utat, mert az emberevők

országá messze van innen. Ne félj, mert itt jó emberek laknak. A legközelebbi város ugyan messze van egy kicsit, de ha jól kilépsz, két-három óra alatt odajuthatsz.

— Odajutnék, ha ismerném az utat — sóhajtott a Fajankó, — de bizony még sohasem jártam ezen a vidéken.

— Fordulj be balra az első gyalogösvényre, azután menj tovább mindig egyenesen és egész biztosan eljutsz a városba.

— Köszönöm szépen a szíves útbaigazítást. Ha nem haragszol meg, még egy kérdéssel zaklatlak: Te ismerős vagy a tengeren. Nem láttad valamerre édesapám csónakját?

— Kicsoda a te édesapád?

— A leghaszontalanabb fiú legjobb édesapja.

— Nem ismerem — szólta a delfin elgondolkozva, — de ha utolérte a ma éjjeli refetenetes vihar, akkor egész biztosan elsülyedt a csónakja.

— És vajjon mi történt vele?

— Hát bizony nem valami jó sors várta. Egy óriási cethal garázdálkodik ezen a vidéken, bizonyosan elnyelte.

— Mekkora az a cethal? — kérdezte remegve Fajankó.

— Refetenetes nagy, — hangzott a felelet.

— Egy ötemeletes palota kismiska hozzá képest. Ha kitátja száját kényelmesen belefér egy gyorsvonat mozdonyostól.

— Jóságos egek! — kiáltotta rémülten Fajankó. Majd összeszedte magát és gyorsan elbúcsúzott a delfintől: — Isten áldjon meg hal bácsi, nagyon köszönöm a szíveségedet.

Ezzel sietve befordult a gyalogösvényre és igyekezett minél messzebb kerülni a tengerparttól. Már jó darab utat hagyott a háta mögött, de még mindig ijedten rezzent össze minden legkisebb zajra. Várta, hogy mikor jelenik meg az ötemeletes cethal, szájában a gyorsvonattal.

Két órai gyaloglás után jól gondozott keretek közé érkezett. A gyümölcsfákon túl háztetők és templomfornokok bukkantak elő, minden jel arra mutatott, hogy hősünk nem-sokára céljához érkezik. Az első ember,

Pataky Sándor aquarellje.

akivel találkozott, szorgalmasan dolgozott az út mellett levő kertjében.

— Bácsi kérem — kérdezte Fajankó — mi a neve ennek a városnak?

— Ez Hangyavár — hangzott a felelet. Azért Hangyavár, mert minden lakója olyan szorgalmasan dolgozik, mint a hangyák. Ha munkát keresel, jó helyre kerülél. Minden bizonnyal hamar találsz neked való foglalkozást.

Fajankó elfintorította orrát és tovább ment. Nemsokára másokkal is találkozott. Voltak közöttük öregek és fiatalok, szegények és gazdagok, nők és férfiak, de valamennyi serényen dolgozott, lustálkodó egy sem akadt.

A lusta Paprikajancsi csodálkozva nézte a sürgést, forgást:

— Már látom, — gondolta — hogy ez nem nekem való vidék. A munkáért sohasem lelkesedtem valami nagyon. Azt hiszem, jó lesz innen mielőbb továbbállni.

Igen ám, csak hogy beleszólt Jankó barátunk ferveibe a gyomra is. Huszonnégy órája se nem evett, se nem ivott és így bizony éhes és szomjas volt. Nem volt más választása: vagy dolgozni vagy koldulni. A koldulástól húzódozott egy kicsit, mert eszébe jutottak édesapja szavai: Aki dolgozni tud, keresse meg kenyerét; aki lustasága miatt éhezik, nem érdemel szánalmat. A munkához azonban még kevésbé füllött a foga.

Találkozott e közben egy emberrel, aki

egy megrakott zöldséges faligát tolt. Csak úgy pafakzott a veríték arcáról a nehéz munkától.

— Ez talán jószívű ember, — gondolta Fajankó. — Odament és szemeit lesütve, alázatosan megszólította:

— Könyörülj meg rajtam jó ember. Három napja egy falatot sem ettem. Adj nekem öt krajcárt, hogy kenyerét vehessek.

— Ne légy olyan szerény — felelte az ember. — Szívesen adok hús-krajcárt is, de segíts nekem a kocsit tolni.

— Mi jut eszedbe! — fortyant fel mérgesen Fajankó barátunk. — Annyira még nem jutottam, hogy igavonó barom legyen és kocsit húzzak.

— Szerencsés fickó vagy — csóválta fejét a zöldséges. — Ilyen körülmények kö-

zött adok egy jó tanácsot: vágj le egy darabot büszkeségedből és edd meg reggeli-re. Csak vigyázz, hogy meg ne nyomja a gyomrodát.

Nem sokkal ezután megszólított hősünk egy kőművest, aki tele malteros dézsát cipelt a vállán.

— Könyörülj meg rajtam jó ember. Három napja egy falatot sem ettem. Adj nekem öt krajcárt, hogy kenyeret vehessek.

— Nagyon szívesen — hangzott a felelet. — Segíts maltert hordani és kapsz ötven krajcárt.

— Nehéz nekem a malter — okoskodott Fajankó, — azután meg piszkos is leszek tőle.

— Sajnálom, de akkor igazán nem segíthetek rajtad, — válaszolt a kőműves. — A béremért én is dolgozom.

Hősünk tovább ment. Megszólított egy másután legalább nyolc-tíz embert, de valamennyitől ezt a választ kapta:

— Szégyeld magad te lusta fickó! Dolgozz, akkor lesz pénzed kenyérre. A dolgoztalan munkakerülőnek felkopik az álla.

A város kapujában találkozott egy fiatal asszonnyal, aki mindkét kezében egy-egy korsó vizet vitt.

— Nagyon szomjas vagyok jó asszony, — fordult hozzá Fajankó. — Megengeded, hogy a korsódból egy kis vizet igyam?

— Nagyon szívesen, — felelt az asszony és odanyújtotta a korsót.

Jankó barátunk mohón ivott, majd a fél korsót kiürítette. Amikor szomjúságát lecsillapította, megtörölte száját és nagyot fo-házkodott:

— A szomjúsággal végeztem volna, de sajnos éhes is vagyok.

— Azon is segítünk, — mondotta az asszony jóságosan. — Hozd haza az egyik korsót és kapsz egy darab kenyeret.

Fajankó habozva vizsgálta a korsót.

— Kapsz egy fányér levest is.

Jankó barátunk még mindig húzódozott. Az ajánlat csábította, de a korsó sem volt könnyű.

— Hát nem bánom, — folytatta az asszony — ráadásul szilvágombócot is kapsz.

Ez már hatott. A szilvágombóc ugyanis a Paprikajancsi kedvenc étele volt. Gyorsan válaszolt:

— Szívesen segítek, kérem a korsót.

Ezzel felkapta két kézzel a korsót, fejére tette és megindult.

Oh, be nehéz volt a korsó! Mire elértek az asszony lakásához, hősükről csurgott a veríték. De el is nyerte csakhamar fáradtsága jutalmát. A jó asszony asztalhoz ültette és eléje tette a levest, kenyeret, no meg a szilvágombócot.

Jankó barátunk nem sokáig kérette magát. Nekilátott és egy keftőre mindent bekebelezett. Amikor készen volt, felállt és odament a jó asszonyhoz, hogy megköszönje szívességét. Amikor azonban ráné-

zett elakadt a szava a csodálkozástól és csak ennyit tudott mondani: Jéé!

— Mitől ijedtél meg? — kérdezte az aszszony mosolyogva.

— Mert... te... mert... te... — dadogott Fajankó — é...épen o...olyan va...vagy, ... a hangod... az arany hajad... mint az én é... des festvérekém az aranyha...jú tü...tündér. Ugy-e, hogy te vagy? Felelj hamar, hogy ne búsuljak tovább érted. Hiszen olyan sokat sirattalak!

Ezzel zokogva borult a jó tündér elé. Átölelte a térdét és bocsánatért könyörögve, szentül megfogadta, hogy örök életében engedelmes, jó gyermek lesz.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó elhatározza, hogy jó
útra tér.

A jó asszony, aki csakugyan az aranyhajú tündér volt, egy darabig semmiről sem akart tudni. Végre azután megszánta Fajankót és mosolyogva kérdezte:

— Honnan ismertél reám, te kis hasznótalan?

— Annyira szeretlek, hogy száz év múlva is megismertelek volna.

— Jól van jól, csak hogy amikor utoljára találkoztunk kisleány voltam, most pedig úgy megnőttem, hogy akár édesanyád is lehetnék.

— Hiszen ennek örülök a legjobban. Eddig húgocskám voltál, most pedig légy az édesanyám. Minden gyermeknek van édesanyja, csak nekem nem volt eddig. De mondd csak kedves tündér anyuskám, hogy nőttél meg ilyen hirtelen?

— Az az én titkom!

— Kérlek szépen — könyörgött Fajankó — növessz meg engem is. Nem nőttem egy

centimétert sem, amióta a világon vagyok, pedig úgy szeretnék nagy lenni.

— Nem lehetsz te nagyobb, fiacskám.

— Miért nem, anyuskám?

— Mert a Paprikajancsik mindig egyforma nagyok maradnak, ahogy a világra jönnek, úgy is halnak meg.

— Hej, hej, — sóhajtott Fajankó. — Olyan régóta vagyok már Paprikajancsi. Sohasem lehet belőlem rendes ember?

— Nem egészen lehetetlen — vigasztalta a tündér, — de nem megy olyan könnyen, mert azt meg is kell érdemelni. Először is mindig, de mindig jónak kell lenned.

— Talán én nem voltam jó gyermek? — kérdezte Fajankó ártatlan arcot vágva.

— Bizony nem, — nevetett a tündér. — Figyelj csak ide, mi minden tartozik a jó-sághoz; a jó gyermekek mindig engedelmeskednek és...

— én mindig engedelmen voltam.

— a jó gyermekek mindig örömmel dolgoznak és...

— én mindig lustálkodtam.

— a jó gyermekek mindig igazat beszélnek és...

— én bizony sokszor hazudtam.

— a jó gyermekek szívesen járnak iskolába és...

— én a bábszínházba szöktem, de ezen-tul másként lesz.

— Megígéred?

— Szavamra mondom. Jó gyermek aka-

rok lenni, hogy édesapámnak és neked örömet szerezzek. Igaz ni! Hol van édesapám?

— Bizony nem tudom barátocskám.

— Vajjon viszontlátom még őt?

— Talán igen, de ha jó leszel egész biztosan.

Fajankó hálásan kezét csókolta a tündérnek, majd hosszasan elgondolkozva tovább kérdezte:

— Mondd csak kedves tündéranyuskám, te igazán meghaltál?

— Nem nagyon hinném, — felelt a tündér mosolyogva.

— Hát akkor miért okoztál olyan nagy fájdalmat nekem? — kérdezte Fajankó könnyezve. — Ha tudnád mennyire siratlak. Milyen keservesen zokogtam sírodnál.

A jó tündér ölébe vette Jankót és kedvesen vigasztalta:

— Tudok én mindent fiacskám. Figyeltek akkor is és örömmel láttam, hogy milyen jó szíved van. De ne feledd el, hogy engedelsten voltál és engedelenségedért bűnhődnöd kellett. Minthogy azonban szeretsz engem, mindent megbocsájtottam. Ezért követtelek utadon, ezért jöttem ide és ezentúl sohasem hagyjuk el egymást.

— Nem is érdemlem meg jószágodat.

— De meg fogod érdemelni, ha mindig jó leszel és mindig engedelmeskedni fogsz.

— Mindig, mindig engedelmes leszek! — kiáltotta Fajankó örömmel.

— Ezt már szeretem! Tehát holnaptól kezdve iskolába fogsz járni.

Fajankó öröme erre már alábbhagyott.

— Ha jól levizsgáztál, szabadon választhatsz magadnak mesterséget.

Fajankó elgondolkozva csóválta fejét és valamit morgott maga elé.

— Talán nem fetszik? — kérdezte a tündér.

— Csak-csak arra gondoltam, hogy már nagy vagyok ahhoz, hogy most kezdjek tanulni.

— Nem fiacskám! Jobb későn kezdeni a tanulást, mint soha.

— Igen ám, csakhogynem nekem semmiféle mesterséghez nincs kedvem.

— Vajjon miért?

— Mert hamar elfáradok, ha dolgozom.

— Kedves gyermekem — szóló komolyan a tündér — aki így gondolkozik, előbb vagy utóbb megjárja. Vagy kórházba, vagy börtönbe kerül. Dologtalanság a kútforrása minden rossznak. Minden embernek dolgoznia kell, akár szegény akár gazdag. A lustaság olyan szégyenletes betegség, amely végig kísér egész életeden, ha fiatal korodban ki nem gyógyulsz belőle.

Jankó barátunk belátta, hogy a tündér csak a javát akarja, ezért engedelmesen válaszolt:

— Igazad van anyuskám. Tanulni fogok, dolgozni fogok, mindent megteszek, amit kívánsz. Abbahagyom eddigi henye Paprikajancsi életemet és igazán jó fiú akarok

lenni, hogy azután rendes emberre változ-
hassam. Ha mindezt betartom, segítségemre
leszel ugy-e anyuskám, amint ígérted? ||

— Szívesen fiacskám, de jól jegyezd meg:
Csak tőled függ, hogy ígéretemet beváltha-
tom-e.

HUSZONHATODIK FEJEZET:

amelyben Fajankó beiratkozik az iskolába.

Fajankó másnap reggel csakugyan iskolába ment. Láttátok volna azt a fölfordulást, amit megjelenése okozott. Valóságos Paprikajancsi került a gyermekek közé. Soha ilyent! Nem tudták abbahagyni a nevetést. Valamennyi azon buzgólkodott, hogy boszszantsa Jankó barátunkat. Egyikük kikapta kezéből a sapkáját, a másik megráncigálta kabátját, harmadik tintából akart bajuszt rajzolni neki, a negyedik pedig odáig ment a szemtelenséggel, hogy spárgát akart kötni kezére és lábára: ha Paprikajancsi, hát táncoljon.

Fajankó egy darabig békével tűrte, csináljanak amit akarnak. Végén azonban kifogyott türelméből és haragos pillantással rivallt rá a főkolompósokra:

— Vigyázzatok magatokra! Nem azért jöttem ide, hogy csúfot üzzetek belőlem. Én sem bántalak benneteket, de viselkedjetek ti is tisztességesen.

— Éljen Fajankó! — kiáltott az egyik fővezér. — Úgy beszélsz, mintha könyvből

olvasnád. — Ezzel előre hajolt, hogy megmarkolja Jankó barátunk hosszú orrát, hősünk azonban megelőzte és hatalmasat rugott a csúfolkodó lábszárába.

— Tyűh kutya-fáját! Keményorru cipőd van! — jajgatott a haszontalan, miközben fájós lábát simogatta.

— De a könyököd se puhább! — síránkozott a másik, aki neveltlensége jutalmául jókora oldalbaütést kapott.

Fajankó ereje a legmerészebb csúfolkodókat is egy-kettőre lecsendesítette, úgy, hogy nem sok idő múlva valamennyien megszerették Paprikajancsít, aki ok nélkül sohasem bántott senkit.

A tanító úrnak sem volt panasza új tanítványára, mert Jankó barátunk szorgalmasan tanult. Előadás közben mindig figyelt, sohasem késett el és a holmiját mindig szépen rendben tartotta.

Egy hibája azonban mégis maradt Fa-

jankónak: nem válogatta meg pajtásait. Így jó barátai között bizony olyanok is akad-
tak, akik mindig haszontalanságon törték
fejüket és kisebb gondjuk is nagyobb volt
a tanulásnál.

Egy szép napon, amikor Fajankó az iskola
felé igyekezett, szembe találkozott pajtá-
saival.

Amint ezek megpillantották, nagy fontos-
kodva kiabálni kezdtek:

— Hallottad a nagy újságot?

— Nem én, mi történt?

— Óriási halat láttak a tengerben, itt a
part mellett.

— Ne mondd! Ez bizonyosan az az óriási
ceihal, amely elnyelte édesapámat.

— Gyerünk a tengerpartra, nézzük meg.
Te is velünk jössz?

— Nem megyek én, hiszen mindjárt kez-
dődik az előadás.

— Előadás? Az ma is van, holnap is lesz.
Igazán nem nagy szerencsétlenség, ha egy-
szer nem megyünk iskolába.

— Igen ám, de mit mond majd a tanító úr?

— Törődünk is vele. Beszéljen amit akar.
Úgy is annyit morog, hogy eggyel több,
vagy kevesebb már nem számít.

— Anyuskám is haragudni fog.

— Dehogya is haragszik. Meg sem tudja,
hogyan hol jártunk.

Fajankó még egy kis ideig habozott, majd
így szólt:

— Nekem föltétlenül látnom kell az óriás

cethalát, erre különleges okom van. Most azonban iskolába megyek.

— Ó te számár, — nevettek a többiek, — te talán azt hiszed, hogy a cethal csak arra vár, hogy veled találkozzék? Holnapra már se hire se hamva nem lesz, akkor azután keresheted.

— Mennyire van ide a tenger? — ingadozott most már Jankó barátunk.

— Ha jól kilépünk, egy óra alatt megjárjuk.

— Rendben van, akkor gyerünk, hadd lássuk ki a legjobb futó köztetek! — kiáltotta hősünk és nyaka közé szedte a lábait. A többiek sem maradtak el mellette és olyan versenyfutás kezdődött, árkon-bokron át, mezőkön és erdőkön keresztül, hogy csak úgy porzott belé a föld.

Fajankó időnként hátra-hátrapillantott. Pajtásai messze mögötte maradtak. Lihegve loholtak utána, de hiába erőlködtek, a Paprikajancsival egyikük sem versenyezhetett. Hej Jankó barátunk! Ha tudtad volna, hogy milyen rossz vége lesz a dolognak!

HUSZONHETEDIK FEJEZET:

**amelyben megtudjuk, hogy mi történt
a fengerparfon.**

A vágató csapat megérkezett a fengerpartra. A felkelő nap ezer színben játszva tükröződött vissza a fodrozódó vízben. A levegő olyan tiszta volt, hogy mérföldnyire lehetett ellátni a csillogó víztükör fölött.

Hősrünk tágranyitott szemmel kémlelődött, de hiába, mert nemhogy cethal, de még egy halászbárka sem volt látható.

— Hol az óriási cethal? — kérdezte, időközben odaérkezett pajtásaitól.

— Bizonyosan most reggelizik, — hangzott a gúnyos felelet.

— Vagy talán még nem is ébredt fel? — kérdezte másik pajtása.

Fajankó szétnézett, csupa gúnyosan nevető arcot látott maga körül. Egyszerre rájött, hogy becsapták. Dühösen fordult barátaihoz:

— Ti engem az orromnál fogva vezettetek. Mire volt ez jó?

— Valamire jó volt! — nevettek valamennyien.

— Éspedig?

— Arra, hogy egyszer téged is iskolakerülésre csábítsunk. Úgy is sok van már rovásodon: Minden nap pontosan érkezel az iskolába és minden feladatodat rendesen elkészíted.

— Mi közöttök hozzá?

— Nagyon sok. Miatfad mindig szégyenben maradunk, mert te olyan sokat tanulsz, hogy mi hozzád képest sohasem tudunk semmit. Ezt tovább nem tűrhetjük.

— Rendben van, nem tűritek és mit fogtok csinálni ellene?

— Beleverjük a fejedbe, hogy a világon csak három rossz dolog van: az iskola, a tanító és a leckék.

— Nagyszerű! És vajjon mi lesz akkor, ha én ennek dacára továbbra is ugyanannyi tanuló mint eddig?

— Ne is gondold erre, mert keservesen megbánod, ha makacskodol.

Fajankó olyan jóízűen nevetett a fenyegetésre, hogy csak úgy rázkódott bele:

— Bizony nagyon ostobák vagytok, ha azt hiszitek, hogy megijedek tőletek.

Erre a legnagyobb fiú fenyegetőleg Fajankó felé indult:

— Hallod-e te Paprikajancsi! Ne beszélj velünk ilyen lóhátról. Ha te nem félsz tőlünk, mi még kevésbé félünk tőled. Hefen vagyunk egy ellen!

— Igazad van! Hefen mint a gonoszok!
— Hallottátok! Kicsúfolt bennünket! Fajankó vond vissza rögtön, mert baj lesz!
— Füttyülök rátok! — gúnyolódott Fajankó, szamarfület mutatva.

— Fajankó hallgass, mert megjáród!
— Füttyülök rátok!
— Fajankó eldöngetünk, mint a kétfenekű dobos!

— Füttyülök rátok!
— Fajankó kitépjük a füledet!
— Füttyülök rátok!
— Majd adok én neked füttyülést! — kiáltotta a legerősebb fiú. — Nesze füttyülés, nesze, nesze. Ezzel teljes erejéből pofonütötte a Paprikajancsit. Jankó barátunk sem volt rest. Visszavágott és egy-kettőre parázs verekedés kezdődött.

Fajankó egyedül volt, de úgy védekezett, mint egy oroszlán. Faöklével és falábával olyan csapásokat és rugásokat osztogatott,

hogy a többiek nemsokára igyekeztek elkerülni közeléből, mert ahová ütött, mindeütt kék folt maradt ütése nyomán.

A fiúk nagyon dühösek lettek, hogy nem tudják Fajankót legyőzni, ezért új módszert találtak ki. Kinyitották iskolatáskájukat, kivették könyveiket és azokkal hajigálták Jankó barátunkat. Hol egy nyelvtankönyv röpült, hol egy természetrajz, hol egy földrajz, egy atlasz, sőt egy tolltartó is. De Jankó barátunk sem volt ügyetlen. Fürgén kerülgette a bombákat, úgy, hogy a legtöbb háta mögé, a tengerbe pottyant. Gondolhatjátok, hogy mennyire csodálkoztak a halak. Először megörültek, hogy valami jóféle ennivalóhoz jutnak és csapatostól igyekeztek oda, de amikor belekóstoltak a könyvekbe, elfintorították orrukat és sitymálón moccantak: — Ez ugyan nem nekünk való falat, mi finomabb dolgokhoz vagyunk szokva.

A verekedés lármájára előmászott egy kövér tengeri rák és rekedt hangon kiabálni kezdett:

— Tüstént hagyjátok abba a verekedést! Haszontalan csirkefogók! Az ilyesminek soha sincs jó vége! Azt akarjátok, hogy valami komoly baj történjék?

Akár a falnak beszélt volna! Senki sem hallgatott rá, legfeljebb Fajankó, aki megfordult és csúfolódva szólt hátra:

— Ne lamentálj vén skatulya! Okosabb leszel, ha ágybafekszel, beveszel egy aszpi-

rint és jól kiizzadod magad. Legalább elmúlik a rekedtséged.

A fiúk időközben már kifogytak a könyvekből. Előkerítették Fajankó iskolatáskáját és az ő könyveit vették sorra. Egyikük kezébe kapta Jankó barátunk bőrbbe kötött nehéz számtankönyvét, Fajankó fejéhez akarta vágni, de a Paprikajancsi ügyesen kikerülte és a nehéz könyv továbbrepült. Szerencsétlenségre halántékon találta egyik pajtásukat, aki halálsápadt lett, megtántorodott és felkiáltott:

— Segítség, segítség, agyonütnek! — ezzel hanyatvágódott és mozdulatlanul fekvé maradt a földön.

A fiúk ijedten szétrebbentek, Fajankó egyedül maradt. Első pillanatban ő is me-nekülésre gondolt, de jó szíve felülkerekedett. Leszaladt a tengerhez, bemártotta zsebkendőjét és bekötötte a pajtása fejét. Mindez azonban nem használt, a fiú életelenül feküdt Jankó barátunk karjaiban. Hősrünk nem hagyta abba élesztgetési kísérleteit. Újból friss kötést tett pajtása homlokára, közben sírva szólított:

— Ferikém, édes Ferikém nyisd már ki a szemed, nézz reám. Felelj nekem. Igazán nem én bántottalak. Ferikém, ha te meghalsz én is meghalok. Istenem mi lesz majd offhon. Mit fog mondani anyuskám? Mi lesz velem? Hová szökjem? Hová bujjak? Bárcsak inkább iskolába mentem volna. Miért hallgattam pajtásaimra? Nem hiába

mondotta a tanító úr is, anyuskám is: Ne hallgass a rossz pajtásokra. És én megint önfejű voltam, pedig már eleget tanulhattam saját káromon.

E szavaknál Fajankó nehéz lépéseket hallott a háta mögött. Megfordult és ime két csendőr állott előtte.

- Mit csinálsz? — kérdezte az egyik.
- Ápolom szegény pajtásomat.
- Valami baja történt?
- Azt hiszem igen.

Az egyik csendőr lehajolt, Ferire nézett és így szólt:

— Micsoda? Valami baja történt? Meghiszem azt, hiszen halántékon ütötték a szerencsétlent. Ki tette ezt?

Fajankónak elakadt a lélegzete az ijedségtől. Alig tudott ennyit kinyögni:

- Én nem bántottam.

— Mivel ütötték halántékon?
— Ezzel a könyvvel — mondotta Fajankó barátunk és a földön fekvő számtankönyvre mutatott.

— Kié az a könyv?
— Az enyém.
— Elég! — szóló haragosan a csendőr.
— Már mindent tudok. Kelj fel és gyere velünk.

— De kérem szépen...
— Egy kettő előre!
— De én ártatlan vagyok!
— Ne okoskodj! Velünk jössz és azzal vége!

A csendőrök oda hívták a halászokat, akik éppen arra vitorláztak és rájuk parancsoltak:

— Vigyétek haza ezt a szegény, félholt fiút és ápoljátok. Holnap visszajövünk és megnézzük, életben maradt-e.

Ezzel közrefogták Fajankót és megindultak a város felé.

Hősünk ellenkezés nélkül ment velük. Ugyanazon az úton haladtak, amelyen először érkezett Hangyavárra. Szegény fiú azt sem tudta, hol áll a feje. Lábai remegtek, nyelve mintha megbénult volna, egy szót sem tudott kinyögni. Örökösen ez járt fejében: Mit szól majd a jó tündér, ha látja, hogy csendőrök visznek be. Pedig éppen a háza előtt kell elmennünk. Inkább meghalok, semhogy ezt a szegényt megérjem!

Időközben már megérkeztek a város első házaihoz. Ekkor egy szélroham lekapta

Fajankó sapkáját és pár lépésnyire odább gurította.

— Visszahozhatom a sapkámat? — kérdezte a csendőröktől.

— Eredj! de igyekezz!

Fajankó odament, felemelte a sapkát és — elszaladt, ahogy csak bírta a lába. S egyenesen a tenger felé vette útját.

A csendőrök belátták, hogy a gyorslábú Paprikajancsít nem érhetik utól. Ezért utána uszították leggyorsabb rendőr-kutyájukat, amely hangos csaholással vágatott Jankó barátunk nyomában. A járókelők csodálkozva nézték a versenyfutást, sokat azonban nem láthattak belőle, mert Fajankó és a kutya olyan porfelhőt vertek fel, mint egy vágató automobil és így csakhamar elfűntek a nézők szeme elől.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET:

**amelyben Fajankó a zöldszakállú
halász hálójába kerül.**

Jankó barátunk nem nagy örömét lelte a versenyfutásban. Dundi, a rendőrkutya ugyanis hihetetlen gyorsan futott és így mindig jobban és jobban közeledeett hősünkhöz.

Fajankó már sarkában érezte a dühtől fajtékozó kutyát, már hallotta a bösz állat lihegését, amikor — megérkezett a tengerpartra.

Nem sokat habozott. Hatalmas fejessel a vízbe ugrott és a nyílt tenger felé kezdett úszni.

Dundi nem szerette a vizet. Egy darabig fel és alá ugrált a parton, amikor azonban látta, hogy a Paprikajancsi kisiklik körmei közül, elszántan utána ugrott.

Eleinte vígan kutyazott, de nem jutott messzire. Ereje nemsokára elhagyta és alámerült. Amikor nagynehezen még egyszer a víz színére vergődött, kétségbeesetten kiáltozott:

— Segítség, segítség, megfulladok!

— Fulladj meg! — gondolta Fajankó. —
Én mindenesetre megmenekültem!

— Mentsd meg az életem Fajankó! —
Segítség!

Jankó barátunk mégis megsajnálta a vergődő állatot. Visszaúszott egy darabon és tisztas távolból megkérdezte:

— Szabadon engedsz, ha megmentelek?

— Megígérem, hogy szabadon engedlek, de siess, mert ha nem jössz gyorsan, már késő lesz.

Fajankó még habozott, de eszébe jutottak édesapja szavai: „A jó tett mindig meghozza jutalmát.” Gyorsan Dundihoz úszott, megragadta farkát és erőteljes csapásokkal kiúszott vele a partra.

Szegény állat annyi sósvizet ivott, hogy a lábára sem tudott állni és a hasa egészen felfúvódott. Fajankó azonban még sem bízott benne és legjobbnak látta, ha ismét a vízbe ugrik és minél gyorsabban odébb áll.

— Isten áldjon meg, Dundi! — kiáltotta, hatalmas csapásokkal szelve a vizet. — Szerencsés utat hazáig.

— Isten veled Fajankó — felelte a kutya.

— Köszönöm, hogy megmentetted életemet. Ha alkalmam lesz rá, meghálálom szíves ségedet.

Fajankó a part mentén úszott. Amikor úgy egy jó óra múlva már biztos volt, hogy megszabadult üldözőitől, a part felé közeledett. Egy sziklabarlangot pillantott meg, amelyből füst szállt fölfelé.

— Ahol füst van, ott tűz is van — okoskodott hősünk. — Odamegyek, hogy egy kicsit megszáradjak, azután majd meglátjuk, mi lesz a legokosabb.

A sziklás part felé úszott és megkapaszkodott a kiálló kövekben. Ekkor hirtelen megrándult valami a lába alatt és egy pillanat múlva a levegőben találta magát. Vissza akart ugrani a vízbe, de késő volt. A szerencsétlen Paprikajancsi belekerült egy hálóbba, egy csomó rángatózó, fickándozó hal közé.

A sziklabarlangból rettenetes szörnyeteg bujt elő. Haj helyett tengeri fű nőtt a fején, azonkívül szeme, bőre és szakállja is zöld színben pompázott.

Egészbenvéve olyan volt, mint egy kétlábon járó piszkos béka.

A vad tekintetű halász megleégetten dörögte:

— Jó fogást csináltam, a hálóm tele van. Mára eleget dolgoztam, most készsűk el az ebédet.

— Szerencse, hogy nem vagyok hal —

gondolta Fajankó, egy kicsit megnyugodva. — Ez a barátságtalan legény még megsütne ebédre.

A halász bevitte hálóját a barlangba. A füsttől megfeketedett, barátságtalan odú közepén tűz égett. A tűzre helyezett lábasban avas olaj sísítergett és olyan szagot terjesztett, hogy Jankó barátunk majd megfulladt a bűztől.

A zöldszakállú halász egyik halat a másik után vette ki a hálóból, mindegyiket alaposan megvizsgálta:

— A harcsa finom falat, — morogta megelégedetten. Szinte összefutott a nyál a szájában a gyönyörűségtől.

— Hát még ez az angolna, na meg ez a lazac. Már rég nem ettem ilyen pompás ebédet. — Közben a halakat egy üres vederbe dobálta.

Már csak Fajankó volt hátra. A zöldszakállú szörnyeteg utána nyúlt, kihúzta, de, amikor megpillantotta hősünket, bizonytávk maradt a szája a csodálkozástól:

— Hát ez miféle hal? Ilyént még nem pipáltam!

Megforgatta, minden oldalról jól megvizsgálta és végül kijelentette:

— Hát ez nem lehet más, mint egy tengeri rák, aminő fajtát még nem láttam.

Ez már sok volt Fajankónak. Hogy őt tengeri ráknak csúfolják! Mérgesen rákiáltott a halászra:

— Micsoda? Tengeri rák? Hogy a macska

rugjon meg! Jegyezd meg magadnak egyszer és mindenkorra, hogy én Paprikajancsi vagyok.

— Pap-ri-ka-jan-csi — dadogta a halász. — Megvallom az igazat, paprikajancsi halat még sohasem ettem. De nem baj, annál jobban fogsz ízleni.

— Te meg akarsz enni engem? Nem vagyok én hal! Nem hallod, hogy épen úgy beszélek mint te?

— Azt hallom! És miután te beszélő hal vagy, hát különleges módon sütlek meg.

— Engem megsütsz?

— Igen, igen, vagy ha tetszik, választhatsz is: megsüsselek, megfőzzelek, vagy füstre tegyelek?

— A három közül a negyediket választom: engedj szabadon, mert haza akarok menni.

— Szó sincs róla — felelt a halász. — Ezt a ritka alkalmat nem mulasztom el. Paprikajancsihal nem minden nap kerül a hálómbe. Bízd csak rám a dolgot. A többiekkel együtt kerülsz a lábasba és az mindenestre megnyugtató érzés lehet, ha az ember nem egyedül sül meg.

Fajankó sírva könyörgött a zöldszakállú szörnyetegnek, hogy engedje szabadon, haza szeretne menni édesanyjához. A halásznak azonban nem volt szíve, rá se hallgatott Fajankó jajgatására.

Hiába kapálózott hősünk, hiába igyekezett megszabadulni, a zöld mancsok erősen fogták. A kegyetlen halász hamarosan véget vetett rugdalózásának. Megkötözte kezét-lábát borostyán indával és bedobta Jankó barátunkat a vederbe, a halak közé.

Fajankó megadta magát sorsának. Keservesen jajveszékelve izgett-mozgott haltársai között:

— Bár csak inkább iskolába mentem volna! Miért is hallgattam a rossz pajtásokra! Keservesen megbűnhődöm engedtlenségemért!

A Zöldszakállú hozzákezdett a halak elkészítéséhez. Sorba kivette őket a vederből, jól megforgatta mindegyiket lisztben és a forró olajba dobta. Fajankó ismét a végre maradt. Az ijedtségtől már beszélni sem tudott, de olyan könyörgő pillantással nézett a halászra, hogy még a kövek is megindultak volna. A szörnyeteg azonban érzéketlen volt, mint egy krokodil. Megforgatta hősünket a lisztben jobbról is balról is, előlről is hátulról is, úgy, hogy tetőtől talpig hófehér lett. Azután felemelte és...

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET:

amelyben Dundi beváltja ígéretét.

A zölpszakállú halász épen a lábasha akarta dobni hősünket, amikor egy idegen kutya jelent meg a barlangban.

— Takarodj ki! — kiáltott rá a Zöldszakállú, még mindig kezében tartva Jankó barátunkat.

Szegény kutya nagyon éhes lehetett. Lekuporodott és nyöszörögve, vinyogva kért egy kis ennivalót.

— Takarodj ki mert... — kiáltott rá másodszor is a halász és már fel is kapott egy nagy csontot, hogy a hivatlan vendéghez vágja.

Ez a gorombaság felmérgette a kutyát. Fogát viczorította és felkelt, hogy ráugorjék a goromba házigazdára, amikor egyszerre kétségbeesett kiáltás hallatszott:

— Segítség Dundi! Ez a szörnyeteg megsűt!

A kutya rögtön felismerte Fajankó hangját és azt is észrevette, hogy a kiáltás abból a lisztbe hengergetett valamiből jött,

amit a halász a kezében tartott. Hatalmas ugrással a Zöldszakállú mellett termett. Fogai közé kapta a belisztezett Paprikajancsif, kitépte az elképedt halász kezéből és uccu neki vesd el magad, vágta fel a kifelé.

A zöldszakállú szörnyeteg rettenetes dühbe gurult, hogy elrabolták ritka csemegéjét. A bátor kutya után szaladt, de alig jutott pár lépésnyire, kifogyott a lélegzete és kénytelen volt köhögve, prüszkölve visszafutni barlangjába.

Dundi meg sem állt addig, amíg el nem ért arra a gyalogösvényre, amely a tengerpartról Hangyavárra vezetett. Ott azután óvatosan letette barátját a földre.

— Kedves Dundikám, — sóhajtott Fajankó — az életemet mentetted meg! Hogy hálálom ezt meg neked?

— Ne is beszélj róla — válaszolt a hű kutya, — hiszen csak az adósságomat rőttem le.

— Hogyan kerültél a barlangba?

— Amikor a parton magamhoz tértem, a szél messziről pecsenyeszagot hozott felém. Mivel nagyon éhes voltam, a szag után mentem és ha egy pillanattal később érkezem...

— Ne is beszélj — vágott a szavába Fajankó reszketve. — Ha egy pillanattal később érkezel, nekem már csakugyan késő lett volna. Brr! Még most is borzadok, ha rágondolok.

Ezután a két pajtás barátságosan kezét fogott, elbúcsúztak és mindenik ment a maga útjára.

HARMINCADIK FEJEZET:

**amelyben Fajankót otthon barátság-
talanul fogadják.**

Dundi hazafelé igyekezett, Fajankó pedig egy nem messze fekvő halászkunyhóhoz ment. A kunyhó ajtaja előtt öreg ember ült. Hősünk hozzá fordult:

— Kedves Bácsi! Nem hallottál valamit arról a Feri nevű fiúról, akif fejbeütöttek itt a tengerparton?

— Elvitték a halászok és...

— Meghalt! — vágott ijedten a szavába Fajankó.

— Dehogy halt meg! Régen hazament már, kutyabaja sincsen!

— Igazán? — kiáltott Fajankó, nagyotugorva örömében. — Tehát nem sebesült meg súlyosan?

— Hála Istennek, nem. Pedig nagyon nehéz könyvet vágta hozzá.

— Ki vágta hozzá?

— Egy Fajankó nevű iskolatársa.

— Kicsoda az a Fajankó? — kérdezte hősünk.

— Azt mondják, hogy egy haszontalan csirkefogó.

— Nem is igaz!

— Hát te ismered?

— Látásból ismerem és úgy tudom, hogy nagyon derék derék fiú. Szorgalmas tanuló, aki mindig engedelmeskedik szüleinek.

Fajankó e szavaknál önkénytelenül az orrához nyúlt és ime, a hazugság már éreztette hatását, az orra őt centível hosszabb lett. Ijedten folytatta:

— Csak tréfáltam az előbb. Nagyon jól ismerem Fajankót és tudom, hogy csakugyan haszontalan iskolakerülő, aki mindig pajtáisaival kóborol.

E szavakra orra ismét visszanyerte rendes alakját.

Időközben beesteledett. A tenger felől hideg szél fújt és hősünk fájni kezdet. Ruhája a zöldszakállú halásznál maradt és liszten kívül egyéb semmi sem volt rajta. Miután szégyelt így haza menni, az öreg halásztól kért valami ruhát.

Az öreg azonban nagyon szegény volt és fejét csóválva mondotta:

— Barátocskám, én bizony nem tudok egyebet adni, mint egy ócska zsákot. Ha ezzel megelégszel, szívesen neked ajándékozom.

Fajankó jobb híján ezt is hálásan fogadta. Az öreg bement a kunyhóba, kihozta a zsákot és ollójával három lyukat vágott rajta, egyet Jankó barátunk nyaka, kettőt pedig

karjai részére. Hősünk belebujt új ruhájába, megköszönte az öreg halász szívességét és megindult hazafelé.

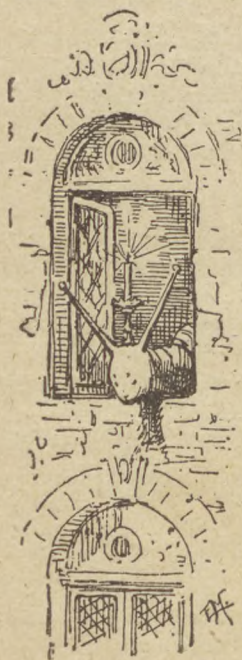
Félelemtől dobogó szívvel rőfta az utat. Néha már-már vissza akart fordulni szégyenkezésében:

— Hogy álljak én most anyuskám elé ebben a gyönyörű ruhában? Mit szól majd, ha meglát? Egész biztos, hogy soha többé nem bocsájtja meg engedelenségemet. En-

nek is én vagyok az oka. Mindig megígérem, hogy megjavulok és sohasem tartom be ígéreteimet.

Mire hősünk Hangyavárra ért, már besötétedt, pedig ugyancsak igyekezett, mert időközben az eső is megeredt. Nem sokára a tündér házához érkezett, de amikor kopogni akart az ajtón, bátorsága ismét cserbenhagyta. Visszament néhány lépést, újból a kapuhoz lopódzott. Megint elment pár lépésnyire, majd ismét a kapuhoz osont, végre negyedszerre felbátorodott és halkan kopogni kezdett.

Sokáig várt, amikor, úgy egy félóra múlva kinyílt

a negyedik emeleti ablak és a párkányon hatalmas csiga jelent meg. A csiga, amely szarvai között égő gyertyát tartott, lenézett és lassú, kényelmes hangon kérdezte:

— Ki akar bejönni ilyen késő éjszaka?

— Itthon van anyuskám? — kiáltott fel Fajankó.

— Űrnőm alszik és nem szabad felkötenni. Ki akar vele beszélni?

— Én vagyok itt.

— Ki az az én?

— Fajankó.

— Ki az a Fajankó?

— A Paprikajancsi, aki itt lakik.

— Aha, most már tudom. Várj egy kicsit, mindjárt lemegyek és kinyitom a kaput.

— Siess kérlek, mert megfagyok ebben a hidegben.

— Kedves barátom, én csiga vagyok és tudod, hogy a csigáknak soha sincsen sürgős dolguk.

Elmúlt egy óra, két óra és a kapu még mindig nem nyílt ki. Jankó barátunk vacogó fogakkal didergett a hidegben. Türelmetlenségében újból kopogni kezdett.

— Ezúttal a harmadik emeleti ablak nyílt ki, újból a csiga bukkant elő.

— Kedves csigabiga — kiáltott Fajankó, — két órája várok és ebben a kutyának való időben egy óra olyan hosszú, mintha egy esztendő volna. Az ég szerelmére kérlek, siess egy kicsit.

— Kedves Jankó barátom! Már mond-

tam neked, hogy én csiga vagyok és a csigák sohasem sietnek. — Ezzel újból becsukta az ablakot.

Nemsokkal ezután éjfél után ütött a toronyóra, majd 1 óra is, 2 óra is elmúlt, de a kapu még mindig zárva maradt.

Most már elfogyott Fajankó türelme. Teljes erejéből dörömbölt a kapun és rázta a kilincset. A kilincs azonban gyíkká változott, kiugrott kezéből és eltűnt az utcai csatornában.

— Még csak ez hiányzott! — dühöngött Fajankó. — Úgy látszik, nem marad más hátra, a lábammal is segíteni kell.

Nekiszaladt és belerugott az ajtóba. Az egyik deszka azonban befört és hősrünk lába bennragadt. Hiába szedte össze minden erejét, nem tudta kihúzni. Higgyétek el, hogy nem valami nagy gyönyörűség, egyik lábbal a földön, másik lábbal ajtóba szorúlva állni, de Fajankónak nem volt más választása, várni kellett, ameddig segítségére sietnek.

Végre hajnalban kinyílt az ajtó. A derék csiga igazán megerőltette magát, kilenc óra alatt leérkezett a negyedik emeletről a földszintre.

— Mit csináltál a lábaddal? — kérdezte csodálkozva.

— Hosszú história volna azt így egy szuszra elmesélni. Szabadíts ki inkább ebből a lehetetlen helyzetből.

— Nem értek én az ilyesmihez. Majd elhívatom az asztalost.

— Kérd meg inkább anyuskámat, ő biztosan kiszabadít.

— Nem lehe! Alszik és megparancsolta, hogy ne költjük fel.

— De én nem maradhatok naphosszat az ajtóhoz szegezve!

— Miért ne? Még szórakozást is találhatsz. Számold meg, hogy hány bogár szalad el az ajtó előtt.

— Legalább hozz valami ennivalót, hiszen majd meghalok az éhségtől.

— Nagyon szívesen, azonnal.

Az azonnal, csak három óra hosszat tartott. Ekkor végre megjelent a fürge csiga, fején egy ezüsthálcával. A hálcán húst, kenyere és pár szem barackot hozott.

A sok csalódás után ez volt az első vigasztalás Jankó barátunk részére. De öröme nem tartott sokáig, mert amint az ételhez nyúlt, a kenyér kövé, a hús vassá és a barackok üveggolyókká változtak.

Fajankó fajtékozott a dühtől. Megragadta az ezüsthálcát és a csiga fejéhez akarta vágni, de a sok szenvedés elvette minden erejét, ájultan összeesett.

Amikor magához tért, ágyában feküdt. Mellette állt a jószívű tündér és komolyan mondogta:

— Fiacskám, nagyon rossz voltál, de megbűnhődte téged. Még ez egyszer utoljára megbocsájtok engedelmiségedért.

Fajankó sírva csókolta kezét jóságos édesanyjának és nagyon komolyan megígérte, hogy soha többé nem lesz rossz.

A tündér új ruhát várt hősünknek és ő ismét elment az iskolába. Olyan szorgalmasan tanult egész évben, hogy a bizonyítványa tiszta kitűnő volt, sőt a vizsgán egy szép jutalmakönyvet is kapott.

A tündér büszke volt fiacskájára és megelégedetten mondotta:

— Szorgalmad jutalmául tőlem is szép ajándékot kapsz. Teljesítem szíved legforróbb kívánságát. Eleget szenvedtél mint Paprikajancsi, ma éjszaka átváltozol igazi, rendes kisfiúvá. Ennek örömeire holnap nagy uzsonnát rendezünk, amelyre meghívhatod valamennyi pajtásodat. Kaptok kávékaláccsal, vaját és mézet.

Fajankó öröme leírhatatlan volt. Hogyne, hiszen annyi minden baj érte, annyit szenvedett, hogy már nem is hitte, hogy ez valaha másképp is lehet. És most, úgy látszott, mi sem áll útjában hogy ez holnap bekövetkezzék, ha...

Sajnos, Fajankó életében mindig akad egy „ha” ami minden szépet elrontott.

HARMINCEGYEDIK FEJEZET:
**amelyben megismerkedünk
„Kolompossal“.**

Fajankó ebéd után elindult a városba, hogy meghívja barátait az uzsonnára.

— Jól vigyázz! — intette a fündér. Mielőtt besötétednék, gyere haza!

— Egy óra múlva ittthon leszek, — ígérte Fajankó.

— Ne ígérj sokat Fajankó! Aki sokat ígér, keveset tart meg.

— Lehet, hogy mások így tesznek, de én nem. Különben is, ha igazi kisfiú leszek...

— Várj még! Ma még csak Paprikajancsi vagy. Szörnyű baj lenne abból, ha ma nem engedelmeskednél. Nem is akarok arról beszélni, de sejtethed, hogy mi.

— Ne félj anyuskám. Eleget tanultam már a saját káromon.

— Jankó, várjunk holnapig!

Hősünk elbúcsúzott édesanyjától és vidáman dalolva indult útjára. Egy óra alatt csakugyan valamennyi pajtását meghívta. A legtöbben szívesen elfogadták a meg-

hívást, némelyek azonban kérefték magukat. De mikor Jankó barátunk a mézes-vajas kenyérrel hozakodott elő, valamenynyien megígérték eljövetelüket. Mint mondták, csak azért, hogy Fajankónak örömeit szerezzenek.

Fajankó legjobb barátja Laci volt. A fiúk ezt a sovány fürge fickót általában csak „Kolomposnak” hívták, mert minden huncutságban, minden csínyben ő volt a főkolompos. Épen ezért szerette Fajankó legjobban, valamennyi pajtása között. Most is őt akarta először meghívni, de nem találta otthon. Már háromszor kereste lakását, de hiába ment oda, Kolompos még mindig nem érkezett haza. Hősünk erre végigjárta mindazokat a helyeket, ahol együtt szoktak játszani és végül megtalálta a város szélén, egy szérűskertben.

— Hol bujkálsz Kolompos? — kiáltott rá már messziről. Mif csinálsz itt a világ végén?

— Éjjélig várok, akkor megszököm.

Lacinak ugyanis rossz bizonyítványa volt és félt édesapjától akit csak estére vártak haza.

— Hová készülsz? — kérdezte tovább hősünk.

— Messzire, nagyon messzire.

— Már háromszor keresfelek ottthon.

— Miért?

— Nem halloftad mi lesz holnap?

— Nem én. Mi lesz?

— Holnap reggelre átváltozom rendes kisfiúvá. Épen olyan leszek mint te és a többiek.

— Éljen! Gratulálok Fajankó.

— Jöjj el tehát hozzánk holnap délután, amikor ezt a nagy eseményt megünnepeljük.

— Nem lehet Jankó barátom. Mondtam már, hogy megszököm.

— Mikor?

— Nemsokára.

— Hová igyekezel?

— A világ legszebb országába.

— Hogy hívják azt az országot?

— Lustaország. Gyere velem Fajankó.

— Dehogy megyek, van eszemben!

— Pedig nem bánnád meg. Amint mondtam Lustaország a legszebb ország a földkerekségen. Nincsen ott se könyv, se iskola, sőt meg is büntetik azt, aki tanulni akar. A nagy szünidő január elsejétől december 31-ig tart. Hej! Ez már nekem való hely. Sok művelt ország példát vehetne róla!

— Nagyon szép; de mondd csak Laci mit csinál ott az ember reggeltől estig?

— Játszik reggeltől-estig. Éjszaka alszik, reggel fölkel és folytatja a játékot, amit előző este abbanhagyott.

— Hm! — főprengött Fajankó, — nem is olyan rossz dolog, ha az ember meggon-dolja.

— Ha neked is tetszik, gyere velem! De ne sokat gondolkozz! Jössz, vagy nem jössz?

— Nem megyek. Megígértém anyuská-mnak, hogy ezentúl mindig jó leszek és meg is tartom ígéreteimet. Különben is, mindjárt beesteledik, megyek haza. Szerencsés utat Kolompos. Isfen veled.

— Miért sietsz annyira, nincs a nyakadon a tatár?

— Megígértém anyuskámnak, hogy otthon leszek, mire besötétedik.

— Na, maradj még egy kicsit!

— Nem maradhatok, késő lesz.

— Csak egy nagyon kicsit.

— Anyuskám megharagszik.

— Ha haragszik, majd kibékül — mon-dotta a haszontalan Kolompos.

— Egyedül utazol? — kérdezősködött tovább Fajankó.

— Hová gondolsz! Huszonnégyen me-gyünk!

— Gyalog mentek?

— Még csak az kellene. Mindjárt megér-kezik a kocsi, amely egyenesen Lusaor-szágba visz.

— Jó lenne, ha hamarosan jönne. Szeretném látni, hogyan indultok útnak.

— Hát várj még egy kicsit.

— Már épen eleget vártam. Anyuskám aggódni fog miattam.

— Szegény tündér! Még majd azt hiszi, hogy megevett egy denevér!

— Na ne csúfolódj! Azután mondd csak Laci! Csakugyan nincs iskola abban az országban?

— Nincs, persze, hogy nincs!

— Tanítók sincsenek?

— Még egy fia tanító sincs.

— Sohasem kell tanulni?

— Soha az életben.

— Hej! de szép ország, — sóhajtott Fajankó. — Nem voltam ugyan még ott, de könnyen el tudom képzelni, milyen jó élet lehet.

— Hát gyere velem!

— Nem, Kolompos barátom! Hiába buzgólkodol, nem csábítasz el engem. Megígértem anyuskámnak, hogy jó fiú leszek és ezúttal meg is tartom ígéreteimet.

— Hát akkor Isten áldjon Fajankó! Tiszteltetem az iskolát!

— Szerencsés utat Kolompos és jó mulatást! Azután a nagy játékban meg ne feledkezzél régi pajtásaidról!

Fajankó megindult, de alig ment három lépést, visszafordult:

— Lacikám! Lustaországban igazán sohasem kell iskolába járni?

— Soha, de soha.
— Biztosan tudod, hogy a nagy szünidő január elsejétől december 31-ig tart?

— Egész biztos.

— Hej, de gyönyörű ország lehet az! — mondotta Jankó barátunk szomorúan. De ez egyszer még erős maradt. Gyorsan megindult:

— Szerencsés utat Laci!

— Isten veled Fajankó!

A kíváncsiság azonban nem hagyott békét Jankó barátunknak. Még egyszer visszafordult:

— Mikor lesz itt az a kocsi?

— Mindjárt!

— Hát, ha nem kell többet várnom, mint egy óráig, akkor itt maradok és megnézem, hogyan indulsz útnak.

— Mit szól majd a tünder? — gúnyolódott Kolompos.

— Most már úgy is késő van. Egy órával több, vagy kevesebb nem számít.

— Szegény Fajankó, hogy fog haragudni a tünder.

— Ha haragszik, majd kibékül! — felelt Fajankó, Laci előbbi szavaival.

Időközben besötétedett. A két jómadár már hosszú ideje várakozott, amikor feléjük közeledő kocsilámpa fénye tünt szemükbe és nagy messzeségből kürtölés hallatszott.

— Látod? Hallod? — kiáltott Kolompos.

— Mit? Mit? — kérdezte Fajankó.

— Itt jön a kocsí. Velem jössz, vagy itt maradsz?

— Igazán nem kell ott tanulni?

— Nem hát! Egy szót sem!

— Istenem de szép ország lehet! Gyönyörű ország!

HARMINCKETTIK FEJEZET:

amelyben Fajankó Lustaországba
utazik.

Hatalmas, gummikerekű póstakocsi közeledett. Tizenkét pár csacsi húzta, amelyek

mind egyforma nagyok, de mind különféle színűek voltak. Akadt közöttük fehér, szürke, tarka, csíkos, peffyes, sárga sőt kék számár is. Patkó helyett valamennyi sárga gummitalpú cipőt viselt. Hát még a kocsis! Láttátok volna gyermekek ezt a gyönyörű figurát. Holdvilágképét, gömbölyű

arcát sohasem hagyta el a mosolygás, hangja pedig szakasztott olyan hízogató volt, mint a macska dorombolása, amikor úrnője ölében ül. Hízogatósával minden könnyelmű gyermeket hálójába kerített, mert

aki csak meglátta, mind vele ment Lustaországba.

A kocsi ezúttal is tele volt. A kis haszonfalanok olyan szorosan ültek egymás mellett, mint a heringek a hordóban, de egyikük sem panaszkodott. Mindnyájan boldogok voltak, hogy eljűnak abba a gyönyörű országba, ahol nincs iskola és nincs tanulás. Nem gondoltak szüleikre, nem voltak éhesek, nem voltak álmosak, azt sem tudták, mit csináljanak örömeikben.

A kocsi megállt, a kocsis mosolyogva fordult Lacihoz.

— Te is velünk jössz fiacskám Lustaországba?

— Igen, éppen a kocsit vártam!

— Rendben van! De nézd csak, nincs több hely a kocsiban, egészen tele van.

— Annyi baj legyen! — kiáltott Kolompós vígan. — Legrosszabb esetben a kocsi lépcsőn is utazhatom. Nem újság az nekem, megtettem már máskor is. — Ezzel már föl is kapaszkodott a lépcsőre.

— És neked mi a terved kis barátom? — kérdezte a kocsis Fajankót. — Te is velünk jössz?

— Nem! Én íthton maradok. Hazamegyek és szorgalmasan tanulni fogok, hogy derék ember legyek belőlem.

— Sok szerencsét hozzá és — jó mulatást!

— Fajankó! — kiáltott Laci. — Hallgass rám és gyere velünk. Olyan jó dolgunk lesz!

— Nem, én itt maradok!

— Gyere, gyere te is! — kiáltották a kocsiból.

— Mit mond majd anyuskám? — ellenkezett Fajankó, de már rosszul esett neki, hogy nem mehet el a többiekkel. Nagyot sóhajtott és megtörölte szemeit a kabátja ujjával.

— Ne búsulj pajtás! — kiáltotta a kis ember. — Gyere inkább velünk a boldogság hazájába.

Fajankó ismét sóhajtott egyszer, azután még egyszer és még egyszer. Nem tudott tovább ellentállni a csábításnak:

— Szorítsatok nekem is helyet, veletek megyek!

— A kocsi fele van, — mondotta a kis ember. — De hogy bizonyítsam milyen szívesen látlak, gyere ide a bakra, én majd gyalog megyek.

— Nem! Ebbe nem egyezem bele. Inkább felülök az egyik csacsira és azon utazom.

Ezzel felugrott a rudas melletti csacsi hátára, de az nagyot rugott és Jankó barátunk a földre pottyant. Hallottátok volna azt a lármát és nevetést, amit a fiúk csaptak. Csak a kis ember nem nevetett. Odament a makacs csacsihoz, úgy tett mintha kedveskednék és a fülébe sugott valamit, de valójában leharapta a füle hegyét.

Fajankó nagyon szégyenkezett ügyetlenségéért. Dühösen feltápászkodott és hatalmas ugrással ismét a szamar hátán termett.

Olyan szépen sikerült az ugrás, hogy a fiúk mind megfapsolták érte.

A kocsi megindult. A csacsik egyenletesen trappoltak. Fajankó már el is felejtette paripája makrancosságát. Büszkén ült a nyeregben, amikor a ravasz csacsi új haszonfalanságot eszelt ki. Hirtelen kirugott mindkét hátsó lábával és Jankó barátunk ismét a sárba pottyant.

A kocsiban újra kezdődött a nevetés, de a kocsis most sem tartott a többiekkel. Ismét odament a csacsihoz és leharapta a másik füle hegyét is. Ezután Fajankóhoz fordult és vigasztalva mondotta:

— Ülj csak nyugodtan vissza paripádra. Bogaras egy kicsit, de már beszéltem a fejével. Most majd nyugodtan viselkedik és nem fog többé ledobni.

Fajankó újból nyeregbe ült, a kocsi tovább ment. A fiúk időközben elszundikáltak, a

kocsiban csönd volt. Egyszerre halk suttogás hallatszott:

— Szegény fickó! Majd megbánod még, hogy engedetlen voltál és megszöktél édesanyádtól!

Hősünk ijedten nézett körül, de senkit sem látott. A csacsik egyenletesen trappoltak, a kocsiban valamennyi fiú mélyen aludt. Laci hangosan hortyogott és a kocsis csöndesen dúdolgatott a bakon:

„Gördül a csöndes éjben
Fekete kocsim,
Huszonnégy rossz fiút visz
Két tucát csacsim.

Azelőtt a csacsik is
Rossz fiúk voltak,
Lustaországban, sej, haj!
Vígán játszottak.

Így végződik a játék,
Észre sem veszik;
Szamárrá változnak és
Húzzák a kocsit.”

Fajankó nem is figyelt a dalra. Kufatta honnan jöhetett a titokzatos suttogás, de hiába meresztette szemeit, senkit sem látott a közelben. A suttogó hang tovább folytatta:

— Fajankó, te ostoba Paprikajancsi! Hallgass rám: Nem sok idő múlva te is ugyanúgy fogsz sírni mint én, de akkor már késő lesz. Mert aki nem fanul, nem szereti a könyveket, megszökik szüleitől és fanítójá-

tól, örök életében játszani és lustálkodni akar, az megjárja. Hidd el nekem, én tapasztalásból beszélek.

Rémülten ugrott le a csacsiról Fajankó és megrántotta a gyeplőt. A kocsi tüstént megállt. Hősünk bámulva vette észre, hogy a csacsi, amelynek hátán eddig lovagolt, könnyezik.

— Kocsis bácsi! — kiáltott ijedten, — miféle csacsi az, amelyik sír?

— Soh'se törődj vele! Most sír, majd később nevetni fog!

— Jó jó! De hol tanult meg beszélni?

— Idomított kutyák között élt három esztendeig, bizonyosan ott ragadt rá egy pár szó.

— Szegény állat! — sajnálkozott Fajankó.

— Előre, előre! — kiáltott a kocsis ostorát csattogatva. — Nem vesztegethetjük az időt, mert egy csacsi sír. Kapaszkodj fel gyorsan a nyeregbe és gyerünk tovább, mert még hosszú út áll előttünk.

Fajankó szó nélkül engedelmeskedett. A kocsi tovább haladt és reggelre szerencsésen megérkeztek Lustaországba.

Ilyen ország nincs több a világon. Csupa fiú lakik benne, a legöregebb 14, a legfiatalabb 8 éves. Az utcákon vidám élet folyik. A fiúk csapatokban járkálnak és olyan lármát csapnak, hogy mindenki megsüketül, aki nem dugott vattát a fülébe. Egyikük golyókkal vagy csigával játszik, mások futballoznak, vagy bicikliznek. Van aki hinta-

lovon nyargal. Szembekötősdit is játszanak; üsd a harmadikat, vagy ha fetszik, kinn a bárány, benn a farkast. Aki megunja a társasjátéko, cigánykereket vet, énekel, vagy karikázik. A papírcsákót és fakardot sem árulják boltban. Mindenkinek annyi van belőle, amennyit csak szeme szája kíván. Vége-hossza nincs a kiabálásnak, fűtyülésnek, dalolásnak, sőt olyan is akad, aki hangos kukorékolásban leli kedvét. Van is olyan

lárma, hogy tíz jazz-band kismiska hozzá képest.

Minden utcasarkon reggeltől estig gyermekszínház játszik. Egyik előadás a másikat éri és még így is alig lehet helyet kapni. A

haszontalan lurkók össze-vissza firkálják a házakat szénnel és krétával:

Éljen Lustaország! Le az iskolálak! Dop-játok szemétre a számtankönyveket!

Mit gondoltok gyermekek, vajjon hányasa volt annak helyesírásból, aki ezeket a díszes feliratokat készítette?

Fajankó, Kolompos és a többiek, akik együtt érkeztek Lustaországba, hamarosan

összebarátkoztak a régebbi lakókkal. Mindenbe belekóstoltak, mindent végigpróbáltak és éltek világukat reggeltől estig.

— Hej, de szép az élet! — kiáltotta Fajankó, amikor egyszer az utcán találkozott Kolompossal.

— Látod, mégis csak nekem volt igazam. És te mégis haza akartál menni a tündérhez és tovább tanulni. Igazán csak nekem köszönheted, hogy nem ülsz ma is abban az unalmas iskolában. Mennyi fáradtságomba került, amíg rábeszéltelek, hogy velem gyere. Most már beláthatod, hogy én voltam egyedüli jóakaród.

— Igazad van Kolompos! — ismerte be Jankó barátunk. — Egyedül neked köszönhetem szerencsémét. De tudod mit mondott egyszer rólad a tanító úr?

— Mit?

— Óva intett tőled és azt mondotta: Ne barátkozz Lacival, mert rossz fiú és téged is rosszra fog csábítani.

— Látod milyen ostoba volt, — felelt sajnálkozó hangon Kolompos. — Tudom, hogy soha sem szeretett, hiszen mindig szidott. De én nem haragszom érte, megbocsájtok neki.

— Akármit is mondott a tanító úr, te derék fiú vagy Laci! — szólt meghatottan Fajankó. Ezzel a két jó pajtás összeölelekezett és örök barátságot fogadott.

HARMINCHARMADIK FEJEZET :

amelyben szomorú vége lesz a víg
életnek.

Az idő gyorsan repült. Alig vették észre a fiúk, hogy már öt hónap felt el lustálkodással. De ki is használták jól az időt. Reggeltől estig játszottak és sohasem vettek könyvet a kezükbe. Egy szép reggelen azután arra ébredt Jankó barátunk, hogy vége a lustálkodásnak.

Vajjon mi történt? Türelem kis olvasóim, mindjárt megtudjuk.

Tehát Fajankó felébredt és, mint máskor is, első dolga volt megvakarni a füle tövét. Amint azonban fejéhez ért, észrevette — mit gondoltok, vajjon mit? — hát észrevette, hogy füle ugyancsak megnőtt az éjszaka.

Talán még emlékeztek arra, hogy Fajankónak eredetileg olyan kis füle volt, hogy szabad szemmel alig lehetett látni, mert apuskája, Péter, annakidején elfelejtett külön füleket faragni.

Rémülten ugrott ki az ágyból. Kereste a tükröt, de seholsem találta. Vízet öntött a

mosdótálba és belenézett. — Oh szörnyűség, mily rettenetes kép tárult eléje. Bár sohasem látta volna! Egy éjszaka alatt számárjüle nőtt.

Szegény Fajankó! Szégyenkezésében és kétségbeesésében azt sem tudta fiú-e vagy leány! Hiába sírt, hiába jajgatott, hiába verte fejét a falba. Fülei nem lettek rövidebbek, sőt nemsokára szőrösödni is kezdtek.

A szomszéd szobában lakó csinos kis ürge meghallotta a nagy jajgatást és átment, hogy megvigasztalja szomszédját. Részvéttel kérdezte a keservesen jajgató Fajankótól:

- Mi baj van szomszéd úr?
- Jaj kedves ürge barátom, nagyon beteg vagyok. Tapogassa csak meg a pulzusomat!
- Bizony, az erősen ver!
- Talán lázam is van?
- A kis ürge felállt hátsó lábára, újból megfogta Jankó barátunk csuklóját, pontosan megszámolta az érverését, azután szomorúan mondotta:
- Kedves szomszéd uram, itt nagy baj van!

- Csak nem? — ijedezett hősiünk.
— Bizony ez veszedelmes láz!
Milyen láz?
— Ugy hívják, hogy számlázás!
— Sohasem hallottam róla, — szólt Fajankó fejét csóválva.
— Pedig csúnya betegség. Két, vagy három óra múlva nem leszel Paprikajancsi, hanem...
— hanem micsoda?
— Valóságos négy lábú számar. Azután majd jön egy parasztgazda. Megvásárol és hazavisz. Otthon befog a kocsijába és tejet, meg zöldséget fogsz vinni a városba.
— Oh jaj nekem! — kiáltotta kétségbeesetten Fajankó és teljes erejéből ráncigálni kezdte füleit, de hiába, mert azok jó erősen fejéhez nőttek.
— Kedves barátom — csitította az ürge, — hiába jajgatsz, hiába sírángozol, semmi sem segíthet rajtad. Az a kikerülhetetlen sorsa minden haszontalan gyermeknek, aki nem akar tanulni, egész napját játékkal és lustálkodással üti agyon, hogy előbb, vagy utóbb nagy számar lesz belőle.
— Nem tréfálsz? — kérdezte ijedten Fajankó.
— Sajnos, nagyon komolyan beszéltem. Ezen nem lehet segíteni, korábban kellett volna meggondolni a dolgot.
— Pedig nem is én vagyok az oka! Hidd el nekem, kedves ürge pajtás, hogy csakis egyedül a Kolompos az oka.

— Ki az a Kolompos?

— A legjobb barátom. Én haza akartam menni, tanulni akartam, mindig engedelmes akartam lenni, de Kolompos azt mondta: Miért kínlódnál? Mire jó az asok tanulás? Inkább gyere velem Lustaországba. Ott reggeltől estig játszani fogunk!

— Látod, látod! Hát miért hallgattál haszontalan pajtásod szavára? Miért nem engedelmeskedtél inkább édesanyádnak, aki bizonyosan nagyon szeret?

— Miért? Azért kedves ürge pajtás, mert ostoba Paprikajancsi vagyok és sohasem hallgattam az okos szóra. Ha otthon maradtam volna anyuskámnál — milyen jó is volt ő mindig hozzám, — már nem is volnék Paprikajancsi, hanem rendes kisfiú. Jaj neked Kolompos ha találkozunk! Úgy eldöngöflek, mint a kétfenekű dobot.

Ezzel megindult, de a kapuban eszébe jutott, hogy így számárfülekkel nem mutatkozhatik a többiek előtt. Mit szólnának azok hozzá? Na hiszen! Vége-hossza nem lenne a csúfolkodásnak! Sokáig törte fejét, hogy mit csináljon, végre is kemény papírból kivágott egy hosszú sapkát és fejére húzta.

Végig járta az egész várost, hogy Kolomposzt megtalálja, de hiába kereste, sehol sem volt. Kérdezősködött ennél is, annál is, de ma még senki sem látta pajtását. Végül elérkezett Kolompos lakásához és kopogott az ajtón.

- Ki az? — kérdezte Kolompos.
- Én vagyok! — felelt Fajankó.
- Várj egy kicsit, mindjárt kinyitom.

Teljes félóráig tartott, ameddig Kolompos elkészült és kinyitotta az ajtót. Csodálkozva látta Fajankó, hogy Laci ugyanolyan papírsapkát visel a fején mint ő. A Paprikajancsi kárörvendve látta, hogy Kolomposnak ugyanaz a baja mint neki, de úgy tett mintha mitsem tudna és barátságosan kérdezte:

- Hogy vagy Kolompos barátom?
- Mint a hal a vízben.
- Igazán nincs semmi bajod?
- Megmondanám, ha volna.
- Ne haragudj Kolompos, de kíváncsi vagyok, miért húztad a füleidre azt a hosszú papírsapkát?

— A doktor bácsi rendelte, mert fáj a fogam. De mondd csak Fajankó, miért vettél fel te is kalap helyett papírsapkát?

— Nekem is a doktor bácsi rendelte, mert fáj a torcom!

— Szegény Fajankó!

— Szegény Kolompos!

— A szobában mély csönd lett. A két jóbarát hallgatva bámulta egymást. Mindkettő ki akarta nevetni a másikat, de bizony egyiküknek sem volt hozzá bátorsága. Végül Fajankó odament pajtásához és halkán a fülébe sugott:

— Kedves Kolompos! Vajjon nem a füled fájt-e?

— Soha életemben nem fájt a fülem! Talán neked fáj?

— Nekem sem fájt soha, de ma reggel mintha éreztem volna valamit az egyiken.

— Érdekes! Én is.

— Te is! Melyiken?

— Mind a kettőn! Es te?

— Bizony én is! Úgy látszik ugyanaz a bajunk van.

— Magam is azt hiszem.

— Kolompos! Volna egy kérésem!

— Nagyon szívesen teljesítem. Mit kívánsz?

— Szeretném látni a füledet.

— Nagyon szívesen megmutatom, de előbb lássuk a tiedet.

— Miért az enyémet? Előbb a tiedet!

— Nem barátocskám. Ha te megmutatod, megmutatom én is.

— Tudod mit — mondotta a Paprikajancsi — egyezzünk meg.

— Nem bánom, de hogyan?

— Vegyük le a papírsapkákat egyszerre.

— Rendben van.

— Tehát figyelj ide: Egy, kettő, három!

Háromra lerepült a két papírsapka és

Fajankó is, Kolompos is meggyőződhetett arról, hogy csakugyan egyforma betegségben szenvednek. Olyan gyönyörű látvány volt, hogy mindketten harsány kacagásban törtek ki. Nagyokat bólogattak fejükkel, egymáshoz dörzsölték fülüket, szóval nagyon jól mulattak, de egyszerre vége szakadt a jókedvnek. Kolomposnak elakadt a szava, elsápadt és megcsuklott a térde.

— Segíts Fajankó! — kiáltott rémülten.

— Mi bajod van?

— Nem tudok egyenesen állni!

— Én sem! — sóhajtott Fajankó és aggasztóan inogni kezdett.

Ó szörnyűség! Kis idő múlva már mindketten négylábon szaladgáltak fel és alá a szobában. Karjaik lábszáraikká változtak, arcuk megnyúlt és bőrüket szürke szőr fedte be. De még hátra volt a fekete leves, a legrettegefesebb szék, amikor nőni kezdett a hosszú számárjak. Keservesen sírángoztak és jajgattak, de bár ne tették volna, mert egyszerre elakadt a szavuk, nyögtek egy kicsit és azután — azután visszhangzott a ház két hatalmas i-á, i-á kiáltástól.

Nem sokkal ezután kopogtattak az ajtón. Goromba hang kiáltott be a szobába:

— Nyissátok ki az ajtót, én vagyok itt a postakocsi kocsisa. Nyissátok ki azonnal, mert baj lesz.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET:

**amelyben Fajankónak nagyon rosszul
megy a dolga.**

A kis ember nem sokáig várt, hanem egy keffőre betörte az ajtót és nevetve lépett a szobába:

— Jó reggelt finom csemeték! Egész jól megy már a dolog, rögtön megismertem a hangotokat!

A két csacsi bánatosan állt a sarokban. Fülüket, farkukat lelógaták, igazán szomorú látvány volt.

A kis ember megsímogatta és megpacskolta őket. Azután keféjét és vakarót vett elő és rendbehozta borzas szőrüket. Olyan takaros csacsik lettek, hogy öröm volt nézni.

A ravasz kocsisnak épen elfogyott a pénze és így még aznap vásárra vitte az újdonsült szamarakat. Vevő bőven akadt. Kolompos egy kertészhez került, Fajankót pedig egy cirkuszigazgató vásárolta meg, aki idomítani akarja, hogy felléptethesse cirkuszában.

Látjátok gyermekek, micsoda utálatos mesterséget űzött a kis ember. Mézes-mázos szavaival, mosolygó arcával elcsábította a könnyelmű, haszontalan fiúkat. Valahányszor elindult, mindig összeszedett egy csomó iskolakerülőt, akik nem akartak engedelmeskedni és nem akartak tanulni. Magával vitte őket Lustaországba. Ott azután kezdődött a heje-huja, dínom-dánom, játék és lustálkodás reggeltől estig. Mivel nem tanultak, nem dolgoztak, mindig ostobábbak és ostobábbak lettek, a végén pedig szamarakká változtak. A szamaraknak jó ára volt abban az időben, úgy hogy a kis ember sok pénzt szedett össze csúnya mesterségével. Beszélték azt is, hogy milliomos lett belőle.

Hogy mi történt Kolompossal, azt majd megtudjuk később. Lássuk előbb Jankó barátunk sorsát.

Szomorú napok virradtak a Paprikajancsira. Bevezették az istállóba és gazdája egy nyaláb szalmát dobott eléje a jászolba. Fajankó megkósfolta, de rögtön ki is köpte. Új gazdája fejét csóválta és odadobott egy nyaláb szénát is, Jankó barátunknak azonban ez sem ízlett,

— Na várj csak te finyás csacsi! — kiáltott gazdája mérgesen. — Neked még a széna sem elég jó? Majd kiverem én a fedéből az ilyen bogarakat!

Ezzel alaposan rávágott ostorával Fajankó hátára.

A Paprikajancsi fájdalmában sírni akart, de a sírásból megint csak hatalmas i-á, i-á lett.

Szerencsére a cirkuszigazgató értett a szamarak nyelvén és így rájött, hogy mit akar Jankó barátunk mondani.

— Ha nem tetszik a szalma, egyél szénát — felelte.

— Hasfájást kapok a szénától — iázott Fajankó.

— Te talán azt hiszed, hogy én csokoládéval traktálom a szamaraimat — mondotta dühösen az igazgató és még nagyobb csapott Jankó barátunk hátára.

Fajankó látta, hogy legokosabb lesz, ha nyugton marad, ezért nem is felelt semmit. A cirkuszigazgató kiment, bezárta az istálló ajtaját és Jankó barátunk egyedül maradt éhségével és szomorú gondolataival. Az éhségtől ásítani is kezdett. Képzeljétek el milyen gyönyörű látvány lehet az, amikor egy szamár ásít.

Végre is az éhség rávitte hősünket, aki bizony már jó ideje semmit sem evett, hogy újból megkóstolja a szénát. Sokáig rágta, ameddig rászánta magát, hogy lenyelje. A végén mégis csak lement valahogy.

— Nini, nem is volt olyan rossz — gondolta meglepetve Jankó. — Igaz, ha otthon maradtam volna, most széna helyett legalább is szilvásgombócot ehethném, de sajnos ezen már nem változtathatok.

Másnap reggel, amikor felébredt első dolga volt megnézni, maradt-e a jászolban egy kis széna. Miután azonban már este mind megette, kénytelen volt a szalmával megpróbálkozni. Megkóstolta. Eleinte nehezen ment, de a végén bizony ezt is elfogyasztotta az utolsó szálig, pedig de jó lett volna, szalma helyett egy kis tejszínhab.

— Úgy látszik nincs más hátra — motyogta magában — meg kell szoknom ezt a finom kosztot. Legalább okulna példámon minden lusta fiú, hogy hová vezet a henyélés. Hát, ha nehezen is megy, de meg fogom szokni a szénát is, szalmát is.

— Meg fogod szokni?! — vágott szavába gazdája, aki éppen most lépett az istállóba. — Majd adok én neked megszokást, te kényeskedő csacsi! Azt hiszed talán azért adtam pénzt érted, hogy egész nap zabálj?! Dolgozni fogsz, hogy megérdemeld a finom kosztot, amit tőlem kapsz! Értetted? Tehát mars előre a cirkuszba. Először is megtanulod, hogyan kell karikákon átugrálni. Azután következnek a papírfenekű hordók, azokon szépen át fogsz bujni, végül pedig arra is megtanítalak, hogyan kell polkát és bosztont táncolni a hátsó lábodon.

Fajankó, a szegény csacsi szépen meg-

tanulta mindezeket a boszorkányságokat. Eleinte nehezen ment. Sokszor csattogott hátán az ostor, de három hónap múlva olyan gyönyörűen végigcsinálta az összes mutatványokat, hogy öröm volt nézni.

Végre elérkezett a nagy nap, amikor Fajankónak először kellett bemutatnia tudományát a közönség előtt. Már egy héttel az előadás előtt óriási plakátokat ragasztottak a város valamennyi hirdetőoszlopára:

VILÁGLÁTVÁNYOSSÁG! VILÁGLÁTVÁNYOSSÁG!

A városunkban időző hírneves
cirkusz hétfőn augusztus 16-án
este kilenc órakor

ÜNNEPI DÍSZELŐADÁST TART,

amelyre ezennel tisztelettel meghívjuk
az egész város nagyérdemű közönségét.

Összes művészeink és művésznőink be-
mutatják utolérhetetlen mutatványaikat.

Párját ritkító világsszenzáció!

Városunkban először kerül bemutatásra:

Fajankó, a táncoló szamár!

A magas iskola diadala. Az igazgató saját
idomítása.

Az érdekes előadásnak minden jegyét napokkal előbb elkapkodták. Háromszoros árat fizettek azok, akik nem gondoskodtak idejében helyről.

A város összes gyermekeit, a fiúkat és leányokat, mind elvitték, hogy lássák a csodaállatot.

Amikor a műsor első részét befejezték, az igazgató lépett a porondra. Az ünnepélyes alkalomhoz mértén kiöltözködött: fekete frakkot és hófehér lovaglónadrágot vett fel, lábain pedig térdig érő lakcsizmák fényltek.

Előkelő meghajlással üdvözölte a közönséget és megkezdte mondókáját:

— Nagyérdemű közönség! Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

— Nekem jutott az a szerencse, hogy bemutathatom Önöknek a világ leghíresebb szamarát. Ez a csodaállat abban a megfisteltetésben részesült, hogy Európa összes királyai és császárai előtt csillogtathatta művészetét. Nagyon köszönöm szíves érdeklődésüket és megjelenésüket és kérem, hogy tiszteljenek meg továbbra is jóakaratukkal és figyelmükkel.

Nagy tetszést váltottak ki már e szavak is, de tomboló orkánná erősödött a tetszés, amikor Fajankó megjelent a porondon. A mai nagy napra gyönyörűen kicsinosították. Szattyánbőr kantárját csillogó rézgombok díszítették, fülei mellé egy-egy fehér rózsát tűztek. Sörényét szépen kétfelé fésülték és

mindkét oldalon vörös selyem szallaggal fonták be. Nyeregtakarója ezüsből, nyerge gyönyörű sárga bőrből volt. Farkába kék bársonypántlikát húztak, szóval ennivaló csacsi volt. Az igazgató a következő szavakkal mutatta be a közönségnek:

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Azt hiszem nem is szükséges megemlítenem, hogy micsoda nehézségekkel kellett megküzdennem, ameddig a szamarak ezen díszpéldányát megszerezhettem és befaníthattam. Mert világért se méltóztattnak azt gondolni, hogy ez a csacsi a mi barátságos háziállataink fajtájából való. De-hogy is! Ez a csacsi, valóságos afrikai vadszamar. Különben ezt kár is hangsúlyozni, hiszen, ha ránéz az ember, rögtön szemébe öflik a büszkeségnek, a szabadságszeretetének az a vad lángja, amely az állat szemében lobog. Mindent megkíséreltem, hogy Fajankót európai életre szoktassam, még a testi fenyték eszközeit sem mellőzhettem, de mindez hiába volt. Nemhogy a nemes állat szeretetét nyertem volna meg, ellenkezőleg: mindig több és több makacssággal és önfejűséggel találkoztam. Ekkor, saját egyéni rendszeremhez folyamodtam. Megvizsgáltam és megmértem a nemes állat fejét minden oldalról és a jobb füle mellett nevezetes rendelleneséget, egy egészen különleges daganatot fedeztem fel. Lerajzoltam és véleményem részletes ismertetésével beküldöttem a lon-

doni egyetemnek. A tudós testület teljes egészében elismerte feltevéseim helyességét és igazolta azon nézetemet, amely szerint Fajankónak a jobb füle mellett levő daganat, művészi táncmozdulatokra való különös hajlandóság jele. Ezt a szenzációs eredményt igyekeztem kihasználni azzal, hogy számaram eddigi nevelési irányát félretéve, minden erőmet lappangó tánc-képességének kifejlesztésére fordítottam. Ezután már minden csodálatos gyorsan és könnyen ment és az eredményről Önök szívesek lesznek személyesen meggyőződni. Mielőtt bemutatnám Önöknek a nemes állat tudományát, bátorkodom figyelmükbe ajánlani cirkuszom további előadásait, azon reményben, hogy társulatomat a jövőben is megtisztelik támogatásukkal.

Az igazgató újból meghajolt, Fajankóhoz fordult és barátságosan biztatta:

— Rajta Fajankó! Kezdjük az előadást. Mindenekelőtt köszöntsd a mélyen tisztelt hölgyeket és urakat, azután mutasd be tudományodat!

Fajankó letérdelt első lábaival, fejét a földre hajtotta és mozdulatlanul maradt egészen addig, ameddig az igazgató nem csattantott ostorával és ki nem adta a parancsot:

— Sétálj körül, lépésben!

Hősiünk felugrott és előkelően kimért lépésekkel körülsétálta a porondot.

— Most ügess Jankó! — parancsolta az

igazgató és Fajankó szép egyenletes ügésbe ment át.

— Galopp! — Jankó barátunk vágatni kezdett. Az igazgató ostora mind gyorsabban, gyorsabban pattogott és Fajankó e szerint gyorsította rohanását. A végén már úgy repült, mint a szélvész. Ekkor az igazgató pisztolyt vett elő, a levegőbe lőtt és a derék állat úgy tett, mintha eltalálták volna, levágódott a porondra.

A közönség az érdekes mutatványt mennydörgő tapssal jutalmazta, csak úgy visszhangzott a cirkusz.

Az igazgató, a porondon fekvő csacsi nyakára tette lábát és újból a levegőbe lőtt.

Az első mutatványnak vége volt, Fajankó felállhatott.

Önkénytelenül a közönség felé nézett és megállt, — mintha lábai földbe gyökereztek volna, — mert megpillantott az első sorban egy szép fiatal asszonyt, aki nyakán arany medaillont viselt, amelyben egy Paprikajancsi kép volt.

— Hiszen ez az én drága jó anyuskám! Ki is viselné más az arcképemet? — gondolta Fajankó. Örömében azt sem tudta mit csináljon. Kibálni akart:

— Anyuskám, édes jó anyuskám! — de bizony csak hatalmas i-á, i-á lett belőle. A közönségnek nagyon tetszett Fajankó szép hangja, különösen a gyermekek nevettek jól rajta.

Az igazgató azonban megharagudott, hogy csacsija a közönség előtt ilyen lármát csapott. Odament hozzá, megfordította ostorát és a nyelével nagyot ütött Fajankó orrára.

Szegény Jankó barátunk, mit tehetett egyebet, nyalogatta az ütés helyét, azt hitte, hogy így nem fáj annyira. Szomorúan nézett anyuskája felé, de a jó tündér már eltűnt, helye üres volt.

Most esett igazán kétségbe Fajankó. Szemei megteltek könnyekkel, olyan halkán, csendesén sírdogált magában, hogy senki sem vette észre, még az igazgató sem.

Az ostor újra csattant és felhangzott az újabb vezényszó:

— Fajankó vigyázz! Most bemutatod a nagyérdemű közönségnek, hogyan kell karikákon átugrani.

Fajankó nekiszaladt kétszer is, háromszor is, de valahányszor a karikához érkezett,

mindig elhagyta a bátorsága. A helyett, hogy átugrott volna a karikán, átbujt alatta. Végre nekibátorodott, nagy lendületet vett és ugrott; de óh jaj! Hátsó lábai megakadtak a karikában és fejfel előre zuhant a porondra. Bizony úgy megrándult a lába szegény csacsinknak, hogy csak nehezen tudott az állóba sántikálni.

A gyermekek óriási lármát csaptak. Tapoltak, kiabáltak: — Lássuk Fajankót. Hozzák vissza Fajankót! — De hiába. Jankó barátunk nemhogy ugrálni, de már járni sem tudott.

Másnap reggel eljött az állatorvos. Megvizsgálta a sebesültet és szomorú fejcsóválással kijelentette:

— Bizony, ezt a szegény csacsit nem tudom meggyógyítani, élete végéig sántítani fog.

Ezzel már ki is mondotta Fajankó halálos ítéletét, mert az igazgató rögtön oda szólott az egyik lovásznak:

— Sánta számmal nem tudok mit kezdeni. Aki nem dolgozik, azt nem etethetem. Vigyétek a vásárra és adjátok el.

Alig érkeztek a vásárra, rögtön akadtt vevő. Megkérdezte a lovászt:

— Mit kérsz azért a sánta csacsiért?

— Hús koronát.

— Talán hús krajcárt akartál mondani? Mire jó az ilyen sánta számár, semmire. Nekem is csak a bőre kell, mert nagydobos vagyok a színházi zenekarban. Tegnap beszakadt a dobom és úgy látom, hogy ennek a csacsinak jó vastag bőre van, épen megfelelő lesz.

Gondolhatjátok, mit érzett Fajankó, amikor hallotta, hogy dobot akarnak készíteni a bőréből. De hiába, nem tiltakozhatott ellene.

A nagydobos végül megegyezett a lovással, őt koronában és hazavitte Jankó barátunkat.

Másnap reggel kivezette a tengerpartra. Nagy követ akasztott Fajankó nyakába, hosszú kötelet kötött a lábára. Azután nagyot lökött rajta és a számár, nagy csobbanással a vízbe puffant.

A kegyetlen dobos erősen fogta a kötél
végét és várta, hogy áldozata megfulladjon.

III
=====

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET:

amelyben a halak megeszik a szamarat.

Jó félóra mulva már biztosra vette, hogy Fajankó megfulladt és óvatosan húzni kezdte a kötelet. Húzta-húzta és egyszerre megjelent a víz felszínén — a döglött szamár? — dehogy is a döglött szamár, egy vidáman kapálózó, nagyon is eleven Paprikajancsi.

Kővé meredve bámulta a jó dobos a csodát. Eleinte nem akart hinni szemeinek, de miután kétszer-háromszor jól belecsípett karjába és látta, hogy csakugyan nem álmodik, felbátorodott és kihúzta hősünket a vízből.

— Én egy szamarat dobtam a vízbe, — nyögte ki nagynehezen.

— A szamár én vagyok, — nevetett Fajankó vidáman.

— Te?

— Igen, én!

— Haszontalan fickó! Ugratni akarsz engem?

— Dehogy is ugratlak. Egész komolyan mondom.

— Hogy leheffél te, Paprikajancsi létedre valóságos négylábú számár?

— Az a tenger fítka. A vízben még történnek ilyen csodák!

— Vigyázz magadra! Ne mérgesíts fel, mert ha megharagszom . . .

— Kedves bácsi! Mindjárt meglátod, hogy igazat mondtam. Ha leveszed lábamról a kötelet, elmondom históriámat, elejétől végéig.

A dobos kíváncsi volt a különös történetre. Leoldotta a kötelet hősünk lábáról és Fajankó, hosszú idő után — ismét szabad volt.

— Hallgass tehát ide kedves dobos bácsi, — kezdte történetét Jankó barátunk. — Épen olyan Paprikajancsi voltam azelőtt, mint most. Nem sok választott el attól, hogy rendes kisfiúvá változzam, de én haszontalan fejemmel nem akartam tovább tanulni és egy rossz pajtásom szavára hallgatva megszöktem hazulról. Egy szép napon azután arra ébredtem, hogy számár lett belőlem. Hűh! Mennyire szégyeltem hosszú füleimet és bozontos farkamat. Nem kívánom neked, hogy valaha is számarlázt kapjál. Azután elvittek a vásárra és megvett egy cirkuszigazgató. Ez mindenáron táncművészt akart belőlem csinálni, de az első előadáson megborlottam, elestem és meg-rándult a lábam. A cirkuszigazgató sánta szamarát nem tudott táncoltatni, ezért ismét elküldött a vásárra, te pedig voltál olyan szíves és megvásároltál.

— Sajnos csakugyan így történt. Ráadásul még öt koronát is fizettem érted!

— Hát miért vettél meg?! Ki hallott ilyet, hogy az én bőrömből dobot csináljanak!

— Igaz ni, a dobomat sem tudom most használni, pedig vasárnap már szükségem lesz rá!

— Soh' se búsulj, kedves dobos bácsi! Sok szamár van még a világon!

— Hallgass te haszontalan fickó. Befejezted a történetedet?

— Még nem egészen. Szívesen folytatom, ha nem unalmas. Tehát te idehoztál, követ kötöttél a nyakamba, hosszú kötelet a lábamra és a vízbe dobtál. Ez alapján véve nagyon szép volt tőled, mert ugyanazzal az erővel agyon is üthetnél volna. Örökké hálás leszek azért, hogy vízbe akartál fojtani. Kifelejtetted azonban számításodból anyuskámat, a jószágos tündért.

— Ki az a tündér?

— Már mondtam, hogy édesanyám, aki épen úgy szeret engem, mint valamennyi édesanya gyermekét. Pedig meg sem érdemlem szeretetét. A jó tündér látta, hogy nemsokára megfulladok és hogy megmentsem, odaküldte a tenger összes halait. Ezek azt hitték, hogy csakugyan döglött szamár vagyok és megefték. Na nem egészen, csak a szamarát. Sohasem hittem volna, hogy a halak ilyen falánkok. Egy-kettőre bekebelezték fülemet, farkamat, bőrömet, zsíromat. Igazán szép volt tőlük.

— Mától kezdve — vágott szavába a dobos, — soha többé nem eszem halat. Ki gondolna arra, hogy ezek a ronda állatok döglött szamarakat zabálnak. Pfuj!

— Igazad van bácsi — felelte Fajankó. — Különben be is fejezem históriámat. Amikor a halak készen voltak az egész „szamár sággal“, hozzáfogtak a csontokhoz, jobban mondva a fához. Amint láthatod kemény fából faragtak. Ezért, nem sokra mentek velem és hamarosan odébb álltak. Igazán megköszönhetnék volna a finom ebédet, de úgy látszik, aki szamárhúst eszik, még az illendőségről is megfelejtkezik. Most már láthatod kedves dobos bácsi, hogy csakugyan megtörténhetik az a csoda, hogy valaki szamarat dob a vízbe és Paprikajancsif hús ki helyette. Ez az én történetem.

— Ót koronámba került ez a szép történet. Ezért a pénzért három könyvet is vehettem volna, így pedig se szamaram, se pénzem. Azaz, hogy várj csak, visszaszerzek én legalább valamit a pénzemből. Ujból elviszlek a vásárra és eladlak aprófnak, úgy látom jó száraz fából faragtak.

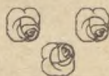
— Igazad van bölcs dobos! Vigyél a vásárra és adjál el! — kiáltotta Jankó barátunk és hatalmas ugrással a vízbe vetette magát. Amikor felszínre került, a part felé fordult és visszakiáltott:

— Isten megáldjon, kedves dobos bácsi! Ha megint szükséged lesz szamárbőrre, csak üzenj nekem!

Ezután tovább úszott. Amikor már jó messzire volt a partról, még egyszer visszafordult, szemérfület mutatott az elképedt dobosnak és csúfolódva kiáltotta:

— Nagyon sajnálom kedves dobos bácsi, de már nem szolgálhatok száraz fával, mert átnedvesedett a vízben.

Amint láthatjátok a Paprikajancsi régi jókedve és huncutsága ismét visszatért.

HARMINCHATODIK FEJEZET :

amelyben Fajankó ismét nagy bajba jut.

Fajankó találomra úszott a végtelen tengerben, halvány sejtelve sem volt arról, hogy hogyan kerül legrövidebb úton Hangyavárra.

Nemsokára megpillantott egy fehér márványsziklát, amely magasan kiemelkedett a víz színe fölött. A szikla csúcsán gyönyörű kecske állott, amely hangosan mekegett és integetett hősünk felé. Jankó barátunk a szikla felé úszott és csodálkozva látta, hogy a kecskének éppen olyan aranyos gyapja van, mint anyuskájának a jó tündérnek a haja. Hangosan dobogott szíve erre a felfedezésre. Kettőzött erővel úszott a szikla irányában. Már majdnem céljánál volt, amikor nem messze tőle hatalmas állat feje jelent meg a víz színén. Oriási nagyra kítátott szájában három olyan rettenetes fogsor villogott, amely még a bátrak bátrának vérét is megfagyasztotta volna.

Tudjátok gyermekek mi volt az? Már találkoztunk egyszer vele: ez volt az óriási céf.

Fajankó rettenetesen megrémült. Kétségbeesetten igyekezett elérni a partot, de a szörnyeteg mind jobban közeledett hozzá.

— Siess Fajankó, siess! — mekegett a kecske a parton.

Jankó barátunk kézzel-lábbal dolgozott.

— Siess Fajankó, siess, a szörnyeteg közeledik. Ha nem sietsz, elvesztél!

Hősünk kétségbeesetten erőlködött. Egyik kezével már megkapta a sziklát, a kecske feléje nyújtotta jobb első lábát, de késő volt. A szörnyeteg nagyot szuszogott és beszívta hősünket a torkába, egy jó csomó vízzel együtt. A gégéjén megakadt egy pillanatra a Paprikajancsi, de a következő lélekzetnél újabb tömeg víz zúdult befelé, amely hősünket a szörnyeteg gyomrába sodorta.

Jó negyedóráig feküdt Fajankó ájultan. Amikor visszanyerte eszméletét, azt sem tudta hol van. Körülötte olyan sötétség honolt, mint egy tele tintafartóban. Ezenfelül pedig valami egyenletes zúgás hallatszott, ami leginkább a vízesés dörgésére hasonlított. Hosszas gondolkodás után rájött a láрма okára. A cethal már öreg volt és nehezen szuszogott. Ezért hallatszott lélekzete úgy, mint a szélvihar zúgása.

Jankó barátunk nem volt nyúlászívű legény, de most bizony elszorult a szíve és keservesen jajgatott:

— Oh én szerencsétlen! Most azután igazán elvesztem. Ide még a jó tündér sem küldhet segítséget!

— Nekem is ez a véleményem! — halatszótt egy mély hang a sötétségből.

— Ki szólt hozzám? — kérdezte Fajankó, még jobban megijedve.

— Egy szerencsétlen delfin, akit az óriási cet veled együtt nyelt le. Miféle hal vagy te?

— Én nem vagyok hal, hanem Paprikajancsi.

— Ha Paprikajancsi vagy, mit keresel itt a cethal gyomrában?

— Nem keresek én semmit. A szörnyeteg lenyelt akaratom ellenére. Mi lesz velünk ebben a pokoli sötétségben?

— Szép csendben várunk, ameddig a cethal meg nem emészt mindkeftőnket!

— Nekem semmi kedvem sincs ahhoz, hogy megemésszenek!

— Nekem sem nyújt valami különös gyönyörűséget, de mit sem tehetünk ellene. Én megnyugszom sorsomban. Vízben születtem és vízben fogok meghalni. Egyforma rossz sors vár reám, akár a cethal emészt meg, akár kifognak az emberek és a szárazföldön esznek meg.

— Ó te bölcs delfin! Nem tudsz ennél okosabbat?

— Ez csak az én szerény véleményem volt, — mondotta udvariasan a delfin. — Ha okosabbat tudsz, ki vele mielőbb. Én fogok örülni legjobban.

— Innen mindenesetre ki kell jutnunk.

— Szaladj ki, ha tudsz!

— Milyen hosszú lehet a cethal?

— Farka nélkül több mint egy kilométer. Ebből láthatod, hogy a helyzetünk milyen kilátástalan.

Hirtelen úgy rémlett Fajankónak, mintha irdatlan messzeségben, valami pislákoló fényt pillantott volna meg.

— Vajjon mi lehet az a világosság? — kérdezte a delfintől.

— Bizonyosan egy szerencsétlen áldozat, aki szintén azt várja, hogy megemésszék. Mindenesetre szerencsésebb volt nálunk, mert úgy látszik vele van a villamos zseb-lámpája.

— Odamegyek és beszélek vele. Hát ha egy okos öreg hal, amelynek már van valamelyes tapasztalata az ilyesmiben.

— Eredj csak eredj, bátor Paprikajancsi. Azután ha kieszeltek valami okosat, mondjátok meg nekem is.

— Isten veled, kedves delfin!

— Viszontlátásig, kis Paprikajancsi; sok szerencsét!

HARMINCHETEDIK FEJEZET:

amelyben Fajankót váratlan öröm éri.

Fajankó megindult a nagy hal hasában. Óvatosan tapogatózva haladt előre a fény irányában. Keserves útja volt. Hol térdig süppedt valami ragadós anyagba, hol elcsúszott valami síkos dolgon. Egy helyen olyan rettető rothadt halszagot érzett, hogy majd elájult. Önkénytelenül is a zöldszakállú halász barlangja jutott eszébe.

Ahogy a világosság felé közeledett, mindig jobban és jobban látott. Végre odaért, kezett és... Mit gondoltok, mit látott? Fogadok, hogy sohasem találjátok el!

A világosság, egy üres sörösüvegbe dugott gyertya fénye volt, amely terített asztalon állott. Az asztal mellett őszhajú öreg ember ült, szakálla a térdét, haja a háta közepét verdeszte.

Fajankó úgy állt ott, mintha kővé meredt volna. Sírni, nevetni, kiabálni akart egyszerre, de egy hang sem jött ki a torkán. Végre is hatalmas örömkialtással borult az öreg ember nyakába:

— Apuskám, drága jó apuskám! Végre mégis csak megtaláltalak. Nem hagylak el soha föbbé, soha az életben.

Faragó Péter, — mert csakugyan ő volt — megtörölte szemét, hatalmasat csípett karjába és bámulva kérdezte:

— Álom ez vagy valóság? Te volnál az édes Fajankóm? Nem hiszek a szemeimnek!

— Én vagyok apuskám, persze, hogy én vagyok, a te haszontalan Paprikajancsid. Ugy-e megbocsájtasz nekem? Ugy-e nem haragszol már reám? Ha tudnád, hogy

mennyit szenvedtem! Mennyire megbűnhődtem rosszaságomért! Bizony nem mentem én iskolába, amikor eladtad kabátodat, hanem inkább elszöktem a bábszínházba. Tűzevő Balázs, az igazgató úr, tűzbe akart dobni, de a végén megkönyörült rajtam és öt aranyat adott ajándékba, hogy hazavigyem neked. Utközben azonban találkoztam a rókával és a macskával. Betértünk vacsorázni a „Zöld hordóba” és útitársaim úgy zabáltak, mint a kiéhezett farkasok. Azután jaképnél hagytak és én egyedül botorkáltam tovább a vaksötétségben. Rablók támadtak meg. Én megszöktem előlük, de addig kergettek, amíg a végén mégis csak megcsíptek és felakasztottak. Az aranyhajú tündér azonban megkönyörült rajtam, elküldte a fogatát és hazavitetett. Elhívatta a doktorokat, akik azt mondták: ha még nem halt meg, akkor bizonyosan él. Másnap föllentettem egy kicsit és az orrom úgy megnőtt, hogy ki sem tudtam menni a szobából. Nemsokára ismét találkoztam a rókával és macskával és elmentünk együtt Aranyországba. Elástam a megmaradt négy aranyomat, — egy aranyat fizettem a „Zöld hordóban” vacsoránkért, — de útitársaim becsaptak és kétezer arany helyett egy sem maradt. A bolondvári bíró ezért nagy bölcsen engem zárt be a tolvajok helyett. Amikor kiszabadultam, hazafelé igyekeztem és nagyon megéheztem. Pár szem szőlőt akartam csenni, de csapdába estem. A gaz-

da büntetésből házőrző kutyát csinált belőlem, de én megfogtam a csirkefolvajokat és jutalmul szabadon bocsájtott. Utamat állta a füstölgő farkú óriáskígyó, amitől én úgy megijedtem, hogy fejjel pottyantam a sárba. Ezen a kígyó olyan jót nevetett, hogy megpukkadt a kacagástól. Közben a jó tünder meghalt, de az óriás galamb megsajnálta, hátára ültetett és elvitt a fengerpartra, mert ott látott téged és én nagyon szerettelek volna megtalálni. Azonban későn érkeztem, mert éppen elindultál. Integtettem neked a partról, hogy itt vagyok, gyere vissza...

— Én is láttalak fiacskám, vissza is akartam evezni, de jött egy szörnyű hullám és felborította a csónakot. Alig estem a vízbe, már jött ez a szörnyű cethal és bekapott.

— Mióta vagy itt? — kérdezte Fajankó.

— Két hosszú esztendeje! — sóhajtott Péter. — Hej de lassan telt az idő!

— Miből éltél azóta? Honnan kerítettél gyertyát és gyufát?

— Éppen ezt akarom elmesélni. Abban a szörnyű zivatarban elsüllyedt egy nagy viatorlás hajó is. A tengerészek mind megmenekültek, de a hajót elnyelte a cethal, mert éppen akkor borzasztó éhes volt.

— Micsoda! Lenyelte az egész hajót?

— Az egész hajót, szőröstől-bőröstől. A nagy árbóc megakadt ugyan a lyukas fogában, de kipiszkálta a nyelvével és kiköpte. Ez a hajó volt az én szerencsém. Annyi enni és innivalóhoz, gyertyához, gyufához

jutottam, hogy bőségesen elég volt két évig. Most azonban végére jártam mindennek. Ez az utolsó szál gyertyám.

— És mit csinálunk akkor, ha ez végig ég?

— Akkor fiacskám sötétben fogunk csücsülni.

— Bizony azt nem várjuk be apuskám. Elmenekülünk.

— Elmenekülünk? Lehetetlen! Hogy jutunk ki innen?

— Ugyanazon az úton, ahogy ide kerültünk. Kimászunk a szörnyeteg száján és kiúszunk a partra.

— Igazad van Fajankó. Te megteheted, de én nem, mert nem tudok úszni.

— Annyi baj legyen apuskám! Felveszlek a hátamra és kiviszlek a partra. Úgy sincs messze innen.

— Gyenge vagy te ehhez Jankó! — szólt az öreg, szomorúan csóválva fejét.

— Majd megsegít a jó Isten! Mindenestre megkíséreljük, hogy kiszabaduljunk innen. Talán csak nem az a sorsunk, hogy akkor haljunk meg, amikor végre találkozunk.

Ezzel Fajankó felkapta a gyertyát és megindult. Jó ideig vándoroltak, amikor végre megérkeztek a szörnyeteg torkába. Úgy fervezték, hogy itt várják meg a kedvező pillanatot, amikor megszökhetnek.

Amin't mondtuk, az óriási cethal öreg volt, nehezen szuszogott és ezért nyitott szájjal aludt. Most is mozdulatlanul feküdt a vizen és a két szökevény kilátott nyitott

száján keresztül a szabadba. A hold és a csillagok békésen ragyogtak, a tenger síma volt.

— Most, vagy soha! — suffogta Fajankó.

— A szörnyeteg úgy alszik, mint a bunda. Isten nevében előre.

Óvatosan átlópóztak a szörnyeteg torkán és a nyelvére érkeztek, amely olyan széles volt, mint egy kocsíút. Lábújjhegyen járva igyekeztek ki felé, amikor — ó szörnyűség — lépteik megcsiklandozták a cethal nyelvét és az óriási állat akkorát prüsszentett, hogy Fajankó és édesapja hanyat homlok zuhantak vissza a szörnyeteg gyomrába. A gyertya esés közben kialudt és hőseink sötétségben maradtak.

— Most azután igazán végünk van! — szóló szomorúan Péter.

— Nem kell kétségbeesni apuskám! — Nyujtsd ide a kezéd, vigyázz, hogy el ne essél és gyerünk újból kifelé. Először nem sikerült, másodszor annál könnyebben fog menni.

Ezúttal csakugyan sikerült észrevétlenül keresztüllopózniok a szörnyeteg nyelvén. Fajankó átsegítette édesapját a cethal fogain és szerencsésen elérkeztek az óriás állat szája szélére. Lábaik előtt csobogott a tenger vize, szabadok voltak.

Fajankó hátára vette édesapját és óvatosan besiklott a vízbe. Az óriás cet pedig semmit sem vett észre a történetekből, nyugodtan aludt tovább.

HARMINCNYOLCADIK FEJEZET :

**amelyben Fajankó a derék delfin
segítségével partot ér.**

Fajankó olyan derekasan úszott, hogy becsületére vált volna fíz hálnak is. Péter apó lovagolva ült fiacskája hátán. Bizony meglehetősen didergett az öreg, mert lábai két oldalt a hideg vízbe lógtak.

— Kifartás apuskám! — bátorította Fajankó. — Mindjárt kiérünk a partra! Péter tágranyította szemeit, mint az öreg szabó, amikor cérnát fűz a tűbe, de bizony sehol sem látott szárazföldet.

Fajankó rettenthetetlenül úszott egy jó darabig, de bizony a végén már cserbenhagyta a bátorsága. Nehezen lélekzett, karjai elernyedtek és süllyedni kezdett. Kétségbeesetten kiáltott:

— Segíts apuskám, mert elmerülök! — és ime az utolsó pillanatban váratlan segítség érkezett. Közvetlen mellettük mély hang szólalt meg:

— Ki kiáltott segítségért?

— Én, én — felelt örömmel Fajankó.

— Macska legyek, ha ez nem Fajankó hangja!

— Igen én vagyok. De ki vagy te?

— Nem ismered meg? Pedig még nem régen együtt csücsültünk a cethal gyomrában. Én vagyok a delfin.

— Segíts rajtunk kedves delfin, mert különben megfulladunk!

— Kapaszkodjatok meg jól a farkamban. Én majd kiúszom a partra és kihúzlak odáig benneteket.

Fajankó megkérte a jószívű delfint, hogy édesapját vegye a hátára. A delfinnek nem volt ez ellen semmi kifogása, sőt Jankó barátunkat is biztatta, hogy kapaszkodjék csak nyugodtan fel ő is.

A hatalmas állat meg sem érezte kettős terhét. Vigan úszott a part felé. Fajankó megkérdezte:

— Hogyan menekültél meg az óriási cet gyomrából?

— Ő nagyon egyszerű volt a dolog. Ti jártatok előttem jó példával, én is ugyanezt az utat követtem. Igazán csak a te ügyes-ségednek köszönhetem, hogy megmenekültem.

Nemsokára a szárazföldre érkeztek. Fajankó kiugrott élő hajójából és a partra segítette édesapját. Azután a delfinhez fordult:

— Kedves delfin barátom! Édesapám és én igazán csak neked köszönhetjük megmenekülésünket. Örökké hálásak leszünk

szívességedért. Engedd meg, hogy hálám
jeléül megcsókoljalak.

A delfin kiemelte fejét a vízből. Fajankó
letérdelt és hatalmas csókot cuppantott a
jószívű hal orrára.

A delfin, akif ilyen kifüntetés még soha
életében nem ért, nagyon érzékenyedett.
Meghatottságában sírni kezdett, de azután
annyira szégyelte érzékenyülését, hogy
hamar visszabújt a vízbe és búcsúszó nél-
kül tovaúszott.

Időközben kivilágosodott. Péter apó nagyon fáradt volt, alig vonszolta lábait.

— Támaszkodj a vállamra apuskám! — biztatta Fajankó. — Szép lassacskán majd csak elballagunk. Ha elfáradsz, majd megpihenünk.

— Vajjon merre járunk? — kérdezte Péter.

— Úgy hiszem, nem messze vagyunk anyuskám házától. Az első halászkunyhóban majd kérünk egy falat kenyeret, talán ki is pihenhetjük magunkat.

Alig mentek pár száz lépést, amikor találkoztak két rongyos koldussal. Fajankó régi barátai voltak, a róka és a macska. Bizony alig ismért rájuk Jankó barátunk. Az alattomos macska időközben csakugyan megvakult félszemére és a róka valóban megsántult. Ezen felül kihullott a szőre, sőt a farka is hiányzott.

A haszontalan tolvajok ugyanis mindig jobban és jobban lezüllöttek. Nem volt egyetlen jóbarátjuk sem, aki segített volna rajtuk. Sokat koplaltak, fáztak és az éhség a végén a rókát arra kényszerítette, hogy bozontos farkát eladja pár krajcárért egy házalónak.

Amint megpillantották Fajankót és édesapját, a róka síránkozó hangon könnyörögni kezdett:

— Kedves Fajankó könnyörülj meg rajtunk, szerencsétlen vándorokon!

— vándorokon! — visszhangoztatta a macska.

— Nézd csak apuskám! — kiáltotta meglepetve Fajankó. — Ez a két gazember csúnyán becsapott. Ugy látszik megkapták, amit érdemelték!

— Drága Fajankó! Csak most az egyszer bocsáss meg nekünk. Soha többé nem bántunk!

— bántunk! — erősítette a macska is.

— Hagyjatok békében!

— Édes Fajankó, nem sajnálsz bennünket?
— bennünket?

— Dehogy is sajnállak!

— Fajankó szánj meg bennünket!

— bennünket!

A két rabló üvöltve szaladt Jankóék után, de ő rájuk sem hederített. Nyugodtan folytatták útjukat és a haszontalanok végre is elmaradtak.

Pataky Sándor rajza.

HARMINCKILENCEDIK FEJEZET:

amelyben Fajankó jó útra tér.

Sokáig mentek, mendegéltek a vándorok, amikor egy kis házhoz érkeztek.

— Talán itt találunk valakit! — sóhajtott Fajankó és kopogtatott az ajtón.

— Ki az? — kérdezte egy vékony hangocska.

— Egy szegény fáradt utas és fia kér be-bocsájtást, — felelte Fajankó.

— Bejöhettek! Az ajtó nyitva van, — hangzott a felelet.

Vándoraink beléptek a kunyhóba, körülnéztek és senkit sem láttak. A kunyhó üres volt.

— Van valaki itthon? — kérdezte csodálkozva Fajankó.

— Itt vagyok a mesztergerendán!

Utasaink felnéztek és megpillantották a ház gazdáját: Tücsök Matyit.

— Nini, hiszen ez a jó Tücsök Matyi! — örvendezett Fajankó. — Ki gondolta volna, hogy mi még találkozunk!

— Ugy-e most jó Tücsök Matyi vagyok?

Amikor utoljára láftuk egymást, nem beszéltél ilyen barátságos hangon velem, sőt még a kalapácsot is hozzám csaptad!

— Igazad van Tücsök Matyi. Kérgess el tüstént! Vágj hozzám egy kalapácsot — megérdemelném, — de könyörülj meg szegény jó édesapámon.

— Dehogyan is kérgeslek el! Jobb szívem van, mint gondolod! Igaz, hogy akkor gorbomba voltál, de remélem, megtanultad azóta, hogy mindenkivel illedelmesen kell beszélni.

— Bizony azóta sokszor beláttam, hogy igazad volt! — sóhajtott Fajankó. — Épen eléggé megbűnhődtem rosszaságomért. Mikor vetted ezt a szép kis házat?

— Ajándékba kaptam tegnap egy aranygyapjas kecskétől.

— Hol van most a kecske?

— Igazán nem tudom.

— Mikor jön vissza?

— Azt hiszem soha. Keservesen sírva mondotta: Szegény Fajankóm, most már igazán örökre elvesztettelek. A nagy cethal elnyelt és onnan még emberfia élve nem került elő.

— Igazán ezt mondta? Ó drága jó anyuskám!

Fajankó keservesen zokogott. Visszagondolt a boldog napokra, amelyeket édesanyja házában eltöltött. Könnyelműségével elrontotta egész életét, egyik bajból a másikba került és most még ráadásul a jó tündért is elvesztette. Egyedüli vigasza volt,

hogy édesapját sikerült végre megtalálnia. Erősen elhatározta, hogy szorgalmasan fog dolgozni, hogy drága apuskája öreg napjaira gondtalanul élhessen.

Tücsök Matyi az egész házikót rendelkezésükre bocsájtotta. Fajankó szalmából jó puha ágyat vett édesapjának, azután a vendégszerető tücsökhöz fordult:

— Kedves Tücsök Matyi adj nekem egy bögre tejet, mert apuskám nagyon éhes.

— Szívesen adnék barátom, de nincsen. Amint tudod, én sohasem iszom tejet. Azonban, ha az úton tovább mész, hamar eljutsz Miskához, a kertészhez. Az tart teheneket, ott biztosan kapsz tejet.

Fajankó megfogadta a jó tanácsot, elment a kertészhez és egy bögre tejet kért tőle.

— Egy bögre tej öt krajcár, — mondotta a kertész.

— Bizony nekem nincsen pénzem, — felelt szomorúan Fajankó.

— Sajnálom, de akkor nem adhatok tejet. Azaz várj csak egy kicsit. Talán segíthetünk a bajon. Ha felhúzol a kútból húsveder vizet, kapsz tőlem egy bögre tejet.

— Nagyon szívesen — mondotta Fajankó.

A szokatlan munka nehezen ment. Hőszünkről patakokban ömlött a veríték, de hősiesen forgatta a kereket. Végre készen volt és fáradtan ült le a kút mellé. — Ki húzta eddig a vizet? — kérdezte lefőrlve izzadságát.

— Ő egy nagyon ügyes számaram volt,

azt használtam erre a célra. Felállt két hátsó lábára és az első lábaival olyan ügyesen forgatta a kereket, mintha egész életén át ezt csinálta volna. Bizony szegény most alighanem a végét járja. Tegnap óta már enni sem akar.

— Szeretném látni azt a szamarat, — mondotta Fajankó.

— Gyere majd megmutatom.

Bementek az istállóba. A szegény csacsi mozdulatlanul feküdt a földön. Fajankó ránézett és a szamar nagyon ismerősnek tűnt fel előtte.

Lehajolt hozzá és megkérdezte szamarnyelven:

— Hogy hívnak?

A haldokló állat fölpillantott és szomorúan sóhajtofta:

— Meg sem ismeresz Fajankó, pedig jó barátok voltunk!

— Kolompos! — kiáltott ijedten Jankó barátunk.

A csacsi azonban nem felelt. Utolsót rugott és megdőglött.

— Szegény Kolompos! sóhajtoft hősünk, letörölve könnyeit.

— Úgy látom, te siratod meg a szamaramat — mondotta a gazda, — pedig inkább nekem kellene sírnom. Most kínlódhatok egy esztendeig, akkorára talán összegyűjtök annyi pénzt, hogy új szamarat vehetek.

— Bizony nekem nagyobb okom van a

síráásra, — felelte Fajankó. — Hiszen a számár jóbarátom volt.

— Jóbarátod?

— Igen. Együtt jártunk iskolába.

— Fínom kis iskola lehetett az, — nevetett a kertész. — Nem ártott meg a sok tudomány, amit ott tanultál?

Fajankó nem felelt. Kezébe vette a bögre tejet és elindult hazafelé.

Ettől kezdve minden nap korán reggel átszaladt a kertészhez. Felhúzott a kútból húsz veder vizet és sietett haza munkája jutalmával édesapjához. Amikor nagy szárazság volt, negyven sőt nyolcvan veder víz is kellett naponta a kertésznek. Fajankó fáradhatatlanul forgatta a kereket, néha es-tig is, de annyit szerzett a vízhúzással, hogy ketten szerényen megéltek belőle.

Jankó barátunk azonban nem elégedett meg ennyivel. Esténként, amikor hazament, kosarakat font és bevitte a városba a vásárra. Amikor már ilyen módon sikerült egy kis pénzre szert tennie, vásárolt édesapjának egy kerekeken guruló, kényelmes karosszéket és haszép

napos idő volt, kitolta az öreget a friss levegőre.

Még arra is maradt pénze, hogy iskolakönyveket vegyen és ha már nem járhatott iskolába, legalább otthon tanulgatott szorgalmasan.

Amint látjátok, a Paprikajancsi teljesen megváltozott.

NEGYVENEDIK FEJEZET:

**amelyben a Paprikajancsi befejezi
pályafutását.**

Fajankó talált a kunyhóban egy szép kis perselyt, aminek nagyon jó hasznát vette, mert ha maradt egy kis fölösleges pénze mind beledobta.

Egy szép napon, amikor már ötven korona csörgött a perselyben, odament Péterhez:

— Apuskám bemegyek a városba. Régi ruháink nagyon elrongyolódtak. Veszek neked is, magamnak is új ruhát és új cipőt.

— Jól van fiam — mondotta Péter apó.

— Bátran mehetsz egyedül. Most már nem félek, hogy baj lesz abból, ha egyedül útnak engedlek.

Jankó barátunk elindult. Már közel járt a városhoz, amikor valaki utána kiáltott. Megfordult és egy nagy csigát látott, amely buzgón igyekezett utána.

— Ismersz Fajankó? — kérdezte a jövevény.

— Nem emlékszem, hogy láttalak volna,
— felelte hősünk.

— Pedig már találkoztunk. Én voltam az aranyhajú tündér szobalánya, amikor fél lábaddal beleszorultál az ajtóba.

— Aha, most már emlékszem, — örvendezett Fajankó. — Hiszen te bizonyosan azt is tudod, hogy hol van most anyuskám. Mit csinál? Megbocsájtott már nekem? Még mindig szereti haszontalan fiacskáját? Hol találhatom meg?

Erre a sok kérdésre a csiga mindössze ezt válaszolta:

— Kedves Fajankó, a tündér beteg és kórházba vitték.

— Kórházba vitték?

— Igen, belebetegedett a sok bánatba. Még hozzá olyan szegény, mint a templom egere úgy, hogy ennivalóra se igen felik neki.

— Az én drága jó anyuskám szegény és betegen fekszik a kórházban? Rettenetes! Minden erőmmel azon leszek, hogy segítek rajta. Most nem adhatok neked többet, mint ötven koronát. Tessék itt van. Holnapután gyere el hozzám, akkorára összeszedek megint egy kis pénzt. Azután, ha majd anyuskám meggyógyul, hazaviszem és velünk fog lakni. Ha megéltünk eddig ketten apuskámmal a keresményemből, marad majd valami az ő számára is. Legfeljebb valami csekével többet fogok dolgozni.

A csiga megköszönte a pénzt és elindult.

Csodálatos! Ezúttal teljesen megfélemedezett arról, hogy a csigáknak sohasem sürgős a dolga és úgy rohant mint egy gyík.

Jankó barátunk visszafordult. Amikor haza érkezett, édesapja megkérdezte:

— Hol vannak az új ruhák?

— Ma nem tudtam ruhát venni — felelt Fajankó, — majd megpróbálom máskor.

A derék Paprikajancsi este olyan szorgalommal látott munkához, hogy éjjélre elkészült tizenkét kosárral. Fáradtan feküdt le és rögtön elaludt.

Álmában megjelent anyuskája, az aranyhajú tündér. Barátságosan hősünk fölé hajolt és megsímogatta arcát:

— Fajankó, te derék kis Paprikajancsi, megbocsájtom minden rosszaságodat. Ha nem is voltál azelőtt az engedelmesség mintaképe, jóvátetted hibádat, amikor megsegítetted édesapádat és édesanyádat. Ebből látom, hogy szereted szüleidet és jó szíved van. Szorgalmasan dolgoztál, megérdemled hogy megjutalmazalak. Eleget szenvedtél, mint Paprikajancsi, megérdemled, hogy a jövőben jobb dolgod legyen. Isten segítsen fiacskám, légy boldog egész életeden át.

Fajankó felébredt. Már reggel volt, a nap besütött a szobába. Vajjon csakugyan álmodta mindezt?

Felült fekvőhelyén és szokása szerint füle mögé nyúlt, hogy megvakarja. De mi ez? Még mindig álmodik? Nem, a csoda megtörtént, feje már nem volt fából. Körülnézett

és bámulva látta, hogy a szegényes kunyhó eltűnt, helyét egy egyszerű, de csinos szobácska foglalta el. Minden megváltozott körülötte.

Kiugrott az ágyból és ruhája után nyúlt. De íme mi történt? Régi kopott ruhája helyett szép sötétkék matrózruha feküdt a széken. A szék mellett vadonatúj pár sárga cipő állott.

Ez már csakugyan több volt mint álom.

Fajankó felöltözködött. Érezte, hogy valami van a zubbonya zsebében. Belenyúlt és íme mit húzott ki: Gyönyörű szép elefántcsont pénztárcát, aranybetűs felirattal:

— Az aranyhajú tündér köszönettel viszzaadja Fajankónak az ötven koronát.

Az elefántcsont tárcában ötven csillogó arany volt.

Fajankó még mindig nem tért magához a meglepetéstől. Odaszaladt a tűkörhöz. A tűkör a hosszúorrú fajej helyett egy mosolygó, kékszemű, szőkehajú kisfiú arcát mutatta.

— Apuskám! Hol vagy apuskám? — kiáltotta.

Az ajtó kinyílt és belépett Péter. De nem az összetört hosszúszakállú beteges agastyán, hanem a javakorabeli mosolygós, vidám Faragó Péter, még a sárga paróka is fején volt.

— Apuskám! Drága jó apuskám, hogyan történt mindez? — kérdezte Fajankó, apja nyakába borulva.

— Fiacskám ez a te munkád jutalma!

- Az én munkám jutalma?
 — Igen Fajankó. Ha a haszontalan Paprikajancsi jó útra tér, nemcsak ő változik meg, hanem körülötte minden.

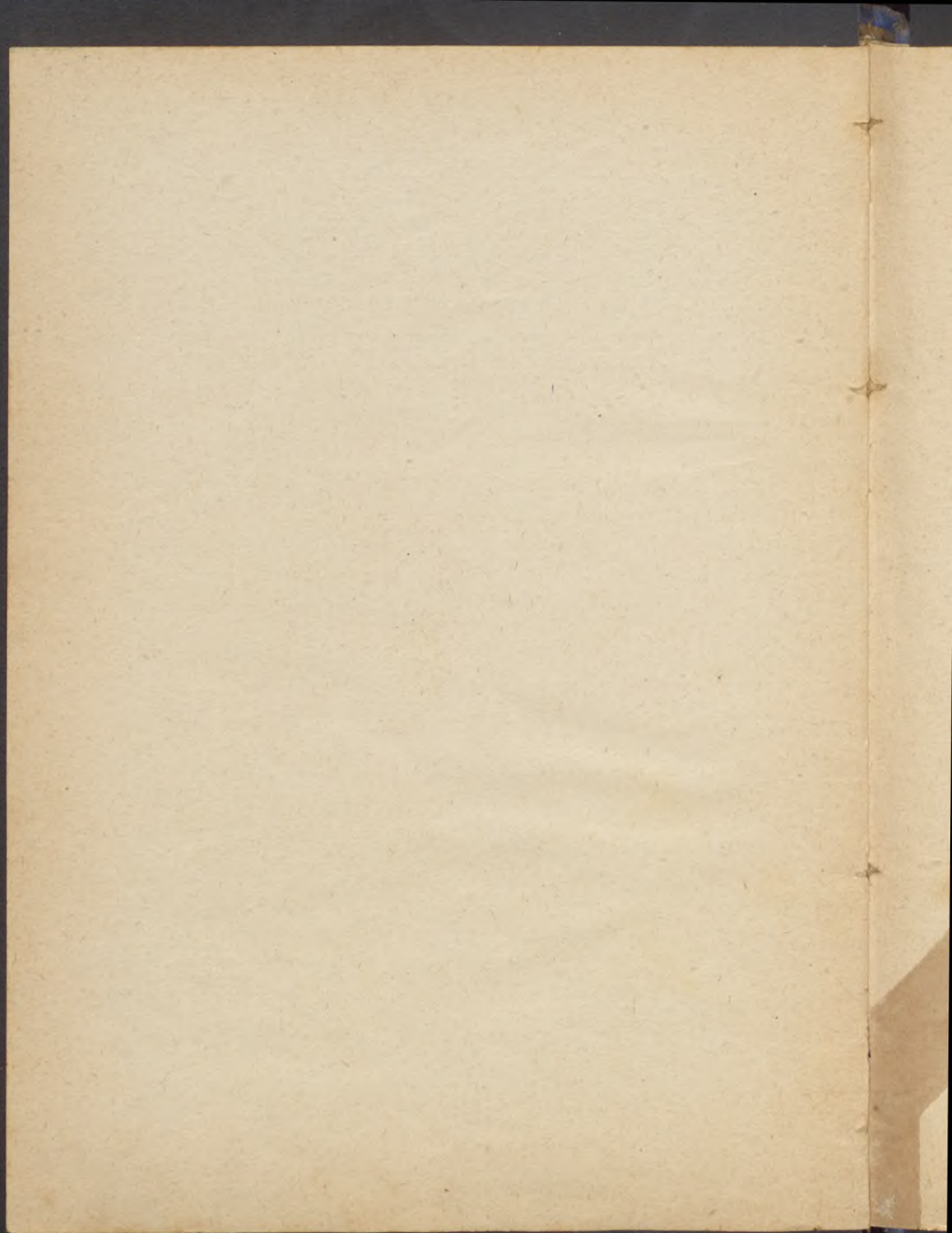
- Hová lett a Paprikajancsi?
 — Ott áll! — felelte édesapja.
 Fajankó megfordult és a meglepetéstől majdnem megnémult. Élettelen Paprikajancsi áll ott egy székhez támaszkodva. Lábaít keresztbevetette, feje lelógott, szörnyűség volt látni.

Szánakozva nézte hősünk a madárijesztőt, majd megszólalt:

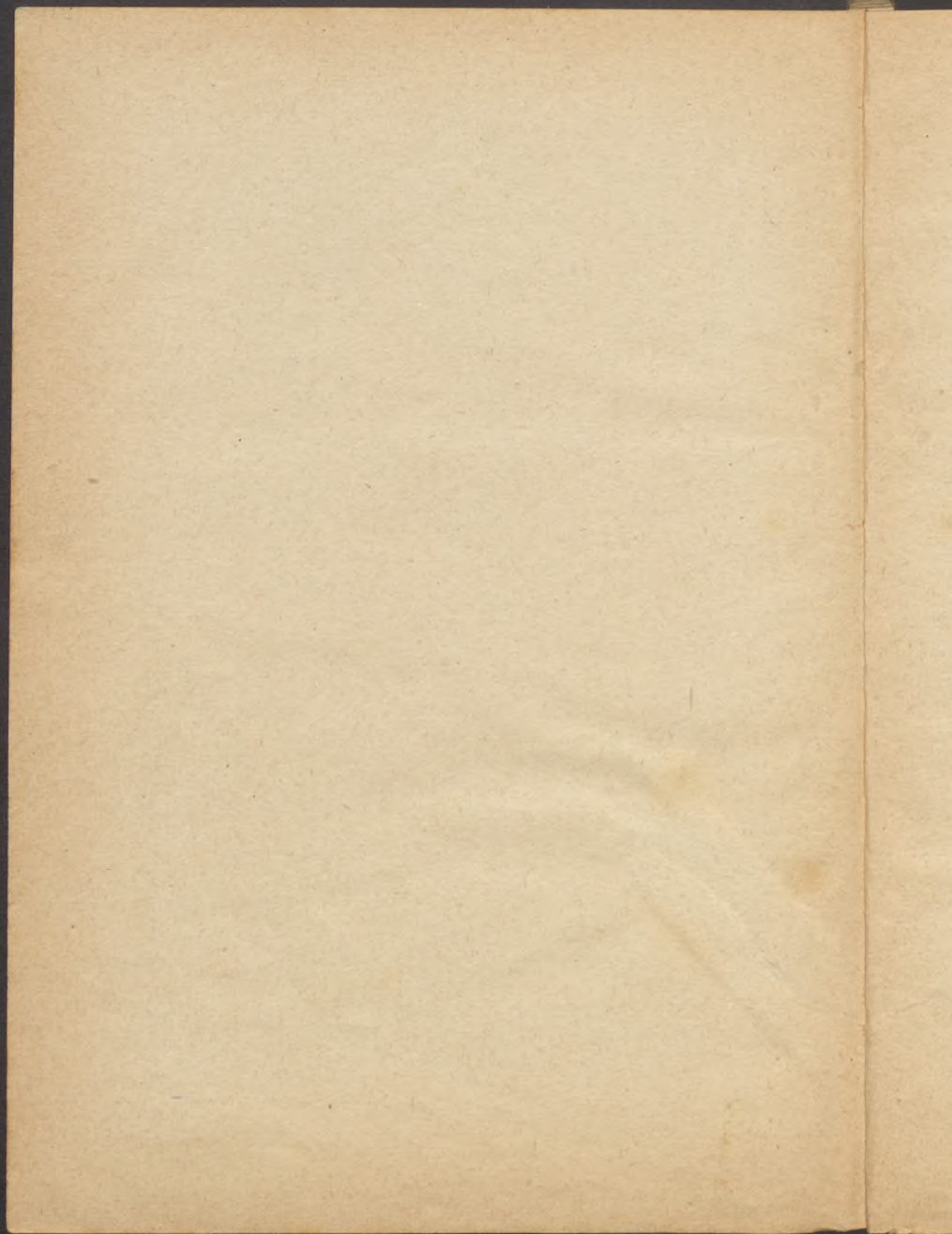
— Sokáig voltam Paprikajancsi, sokat szenvedtem, de megérdemeltém. Annál erősebben fogadom, hogy ezentúl engedelmes, szorgalmas, jó kis fiú leszek. Gyermekek, búcsúzóul egy jó tanácsot adok:

— *Ökuljatok Fajankó történetén!*

V É G E.

TARTALOM.

Első fejezet: amelyben egy fahasáb beszélni, sírni és nevetni kezd — —	11
Második fejezet: amelyben a hasáb Fajankó Péterhez kerül — — — —	17
Harmadik fejezet: amelyben alig jön Fajankó a világra, már is rosszban tört a fejét — — — — —	22
Negyedik fejezet: amelyben Fajankó hamar megbánja, hogy nem hallgatott Tücsök Matyi intő szavára — — —	30
Ötödik fejezet: amelyben már a rántotta is elrepül — — — — —	34
Hatodik fejezet: amelyben megtudjuk, hogy milyen eredménnyel végződött Fajankó koldulása — — — — —	38
Hetedik fejezet: amelyben megtudjuk, hogy mit kapott Fajankó reggelire —	42
Nyolcadik fejezet: amelyben Fajankó új lábakat és egy ábécés könyvet kap	46
Kilencedik fejezet: amelyben Fajankó iskola helyett bábszínházba megy —	51
Tizedik fejezet: amelyben Fajankó új társaságba kerül — — — — —	55
Tizenegyedik fejezet: amelyben Tüzevő prüsszenteni kezd és Jankó barátunk ennek következtében megmenekül a haláltól — — — — —	60
Tizenkettedik fejezet: amelyben Fajankó öt aranyat kap és barátságot köt a sánta rókával, meg a vak macskával	65
Tizenharmadik fejezet: amelyben Fajankó elveszti új barátjait — — — — —	72

	Oldal
Tizennegyedik fejezet : amelyben Fajankó rablók veszik üldözöbe — — — —	78
Tizenötödik fejezet : amelyben Fajankó hurokra kerül — — — — —	84
Tizenhatodik fejezet : amelyben közelebb- ről is megismerkedünk az aranyha- jú tündérrel — — — — —	90
Tizenhetedik fejezet : amelyben Fajankó megbűnhődik hazugságáért — —	96
Tizennyolcadik fejezet : amelyben Fajankó eljut Aranyországba — — — —	104
Tizenkilencedik fejezet : amelyben a bo- londvári bíró bölcs ítéletet mond —	112
Huszadik fejezet : amelyben Fajankó ha- zaindul, deváratlan akadályra bukkan	117
Huszonegyedik fejezet : amelyben Fajankó csapdába kerül — — — — —	121
Huszonkettedik fejezet : amelyben a becsü- lefesség elnyeri jutalmát — — —	126
Huszonharmadik fejezet : amelyben Fa- jankó a tengerpartra érkezik — —	130
Huszonnegyedik fejezet : amelyben Fajan- kó eljut Hangyavárra — — — —	138
Huszonötödik fejezet : amelyben Fajankó elhatározza, hogy jó útra tér — —	148
Huszonhatodik fejezet : amelyben Fajankó beiratkozik az iskolába — — —	153
Huszonhetedik fejezet : amelyben megtud- juk, hogy mi történt a tengerparton	157
Huszonnyolcadik fejezet : amelyben Fa- jankó a zöldszakállú halász hálójá- ba kerül — — — — —	156

	Oldal
Huszonkilencedik fejezet: amelyben Dun-	
di beváltja ígértét — — — — —	171
Harmincadik fejezet: amelyben Fajankót	
otthon barátságtalanul fogadják —	174
Harmincegyedik fejezet: amelyben meg-	
ismerkedünk Kolompossal — — —	181
Harminckettedik fejezet: amelyben Fa-	
jankó Lustaországba ufazik — —	188
Harmincharmadik fejezet: amelyben szo-	
morú vége lesz a víg életnek — —	196
Harmincnegyedik fejezet: amelyben Fa-	
jankónak nagyon rosszul megy a	
dolga — — — — —	203
Harmincötödik fejezet: amelyben a halak	
megeszik a szamarat — — — — —	216
Harminchatodik fejezet: amelyben Fa-	
jankó ismét nagy bajba jut — —	221
Harminchetedik fejezet: amelyben Fajan-	
kót váratlan öröm éri — — — — —	225
Harmincnyolcadik fejezet: amelyben Fa-	
jankó a derék delfin segítségével	
parlot ér — — — — —	232
Harminckilencedik fejezet: amelyben Fa-	
jankó jó útra tér — — — — —	238
Negyvenedik fejezet: amelyben a Pap-	
rikajancsi befejezi pályafutását —	244

